

STORÄNGEN ETAPP 4, HUDDINGE KOMMUN

SOCIAL KONSEKVENSANALYS MED BARNKONSEKVENSANALYS

2022-05-11, Reviderad 2023-05-31

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3	SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKHET	20	DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE	47
UTVÄRDERING EFTER SAMRÅD	4	<u>Nuläge</u>		<u>Nuläge</u>	
REKOMMENDATIONER	6	Fysiska kopplingar	21	Dialoger och tillgång till platser	48
INLEDNING	7	Mötesplatser	22	<u>Plananalys</u>	
MÅL, RIKTLINJER OCH STRATEGIER	9	Bostäder	23	Dialoger och tillgång till platser	49
STORÄNGEN OCH SJÖDALEN	10	Barn och ungdomar	24	Samnyttjande	50
PLANFÖRSLAG STORÄNGEN	13	<u>Plananalys</u>		Barn och ungdomar	51
DIALOG MED UNGDOMAR	14	Fysiska kopplingar till andra delar	25	<u>Sammanfattning & rekommendationer</u>	52
ANALYS OCH BEDÖMNING AV HUVUDOMRÅDEN FÖR SOCIAL HÅLLBARHET (se kapitel till höger)	20-64	Fysiska kopplingar inom området	26	TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA	53
KÄLLHÄNVISNINGAR	65	Indikatorer	27	<u>Nuläge</u>	
		Mötesplatser	28	Trygghet	54
		Bostäder	29	Utsatta grupper	55
		Barn och ungdomar	30	Hälsa	56
		<u>Sammanfattning & rekommendationer</u>	31	<u>Plananalys</u>	
		WARDAGSLIV	32	Trygghet	58
		<u>Nuläge</u>		Utsatta grupper	59
		Funktionsblandning	33	Hälsa	60
		Barn och ungdomar	34	Säkra skolvägar	61
		<u>Plananalys</u>		Barn och ungdomar	62
		Funktionsblandning	35	<u>Sammanfattning & rekommendationer</u>	63
		Offentliga mötesplatser	38		
		Bostadsgårdar som mötesplatser	41		
		Barn och ungdomar	44		
		<u>Sammanfattning & rekommendationer</u>	46		

Barnkonsekvensanalys

Denna sociala konsekvensanalys (SKA) innehåller en barnkonsekvensanalys (BKA). De delar som hör till barnkonsekvensanalysens nulägesbeskrivningar och konsekvensanalyser har markerats med rödfärgad bakgrund.

OM PROCESSEN

Framtagandet av denna konsekvensbeskrivning har varit en integrerad del i utformningen av planförslaget. Dialogarbetet gjordes under våren 2021, som underlag till framtagande av planförslagets struktur. Konsekvensanalysen gjordes på det övergripande strukturförslag som fanns framme hösten 2021 inför samråd av detaljplanen. Efter samråd har ett antal aspekter förändrats och rekommendationer från den sociala konsekvensanalysen beaktats. För att kunna följa processen redovisas konsekvensanalysen gjord inför samråd (s 18-61) samt en uppföljning av rekommendationer som har beaktats inför granskning av detaljplanen (s 4-5).

UTVÄRDERING EFTER SAMRÅD

Sammanfattande bedömning

Analysprocessen med en social konsekvensanalys med fokus på barnperspektivet är ett aktivt förlopp. Denna uppföljning utvärderar detaljplanearbetet efter samråd inför granskning. Bedömningen har studerat vilka förändringar som har gjorts i förslaget med hänsyn till de aspekter och rekommendationer som den sociala konsekvensanalysen belyst i samrådsskedet.

Detaljplanen och dess struktur har tagit hänsyn till de tidigare rekommendationer och aspekter som tidigare beskrivits som bristande och aspekter att arbeta vidare med (se sida 6). De åtgärder som bedömts kunna göras inom planskedet (Aktuell detaljplan samt Exploateringsavtal inklusive Kvalitetsprogram) ses som beaktade. Rekommendationerna för Exploateringsavtal inklusive kvalitetsprogram kommer fortsatt att säkerställas i samband med att detaljplanen går ut på granskning och upp för antagande.

Rekommendationer som föreslås kopplat till bruksskedet och byggnation kvarstår och förelås beaktas samt arbetas vidare med i kommande genomförande process.

De rekommendationer som är kopplade till den strategiska kommunala planeringen är sådant som kommunen föreslås beakta i kommande skeden och i ett större perspektiv än inom berörd detaljplan.

Följande beskrivs uppföljning av aspekter som har utvecklats och bearbetats efter samråd samt medskick och fortsatt utvecklingspotential till kommande skeden (Bruksskede/ Byggnation och Strategisk planering).

Socialt hållbar stadsdel

Detaljplanen har i stort lagt grunden för en socialt hållbar stadsdel, som strävar att förena tätbebyggd stadsmiljö med utrymme för hälsa, rekreation och gemenskap. Arbetet med att tillförsäkra området en hållbar livsmiljö är dock inte färdigt. Flera utmaningar kvarstår och det krävs att kommande skeden, byggnation, förvaltning och vidareutveckling behåller fokus på sociala kvaliteter och värden. Den täta bebyggelsen innebär att offentliga stadsrum samt privata och gemensamma ytor kräver ett utförande med fortsatt höga anspråk på utformning och gestaltning vilket beskrivs som något som omhändertas i kvalitetsprogrammet som utgör en bilaga till planhandlingarna.

Flera gemensamma uteytor

Planen har utvecklats med flera nya positiva värden. Det planeras för ytterligare ett mindre torg i planens södra del, i anslutning till gångtunneln under Storängsleden samt ett parkstråk mellan kvarter 5 och 8. Flertalet av de gator som planeras för inom området föreslås utformas som shared space vilket bidrar till att skapa ytterligare platser att mötas på. För att öka tryggheten i och kring gångtunneln finns ett fortsatt behov av att avsätta finansiella medel för en restaurering för gångtunneln. För att skapa ett större mervärde i det projektet kan det med fördel göras i dialog med ungdomar.

Östra huvudstråket

I utformningen av östra huvudstråket, som leder genom tre olika projekt med var sin detaljplan, eftersträvar man en sammanhängande utformning vilket underlättar för en säkrare miljö och starkare koppling till omgivningarna. Stråket går igenom områden för befintliga och planerade skolor och förskolor. En designdialog kring stråket kan möjliggöra en mötesplats som upplevs som mysig och trygg att vistas i för de grupper som mest rör sig ute på kvällstid.

Ögon mot gata

Flera lokaler planeras med entréer och fönster som vetter mot den föreslagna parken vilket ger goda förutsättningar för mer liv och rörelse under dygnets olika timmar samt en bra grund för en tryggare upplevelse av vistelser i parken. I bruksskedet/byggnadsskedet bör arbetas för att det i anknytning till dessa lokaler tillskapas uteplatser.

Delning och samnyttjande

Byggaktören har initierat en rad olika projekt som berör samutnyttjande tex när det gäller mobilitetsfrågor. Byggaktören har även ambitioner att möjliggöra för delning av ytor och funktioner inom området. Dessa pilotprojekt har möjlighet att tillföra många sociala värden till bostadsområdet. Projekten har större förutsättningar att lyckas om utformning, genomförande och förvaltning regleras med högt ställda krav på de samutnyttjade ytorna liksom för andra gemensamma ytor där kommunen brukar vara ansvarig. Planen tillsammans med kvalitetsprogrammet skapar möjlighet för detta. Stordriftsfördelar i form av större, flexibla lokaler kan med fördel studeras vidare inför bruks- och byggnationsskedet.

LSS-bostäder

I projektet planeras för LSS-boenden, detta möjliggörs för inom planens. Det är positivt om LSS-bostäder inte placeras i de kvarter där förskola föreslås. LSS boende kan störas av ljud utanför bostäder och omgivningen kan ibland bli störda av LSS-boende. Därför eftersträvas god ljudavskiljning. Kvartersmarken i anslutning till LSS-bostäderna bör kunna utnyttjas för aktiviteter och avkoppling av de LSS-boende. För att skapa en känsla av trygghet är överblickbarhet av stor vikt. Det krävs god tillgänglighet genom hårdgjorda gångstråk och uteplatser. Trappor och kraftiga nivåskillnader får inte förekomma. Eftersom andra krav ställs på förskolegårdar är detta ytterligare ett skäl att placera LSS-boenden och förskolor i olika kvarter.

UTVÄRDERING EFTER SAMRÅD

Förskolegårdar

På innergårdarna med förskolor är behovet av utomhusytor som störst. Dessa kvarter föreslås utformas med takterrasser för att delvis kompensera för utformningen av bostadsgårdarna som anpassas för förskolebarnen. Såväl byggnader som utemiljöer bör utföras med ett tydligt fokus på kvaliteter som underlättar delning av ytor i syfte att väga upp för eventuella negativa konsekvenser av detta. Takterrasserna bör utformas med en tonvikt på det gemensamma livet. Fast och lös inredning bör hellre uppmuntra till gemensamma aktiviteter än privata.

Framtagen bullerutredning har kompletterats med buller för förskolegårdar. I kommande genomförandeskede kan fortsatt utformning och gestaltning av gården bidra till att skapa goda ljudmiljöer för såväl de boende som för förskolebarnen.

Under byggskedet

Under genomförandeskedet och vid förvaltning kan temporära aktiviteter skapa engagemang och ett levande område som utvecklas genom hela byggskedet. Genom dialogarbeten kan dessa temporära mötesplatser och funktioner även bidra till delaktighet och inflytande för de boende på längre sikt. Mark som bebyggs under senare etapper kan skapa trygga stråk samt liv och rörelse i området för tidiga inflyttande och deras grannar. Exempel på sådana mötesplatser kan vara stadsodlingar, matserveringar, utomhusscener, musikaktiviteter, vattenlekar, marknader och konstprojekt.

Kulturell verksamhet

Utvecklingen av intilliggande detaljplan, Aspen, med utbildning och idrottsverksamheter är som tidigare har berörts i denna SKA mycket positivt. Dock saknas fortfarande insatser för kulturell service för barn och unga vilket är en stor brist i området. Det är inte alla barn och unga som intresserar sig för sport och forskning har visat att vissa grupper (tex flickor med

utomeuropeiskt födda föräldrar) är underrepresenterade inom organiserad idrottsverksamhet. Vad gäller att utnyttja ytor för spontanidrott, tex allmänna fotbolls- och basketplaner, är flickor generellt underrepresenterade.

Det är därför extra viktigt att det finns tillgång till annan kulturell service för barn- och ungdomar, så som tex fritidsgård, kulturhus eller liknande något som för närvarande saknas i planeringen. Här behöver de ansvariga förvaltningarna på kommunen uttrycka ett tydligt behov av lokaler för kulturell verksamhet, något som i dagsläget inte skett. Ansvaret kan inte ligga på Byggherren ensamt även om denna, i det här fallet, har visat intresse för att tillskapa skapa värden i området i form av ytor för den här typen av verksamhet.

Dialoger

Framöver i processen är det positivt om fler dialoger sker, i synnerhet med ungdomar. De synpunkter som framkommit i dialoger med ungdomar har av landskapsarkitekterna omhändertagits vid utformningen av parken, ytterligare dialoger kan bidra till att skapa fler positiva värden. Dessa skulle då tex ta form av designdialoger kring parken och det östra huvudstråket, i senare skeden. Utredarna till denna SKA uppmanar även till designdialoger kring arbete med gångtunneln. Det finns många intressanta referensprojekt där konst som skapas i samarbete med ungdomar har bidragit till vackrare, tryggare och säkrare miljöer. I samband med dialoger med unga är det viktigt med återkoppling och uppföljning. Kommunen kan med fördel sträva mot att använda dialogverktyg som skapar förutsättningar för fortsatt delaktighet i projektets senare skeden och som kan ligga till grund för samverkan med ungdomar kring andra frågor.

REKOMMENDATIONER

Rekommendationer finns i avslutningen på varje kapitel. Dessa rekommendationer berör till viss del aktuell detaljplan, men också flera andra "mottagare" - olika skeden och ansvarsområden. Matrisen nedan är en sammanfattning av dessa och dess "mottagare".

	AKTUELL DETALJPLAN	EXPLOATERINGSAVTAL, inkl kvalitetsprogram	BRUKSSKEDE/BYGGNATION KVARTERSMARK	STRATEGISK KOMMUNAL PLANERING
SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKHET	Gör Dalhemsvägen (inom planområdet) till ett pedagogiskt uterum och en möjlig vistelseyta så som det är föreslaget i planen.	Kan ev ingå i expl.avtal - utformning kring gångtunneln, så att den upplevs trygg och säker.	Bostadsblandning för ökad jämlikhet, t ex äldreboende, billiga hyresrätter, mindre lägenheter osv.	Med flera insatser på Dalhemsvägen finns potential att koppla ihop småhusbebyggelsen i väster med den nya stadsdelen.
VARDAGSLIV	Närmare samverkan mellan planeringen av kv Aspen och aktuellt planområde där fortsatta insatser för barn och unga gemensamt kartläggs och utvecklas. Vardagslivet kan påverkas negativt om rymlighet inom offentlig plats och kvartersmark blir för låg. Effektivare användning av ytor kan i viss mån kompensera detta. Utforma förskolegårdar så att de kan användas av ungdomar inom kvarteret på kvällstid. Om möjligt skapa fler gågator som kan fungera som tillfälliga mötesplatser, t ex under sommarhalvåret. Levande bottenvåningar	Skapa utomhusmiljöer med sittplatser där ungdomar känner sig trygga, där det är ombonat, finns väderskydd, går att ladda telefonen och äta något - platser som man även kan använda kvällstid. En viss vuxennärvaro som inte är påträngande är också önskvärd. Utforma skol- och förskolegårdar så att de kan användas av ungdomar inom kvarteret på kvällstid. Både en gestaltningsfråga och en fråga om att göra ytorna tillgängliga för allmänheten. Sammanhängande funktioner som är placerade nära varandra och blandade funktioner är viktiga för ungdomar förstår man av dialogaktiviteten. Det ger överblick, närhet och inspirerar till att pröva nya saker. Ta med denna aspekt vid planeringen av utemiljöer för ungdomar.	Dialoger med ungdomar och speciellt flickor i fortsatt planering av funktioner i parken. Bjud in till designdialoger i den fortsatta planeringen.	Stärk kopplingen till resterande Huddinge med cykelväg mot Flemingsberg. Kulturverksamhet för barn och ungdom bör tillskapas. Nya kopplingar till omkringliggande grönområden och bebyggelse, särskilt gångtunneln, så att de blir tydliga, trygga och säkra.
DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE	Dialog med boende runt planområdet. En sådan kan utföras innan eller efter samråd. Efter samråd kan dialoger hållas för att utveckla eller fördjupa delar av planen. Dialoger med barn och unga, och workshop med fokusgrupp i samband med samrådsmöte på samma sätt som planerats för planområdet Aspen. Involvera ungdomar till större delaktighet. Andelen offentlig plats bör göras så stor att den inte får en negativ påverkan på rekreation, möten, vila och val av aktivitet, och därmed en negativ inverkan på delaktighet och inflytande. Andelen offentlig plats bör göras så stor att den inte får en negativ påverkan på rekreation, möten, vila och val av aktivitet, och därmed en negativ inverkan på människors hälsa och välbefinnande.	Skapa utomhusmiljöer med sittplatser där ungdomar känner sig trygga, där det är ombonat, finns väderskydd, går att ladda telefonen och äta något - platser som man även kan använda kvällstid. En viss vuxennärvaro som inte är påträngande är också önskvärd. Planera skol- och förskolegårdar så att de kan användas av ungdomar inom kvarteret på kvällstid. Både en gestaltningsfråga och en fråga om att göra ytorna tillgängliga för allmänheten. Sammanhängande funktioner som är placerade nära varandra och blandade funktioner är viktiga för ungdomar förstår man av dialogaktiviteten. Det ger överblick, närhet och inspirerar till att pröva nya saker. Ta med denna aspekt vid planeringen av utemiljöer för ungdomar.	Satsa på riktade åtgärder för att få ungdomar ut i naturområden. Utformning av vägar med visuella grepp, mindre mötesplatser längs vägen samt skyltning. Planera för att förhindra eventuella negativa effekter för boende av pågående byggarbete, särskilt för barn och ungdomar.	Tillför kulturverksamhet/aktiviteter för ungdomar, som inte är kommersiella Tillskapa en kulturverksamhet eller fritidsgård (tillgänglig även för äldre ungdomar) i Storängen.
TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA	Öppna fasader i lokaler och bostadsentréer som vetter mot torget och parken ger en tryggare upplevelse när man vistas i utemiljöerna. Utveckla aktiva stråk för en tryggare miljö så att de offentliga rummen blir tillräckligt befolkade, dvs säkerställa att det finns tillräckligt med lokaler och entréer som vetter mot dessa stråk. Utredning kring buller från förskolegårdar och motverkande utformning bör göras samtidigt med vanlig bullerutredning och planeringen av huskroppar.	Skapa en välkomnande plats för barn på väg till och från skolan. Utforma "hemma"-gatorna (se s 29) ur trafiksäkerhetspunkt då ut/infart till parkering samt viss markparkering kan ske på dessa gator.	Skapa temporära mötesplatser och aktivitetsprojekt i området under byggtiden, som riktar sig till olika grupper så som boende och besökare. Detta bidrar till större social närvaro och trygghet, och är särskilt viktigt innan mötesplatser som t ex parken hunnit iordningställas. Gångtunneln bör vara prioriterad i då detta är en viktig koppling till grönområden.	

Rekommendationerna ovan gällande Aktuell detaljplan samt Exploateringsavtal har beaktats efter samrådskedet. Se sida 4-5

INLEDNING

Bakgrund

Huddinge kommun planerar för en ny stadsdel, Storängen, på vad som idag utgörs av ett industriområde. Planeringen av stadsdelen har delats in i etapper och planförslaget som här analyseras går under namnet "etapp 4". I tidigare etapper har inga sociala konsekvensanalyser tagits fram. Inom detaljplanen för Aspen har en Barnkonsekvensanalys tagits fram.

Syfte

Syftet med denna sociala konsekvensanalys (SKA) är att inventera vilka sociala värden och behov som finns inom och runt planområdet idag samt att analysera planförslaget utifrån de av kommunen uppställda hållbarhetsmålen. I utredningen ingår också rekommendationer för vad som behöver förstärkas och utvecklas i utvecklingen av området. Som bakgrund beskrivs några av de förutsättningar och utmaningar som finns i kommunen som helhet.

I rapporten har barn och ungdomars perspektiv betonats under särskild rubrik inom respektive område. Tillsammans motsvarar dessa avsnitt en barnkonsekvensanalys (BKA) för planområdet. Avsnitten har markerats med rödfärgad bakgrund.

Kunskapsinhämtning

- Inläsning av styrdokument
- Inläsning av forskning och rapporter
- Inläsning av enkäter och undersökningar från Huddinge
- Statistiskt material
- Studier av kartmaterial och ritningar
- Besök i planområdet och dess närmiljö
- Dialoger med ungdomar
- Intervjuer med verksamheterna på Kraftbyrån och Musikhuset

Styrande dokument och riktlinjer

Styrande dokument redovisas nedan. Andra källor redovisas i källförteckningen i slutet av rapporten.

- RUF 2010
- Översiktsplan 2014-2030
- Strukturplaner
- Utvecklingsplan för centrala Huddinge (2021)
- Fördjupad översiktsplan Storängen (2009)
- Riktlinjer för social hållbarhet i den fysiska planeringen
- Mål och vision för Huddinge
- Hållbart Huddinge
- Handbok för tryggare stadsmiljöer
- Handbok för delaktighet
- Metodhandbok för barnkonsekvensanalyser
- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Parkprogram och Parkplan för Huddinge
- Lekplatsprogram
- Storängen parkutredning
- Huddinge kommun arkitekturstrategi
- Barnkonventionen FN

Läsanvisning

Översiktsplanen benämns ÖP.

Utvecklingsplan för kommundelarna Södalen och Fullersta med fokus på centrala Huddinge benämns "Utvecklingsplanen".

Den fördjupade översiktsplanen benämns "FÖP".

Dialoger

Två dialoger har utförts med ungdomar. Inom ramen för denna utredning valdes denna grupp ut då deras behov många gånger är eftersatta i planeringen. I och med att Barnkonventionen blev lag behöver denna grupps behov lyftas.

Dialogerna började som en fråga/svar situation men när engagemanget hos deltagarna ökade tog ungdomarna själva initiativ till nya frågeställningar. Dialogerna antog delvis karaktären av "designdialog" när ungdomarna skissade med papper och penna för att beskriva sina idéer om utformning av platser.

Barnkonsekvensanalys

Då andra Barnkonsekvensanalyser i närområdet utförts med fokus på yngre barn gjordes bedömningen i samråd med kommunen att detta underlag skulle räcka som för att få med de yngsta barnens perspektiv (Barnkonsekvensanalys för exploatering Södalsbacken, Sweco. Barnkonsekvensanalys, kv Aspen. Total Arkitektur.)

Ungdomar behöver komma till tals och ta plats när vi planerar bostadsområden då de är en grupp som annars är svåra att nå ut till. I denna utredning fokuseras särskilt på ungdomar i de rekommendationer som anges.

INLEDNING

Analyser

Huddinge kommuns riktlinjer för social hållbarhet i den fysiska planeringen, har legat till grund för den tematiska indelningen och värderingen av underlaget i denna utredning. Kommunen ger exempel på faktorer som bygger upp respektive tematiskt område.

Huvudområdena är:

- Sammanhållning och jämlikhet
- Vardagsliv
- Delaktighet och inflytande
- Trygghet och Hälsa

Under de olika huvudområdena finns olika rubriker, som tex; Trygghet och Folkhälsa med underrubrik "ögon mot gatan" där kommunen angett viktiga frågeställningar. Analyser har även gjorts av frågeställningar och visioner som är specifika för projektet och alltså inte ingår i kommunens riktlinjer. Ett exempel är rubriken "Samutnyttjande" som lagts till för att visa på ännu ett sätt att undersöka både delaktighet och sammanhållning ur ett delningsperspektiv.

Analyserna grundar sig på mjuka värden, statistiskt underlag men även mått på olika indikatorer. Utredningen utgår från styrande dokument och kommunala riktlinjer när dessa tematiska områden ska tolkas och utvärderas.

Hänsyn har tagits till Barnkonventionen (2020 svensk lag).

Varje huvudområde beskrivs i det här dokumentet utifrån Nuläge, Plan och konsekvensanalys samt Sammanfattning och rekommendationer.

Effekter av pågående planarbete i etapp 2, Fabriken-Förrådet, och Etapp 3, kv. Aspen, ingår till viss del i analysen.

I denna SKA har frågor kring kommunikationer, gatunät och trafikfrågor beskrivits i mindre utsträckning.

Varje temaområde redovisas i ett så kallat rosdiagram (se bild intill) där varje aspekt värderas utifrån en skala med tre lägen;

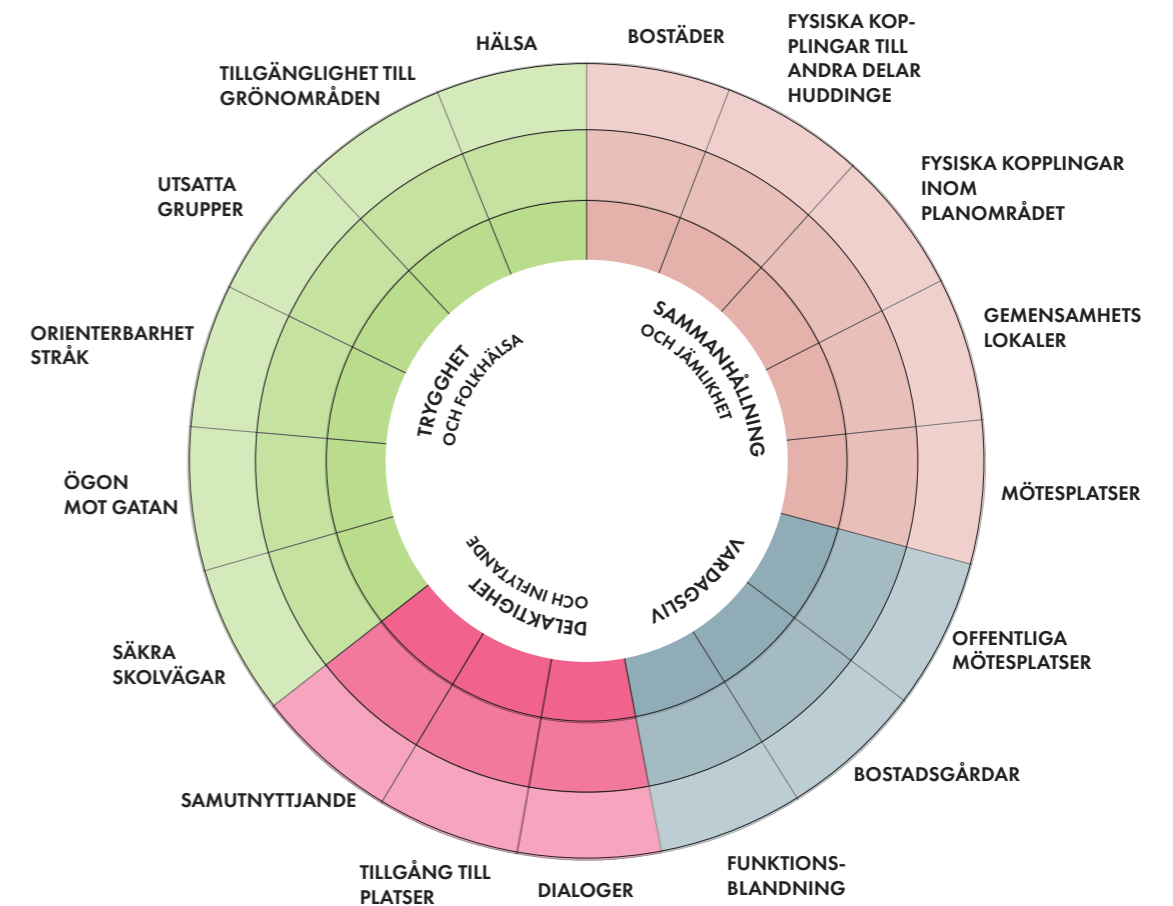
1. Ett färgfält: Lågstanivå - planen har tillfört lite värden
2. Två färgfält: Mellannivå - planen har tillfört många värden men fler insatser kan göras
3. Tre färgfält: Högstanivå - planen har tillfört höga värden

Indikatorer

Olika typer av indikatorer används ofta inom stadsutveckling för att få en grov jämförelsebild av kvaliteter.

Stadsutveckling är komplext, och indikatorer ger aldrig ett fullödigt svar på en strukturs kvalitet, utan ger just som ordet antyder - en indikation. Indikationen kan sedan ge viktig input för fortsatt arbete med strukturen. Antingen eftersträvas att förändra strukturen så att indikatorvärdet kan uppnås, eller så hittar man andra sätt att uppnå önskad kvalitet.

Exempel på indikatormått är antal kvadratmeter uteyta per förskolebarn, avstånd till rekreation, och storlek på bostadsgård.

Rosdiagrammet beskriver ett sammataget värde (här ingår kommunens riktlinjer och andra indikatorer som utvärderingsgrund) av innehållet i planen och andra instatser som planeras. Den tar även hänsyn till den nuvarande byggherrens strategier för social hållbarhet.

Indikatorsystem

- Citylabs (Sweden Green Building Council) generella indikatorer har använts för att säkerställa att inga viktiga hållbarhetsfrågor glömts bort samt och för att förstå hur ytor fördelas. Dessa har inte alltid redovisats i texten, men använts som checklista.
- "Mäta Stad" (Spacescape). Dessa indikatorer har använts som underlag för att förstå hur ytor fördelas, samt hur effektiv nyttjandegrad planen har.
- LEED Neighborhood (U. S. Green Building Council). Systemet har funnits längre än Citylab. Vissa kompletterande indikatorer har använts.

Användning av indikatorer har markerats med blå ruta.

MÅL, RIKTLINJER OCH STRATEGIER

Regionala mål

Visionen i RUF 2050 är Europas mest attraktiva storstadsregion. Fyra mål har satts upp:

- En tillgänglig region med god livsmiljö
- En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region
- En ledande tillväxt- och kunskapsregion
- En resurseffektiv och resiliert region utan klimatpåverkande utsläpp

Översiktsplan 2014-2030 samt Huddinges övergripande mål och hållbarhetsmål

Översiktsplanen anger att Huddinge ska växa och satsa på nya bostäder. Kommunen har identifierat Kungens Kurva-Skärholmen och Flemingsberg som särskilt intressanta områden som regionala stadskärnor att utveckla. Även Huddinge centrum anges som viktig.

Andra mål som anges är:

- Bebyggelseutveckling för ökad sammanhållning med blandad bebyggelse och funktionsblandning.
- Levande statsmiljöer och sammankoppling av områden.
- Social hållbarhet och jämlikhet, barnperspektiv.
- Fler arbetsplatser inom tjänste- och kunskapssektorn, vikten av utbildning och diversifierade arbetsplatser.
- Attraktiva mötesplatser med gröna värden.
- Minskad klimatpåverkan.

Utvecklingsplan för centrala Huddinge

Fyra huvudstrategier presenteras i utvecklingsplanen.

Tätt och blandat: Mänsklig skala, förtätning kring kärna och viktiga stråk, behålla och utveckla funktionsblandning, förtätning genom omvandling och varsam komplettering.

Plats för möten i attraktiva och trygga miljöer: Ett rikt kultur- och fritidsliv som bidrar meningsfull fritid och attraherar nya invånare, besökare, företag. Områden med öppen och inkluderande atmosfär.

Hälsosamt med grönskan in på knuten: Utveckla sammanhållen grönstruktur, främja mångfunktionell grönska, säkerställa god dagvatten- och skyfallshantering, bevara och utveckla ekosystemtjänster.

Tillgängligt och nära för ett enklare vardagsliv: Gångavstånd mellan vardagens och fritidens platser, områdesstrukturer som uppmuntrar till gemensamt och aktivt stadsliv. Tätare bebyggelse. Enkelt att ta kollektivtrafik.

FÖP Storängen

Huvudinriktningen i den ördjupade översiktsplan är att Storängen få ett högt och effektivt markutnyttjande. Målsättningen är en blandstad med bostäder, service och arbetstillfällen. Centrum och Storängen knyts ihop med Sjödalsvägen som sammanlänkade stråk. Vissa gator omarbetas till gröna promenadstråk som fungerar som länkar mellan parker och grönområden.

Tydliga gaturum med entréer lokaliserade mot gatan, kvartersmark som avgränsas mot gatemark eftersträvas. Gatuplan ska rymma lokaler och service för att berika gatamiljön. Bostadsgårdar ska utformas för närgrönska, grannsamvaro och lek.

Den fördjupade översiktsplanen har i stort ersatts av Utvecklingsplanen för centrala Huddinge men finns med i de bedömningar som gjorts i denna SKA.

Kommunens riktlinjer för social hållbarhet

	Sammanhållning och jämlikhet	→	Variation bostäder Mötesplatser Sammanlänka områden Platsidentitet
	Vardagsliv	→	Funktionsblandning Mötesplatser Tillgänglighet/transporter
	Delaktighet och inflytande	→	Medborgardialoger Kunskap Möteslokaler
	Trygghet	→	Orienterbarhet Trygghetsskapande struktur
	Folkhälsa	→	Närhet till grönområden Rekreation & idrott Utemiljöer & lek

Byggherrens visioner och strategier- särskilt utpekade mål för social hållbarhet för planområdet

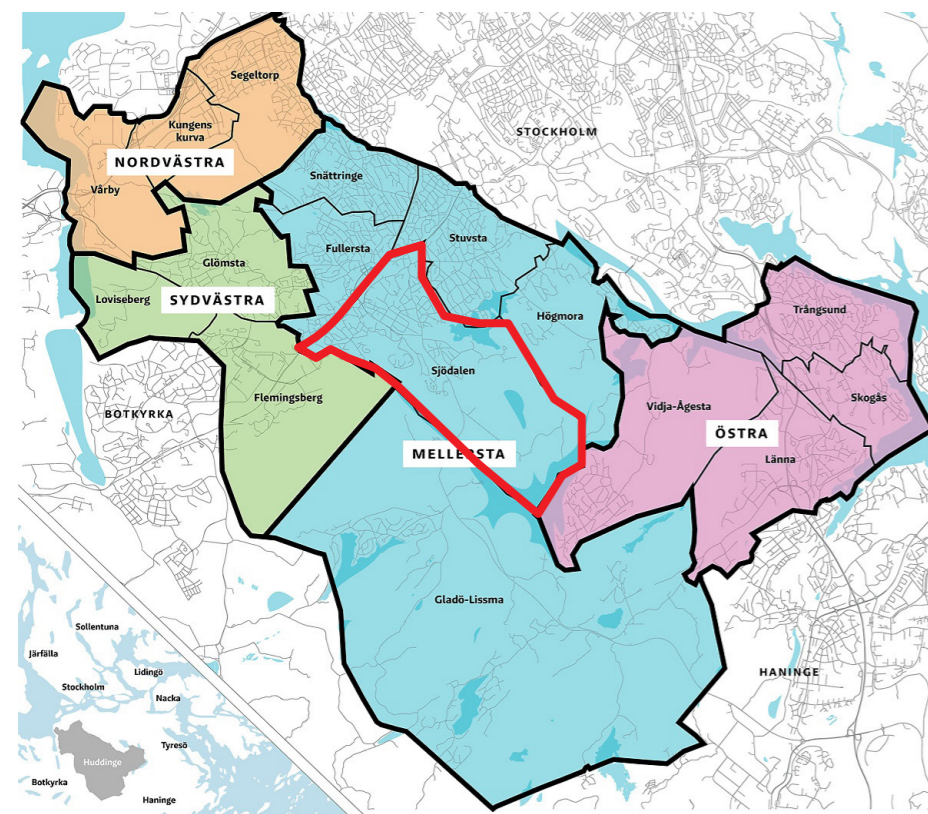
- Variation av mötesplatser som är inkluderande och tillgodoser behov hos olika grupper ska erbjudas
- Gemensamma ytor utformas så att de kan anpassas för framtida behov och nya sociala mönster
- Samutnyttjande av ytor och tjänster för en effektiv resursanvändning och hållbar livsstil ska främjas
- Området ska utformas utifrån sitt sammanhang så att det bidrar till sitt kringområde och upplevs välkomnande även för utomstående
- Kommersiellt utbud och service skall tillföra tydliga kvalitéer och vara ekonomiskt hållbara
- Människors behov av flexibla och varierade arbetsplatser för distansarbete kommer att planeras inom området

STORÄNGEN OCH SJÖDALEN

PÅGÅENDE PLANERING I NÄROMRÅDET

Sjödalen

Sjödalen utgör en av de mest centrala delarna av Huddinge kommun. Här finns attraktiva bostadsområden, många arbetsplatser och ett stort lokalt centrum med både kommersiell och offentlig service. Pendeltåg och busstrafik kopplar samman området med övriga delar av stockholmsregionen.

Huddinge kommun med Sjödalen markerat i rött.

Inom stadsdelen Sjödalen planerar Huddinge kommun för nya bostäder, främst genom förtätning av Huddinge centrum och Kvarnbergsplan samt en omvandling av Storängen.

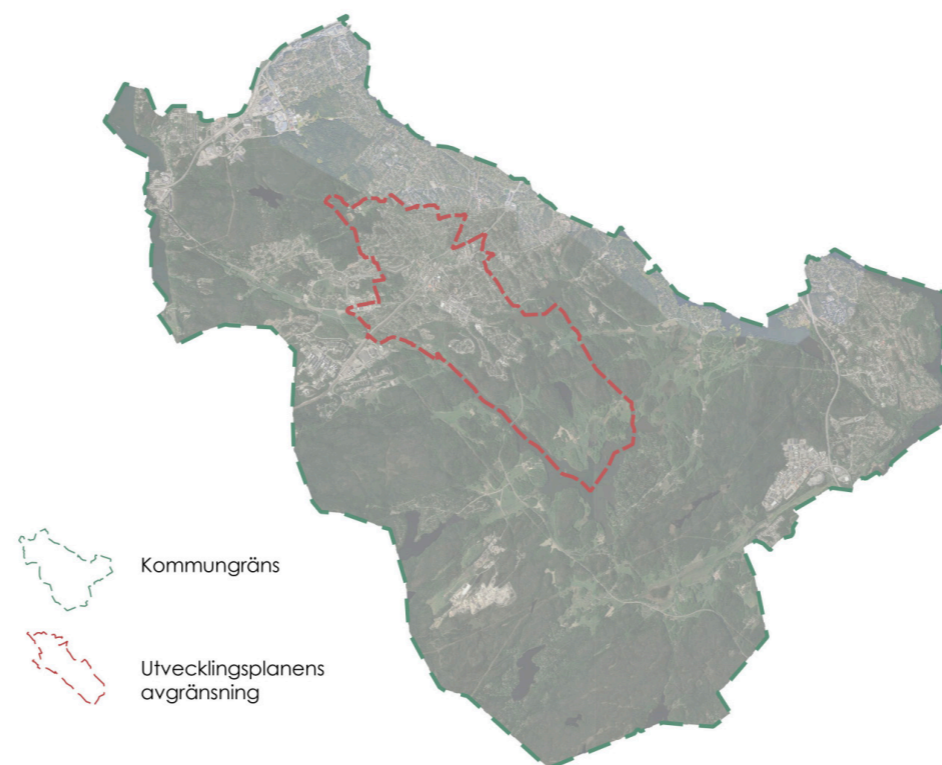
Centrala Huddinge rymmer en mångfald av caféer, restauranger och butiker vilket är en god grund för ytterligare förtätning där stadsmiljön står i centrum.

Redan nu pågår omvandlingen av det tidigare industriområdet Storängen till en attraktiv blandstad. Inflyttning har redan börjat i

de cirka 650 nya bostäder som byggs i kvarteret Brandstegen. Samtidigt som flera planprocesser pågår, sker en förnyelsen av gatumiljön i hela området med målsättningen att minska utrymmet för bilar och bli en välkomnande plats för gående och cyklister.

Utvecklingsplan för centrala Huddinge

Markanvändningen inom Storängen planeras bli "Tät och blandad". I Storängen planeras för många bostäder, ny grundskola, flera förskolor, en idrottshall, torg och parker. Idag har området ett mycket varierat innehåll. Det pågår stegvis en omvandling av verksamhetsområdet till en stadsdel med en stor andel bostäder med tillhörande service.

Storängen

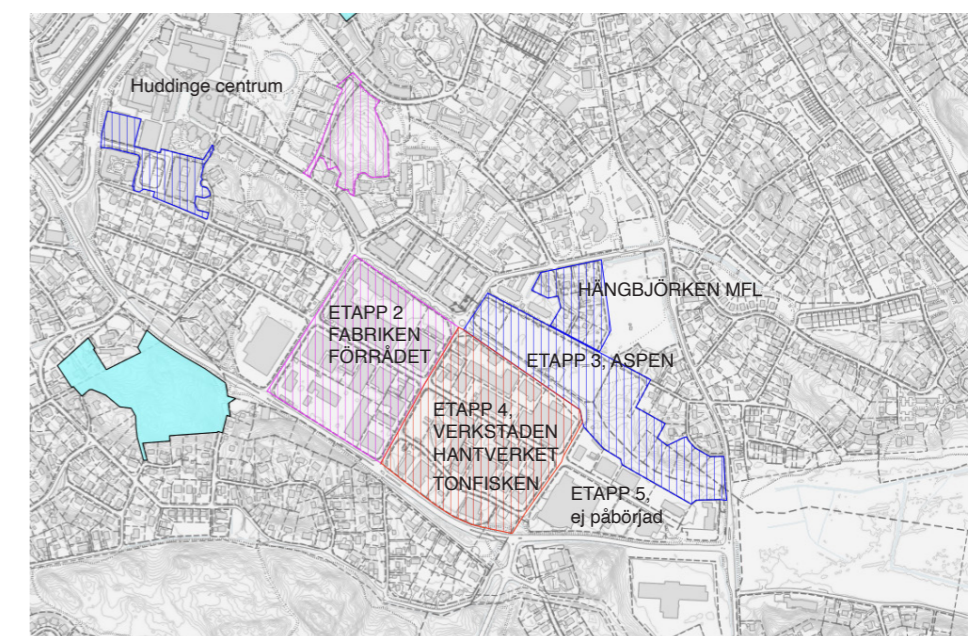
Sjödalsvägen utgör huvudstråket genom området och binder ihop Storängen med Huddinge centrum.

Det planeras för cirka 4 500 bostäder inom Storängen, varav detaljplanering i dagsläget pågår för cirka 3 500. Efter utveckling av den nya stadsdelen kan det i Storängen år 2050 finnas cirka 12 000 invånare.

Den planerade bebyggelsen utgörs till största del av bostäder i 4–10 våningar. I den sista etappen av området, etapp 5 öster om aktuellt planområde har ingen planläggning påbörjats.

I norra delen av stadsdelen pågår utveckling av ett skolområde (Etapp 3, kv. Aspen) med en grundskola, idrottshall, förskola och skolgård samt bollplan.

Sjödalsvägen samt Dalhemsvägen genom etapp 4 kommer att bli områdets viktigaste stadsstråk med offentlig och aktiv karaktär av tydliga bottenvåningar med lokaler, samt stadsgrönka.

Pågående detaljplaner inom området Sjödalen

STORÄNGEN OCH SJÖDALEN

PÅGÅENDE PLANERING I NÄROMRÅDET

I korsningen Björkebovägen/Sjödalsvägen finns ett torg som utgör en viktig entré till området och en välkomnande mötesplats. Inom berörd detaljplan, etapp 4, planeras för en park om cirka 0,7 hektar med torg i anslutning till parken. Parken kommer utgöra en naturlig samlingspunkt i området med aktiviteter som vänder sig till många olika målgrupper och inrymmer ytor för lek och rörelse samt plats för avskildhet, lugn och ro. Parken tillsammans med ett grönstråk i Dalhemsvägen kommer också att fylla en viktig funktion för hantering av skyfall samt fördröjning och rening av dagvatten. Parkens grönska bidrar även med ekosystemtjänster.

Mellan Lännavägen och sjön Trehörningen utvecklas det befintliga grönområdet med tillhörande parkstråk.

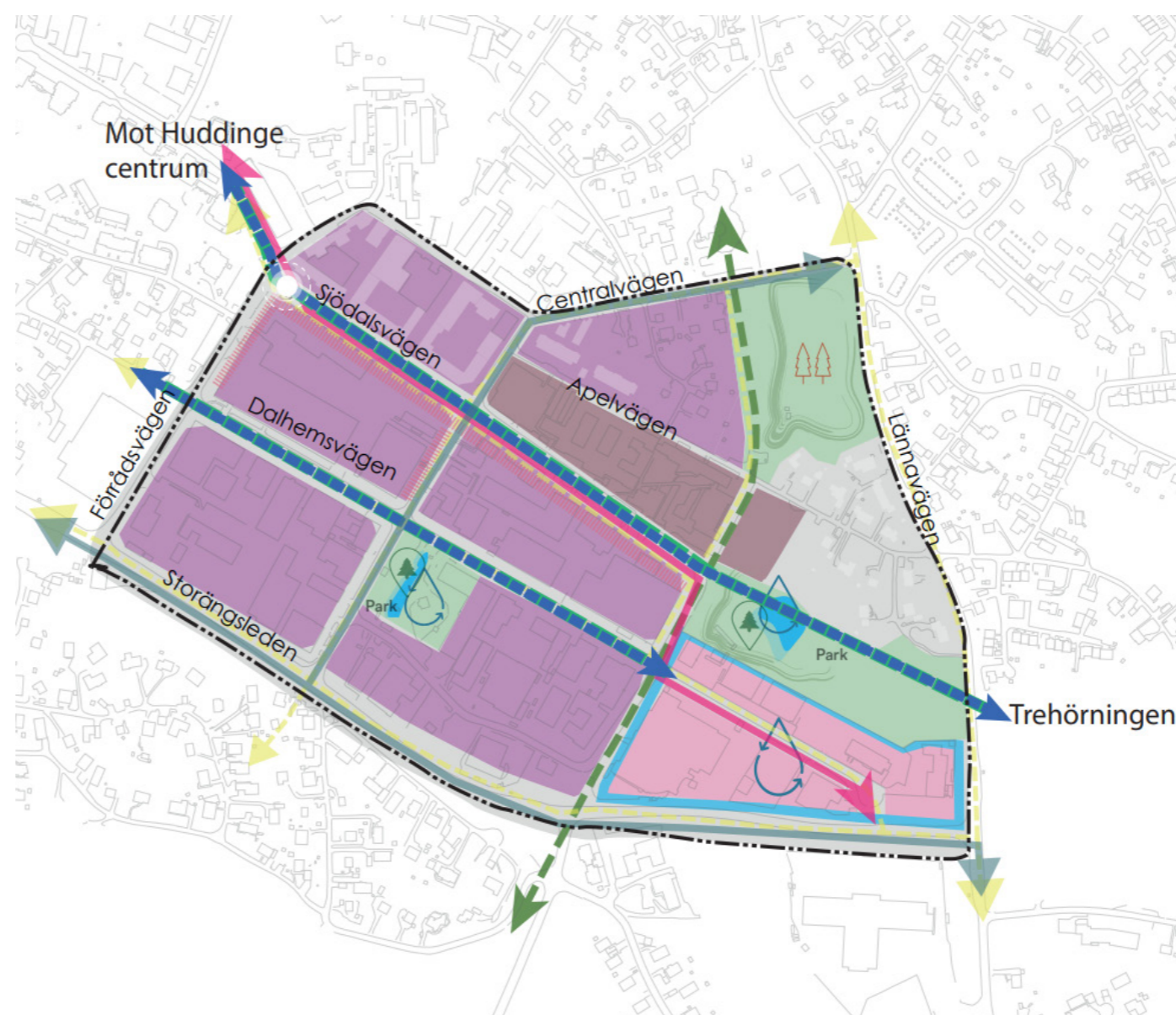
Strax norr om Trehörningens grönområde, i anslutning till Solfagravägen, finns en "udde" som ägs av kommunen och som delvis är planlagd som parkmark.

Norr om Storängens industriområde, mellan Lännavägen och Centralvägen finns ett kolonilottsområde. Koloniområdet fyller en viktig funktion i området men behöver utvecklas och bli en mer integrerad del av stadsplaneringen.

Storängen ligger i en lågpunkt och vid skyfall kommer stora mängder vatten till området från angränsande områden. Dalhemsvägen planeras som ett stadsmässigt och omsorgsfullt gestaltat stråk, som med varierad topografi samtidigt ska kunna fungera som översvämningsyta. Stråket medverkar även till att skapa en grön och attraktiv gatumiljö. Den centrala parken blir en kombinerad park och översvämningsyta vid extremväder.

Gatunätet i Storängen ska ha en kontinuitet och god orienterbarhet. Sjödalsvägen kommer tillsammans med

Dalhemsvägen att vara områdets viktigaste huvudstråk som kopplar ihop Storängen med Huddinge centrum och järnvägsstation. Gatorna utgör också urbana grönbåa stråk genom området.

Utvvecklingsplan för centrala Huddinge

STORÄNGEN OCH SJÖDALEN

PÅGÅENDE PLANERING I NÄROMRÅDET

Intilliggande planer

Etapp 2 - Skiss för Fabriken Förrådet, granskningshandling

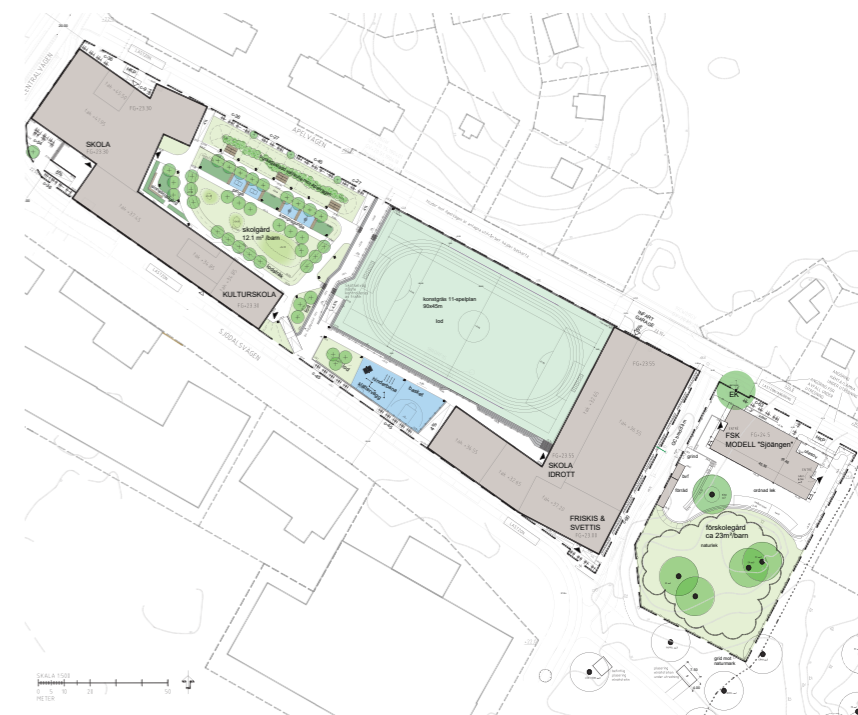
Etapp 2, även kallad Fabriken Förrådet, ska möjliggöra en fortsatt omvandling av industriområdet Storängen till bostadsbebyggelse med lokal service. Syftet är att få till en attraktiv och inbjudande boendemiljö i ett kollektivtrafknära läge. Sjödalsvägen med en fickpark i togets ände, parkstråk i södra och norra kvarteren, nya lokalgator och två förskolor. Mot större gator finns verksamheter och service i bottenvåningarna. Gruppboende enligt lagen om särskilt stöd (LSS) integreras i projektet. Förslaget innehåller cirka 1650 bostäder. Boendeformen bedöms i dagsläget bli övervägande bostadsrätter.

Inom fastigheten för kvarteren Aspen 2 och 3 prövar kommunen möjligheten för skola, förskola, idrottshall och skolgård med bollplan.

Till området och skolan planeras även en idrottshall och en bollplan. Målsättningen är att hallen och bollplanen ska kunna nyttjas av föreningar och allmänheten efter verksamhetstid. Idrottshallen kommer att ha en inriktning på gymnastik, men hallen kommer också att kunna användas till andra idrotter.

Ett parkstråk planeras i anslutning till kullen mellan Sjödalsvägen och Lännavägen. Kullen är en del av en grön kil. Stråket får en belyst gång och cykelväg.

Norr om Aspen pågår ett planarbete för en förskola samt flerbostadshus inom detaljplanen för Hängbjörken. Detaljplanen bidrar till att förstärka gång- och cykelkopplingarna mellan Apelvägen och Centralvägen. Intill planområdet för Hängbjörken finns ett befintligt kolonilottsområde vars entré föreslås utvecklas.

Etapp 3 - Aspen, samrådshandling

Hängbjörken mfl., samrådshandling

PLANFÖRSLAG STORÄNGEN ETAPP 4

PLANOMRÅDET

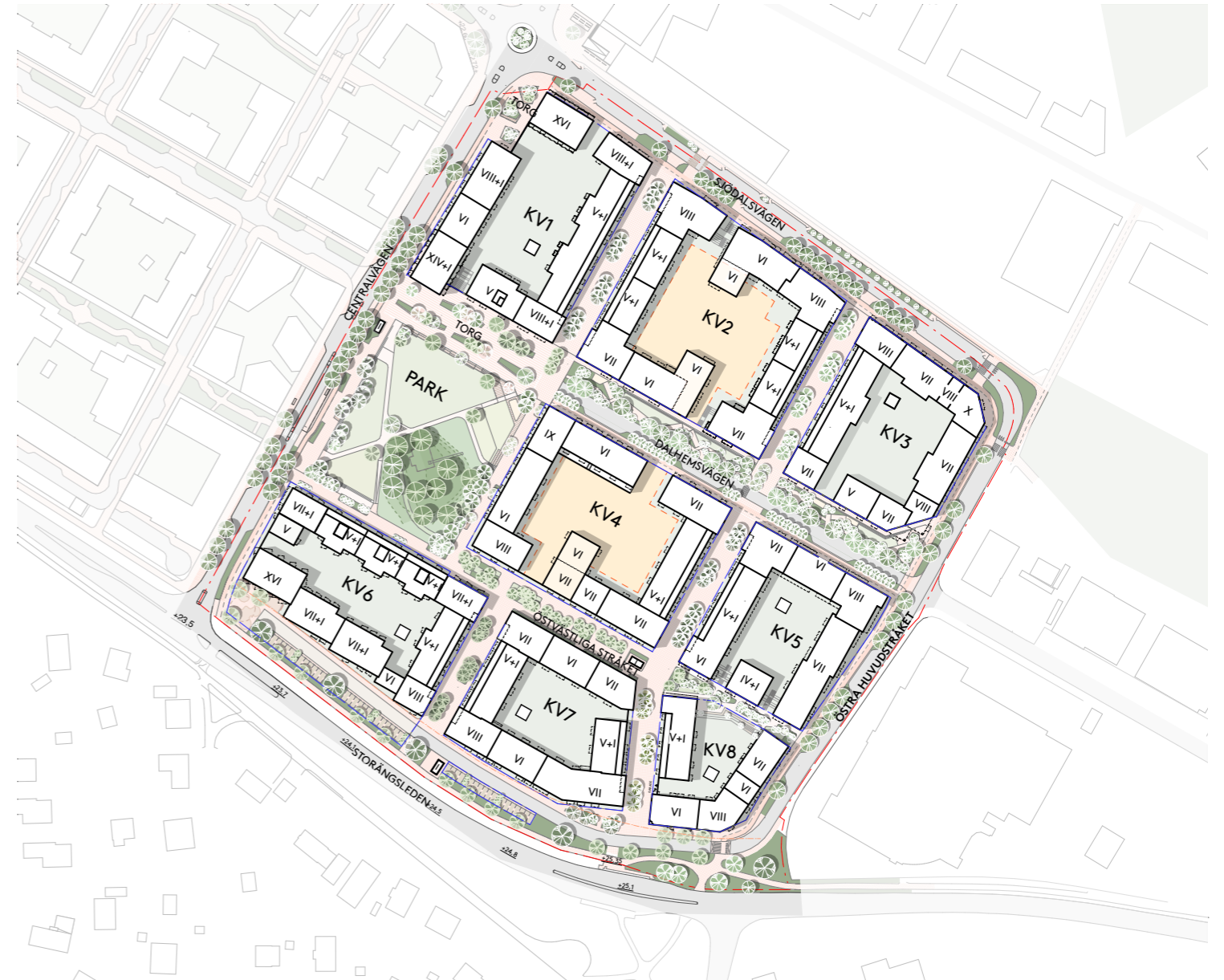
Illustrationsplan, samrådshandling

Samrådshandlingen tillför:

- Nya bostäder
- Två förskolor
- Arbetsplatser
- En park
- En mataffär
- Tre torgytor
- Flera platsbildningar
- Spontanidrottsytor
- Grönblå gata
- Gemensamhetsytor
- Takterrasser
- Säkra skolvägar
- Nya lokaler för handel och mindre kontor

Illustrationsplan, granskningshandling

I granskningshandlingen har följande tillkommit/förändrats:

- Gatorna inom området föreslås utformas som shared space/gångfartssområde med platsbildningar
- Ett allmänt parkstråk mellan kvarter 5 och kvarter 8
- Gröna tak

DIALOGER MED UNGDOMAR

DIALOGER MED UNGDOMAR

Dialog

Två dialoger genomfördes med ungdomar och ungvuxna i åldrarna 16-21 år. Båda dialogerna gjordes ute i verksamheterna, en på Södalsgymnasiet och en på Huset kulturcenter (blandad åldersgrupp) som har lokaler inom planområdet.

Båda dialogerna utfördes till en början som intervjuer i helgrupper men i takt med att ungdomarna blev mer engagerade under själva dialogen kom spontana förslag och frågor från ungdomarna själva att dominera samtalet. En del ville gärna skissa upp sina tankar för att förtydliga hur de menade. I slutet av dialogen blev de tillfrågade om de ville delta i en eventuell designdialog.

Deltagarna i båda dialogerna var i överväldigande majoritet inte boende i närheten eller nära planområdet. Se karta följande sida. Frågorna handlade främst om vilken typ av mötesplatser man väljer att uppsöka samt vad dessa har för kvalitéer.

“Skolor, man attraheras av det för det finns bänkar, men man känner sig pundig ibland...”

“Om det funnits fritidsgård hade jag hängt där”.

Södalsgymnasiet

Dialogen genomfördes med en klass som hade geografielektion och dagens ämne var stadsbyggnadsfrågor. Fördelningen mellan flickor och pojkar var något ojämn med fler killar. Det var även fler killar som svarade på frågor. Frågorna riktades aktivt mer till tjejerna för att få balans i svaren.

Många från andra orter hade valt att gå på skolan för dess goda rykte.

På frågan om man träffas i blandade grupper verkade många träffas i både och. Intrycket var att man hade umgänge både i enskilda “tjej- och killgrupper” men även i blandade grupper.

Var träffas ni en varm sommardag?

Två typer av mötesplatser beskrevs som typiska mötesplatser, kommersiella platser som gallerior, McDonalds, Huddinge centrum, samt Stockholms innerstad och skolgårdar, förskolegårdar. En överväldigande majoritet beskrev McDonalds som en bra mötesplats både inomhus och utomhus.

När man träffas går man oftast runt, sitter på parkbänkar där det inte är för ödsligt och där det känns tryggt. Fotbollsplaner är intressant för några men mestadels för att man kan sitta på bänkar och för att där finns andra ungdomar.

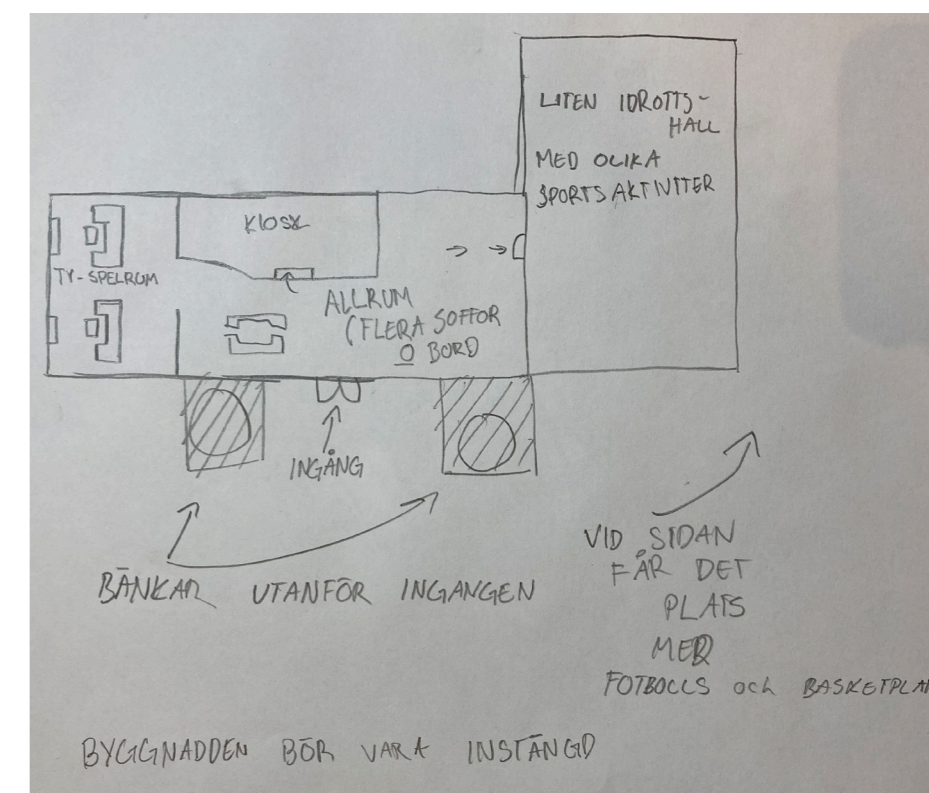
Centrum uppfattas som mestadels tryggt om det inte är alltför sent på natten.

Ett önskemål hos många är att kunna sitta på bänkar under väderskydd.

En bra plats utomhus vill man ska ha ett visst väderskydd, sittplatser,

möjlighet att äta, gärna kunna ladda telefonen och kännas tryggt. Vuxennärvaro nämndes bara i relation till väktarna på McDonalds som av några få beskrevs som “trygga”.

Ett fåtal nämnde naturen som mötesplats, plats att hänga på själv eller med kompis. Många förklarade att de oftare gick på t ex skogspromenader när de var yngre och då mest i sällskap av vuxen. Däremot rastade några hundar i närparker.

“McDonalds är bra plats att mötas på! Det är öppet 24/7, man kan hänga både inne och utanför. Tryggt att det finns människor. Man kan ladda telefonen, free wifi!”

DIALOGER MED UNGDOMAR

Vad träffas ni under vinterhalvåret?

Under vintertid träffas man framförallt hemma hos kompisar. En hel del är bilburna (bil, EPA traktor) och kör helt enkelt runt. Även pendeltågsstationer nämndes då de har sittplatser och är upplysta. Många nämnde gallerior och McDonalds som vanliga träffpunkter på vintertid.

Ett mindre antal träffas i kommunala verksamheter, så som fritidsgård eller på idrottsanläggningar eller skolor. Här beror svaret säkert på vilken klass man frågar. I just denna klass fanns visserligen flera idrottsintresserade men få som nämnde dem som mötesplatser.

Miljöer med styrda aktiviteter angavs överlag mer sällan som mötesplatser. Det kan ha haft att göra med hur frågan var ställd, med en betoning på "platser att hänga på".

Någon berättade att man helt enkelt träffas i portar och trappuppgångar. Detta är inte så ovanligt som man kan tro, i vissa förorter som t ex Fittja är portar och liknande miljöer väldigt vanliga mötes och hängplatser för unga kvinnor framförallt. De är trygga, varma, nära hemmet, men ändå utom synhåll för vuxna. Mötesplatser som möter dessa behov och uttryckligen välkomnar ungdomar saknas generellt i samhället. I dialogen uppfattades ändå att tjejer och killar uppsöker mötesplatser med liknande egenskaper.

Var känner man sig välkommen/inte välkommen?

På skol- och förskolegårdar attraheras man av att det är ombonat och att det finns sittplatser. Men man kan känna sig uttittad eller "pundig" som någon uttryckte det. Samma känsla infann sig ibland i centrum för någon. En majoritet verkar dock inte känna sig ovälkomna i kommersiella lägen.

Tillgänglighet/närheten till platser?

Platser som ligger nära på gångavstånd är bra tyckte många. Man promenerar helst men ett fåtal cyklar också. Många reser även för att umgås med sina vänner. Övervägande del använder då kollektivtrafik.

När man flyttar vill man ofta kunna hänga på samma ställen som förut med sina gamla vänner.

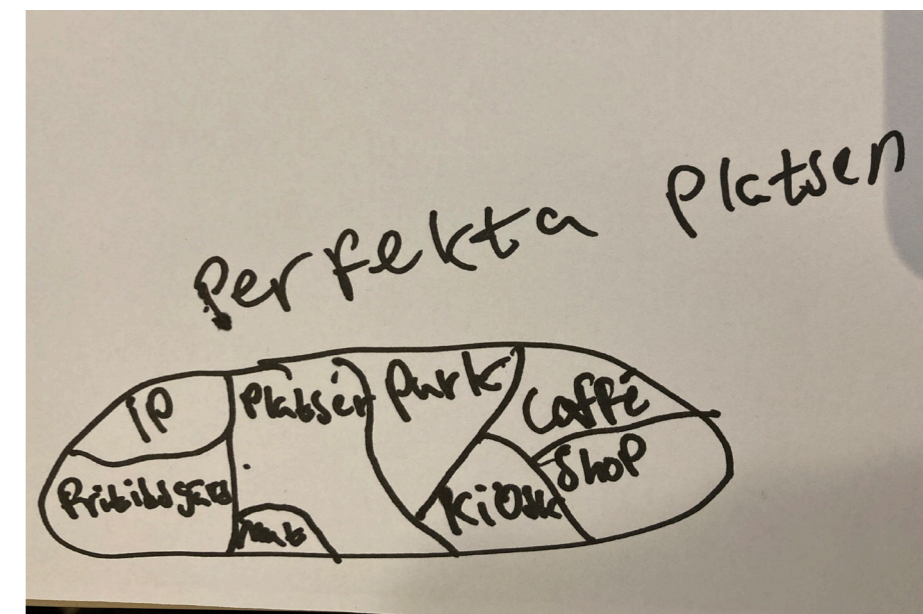
Vad tycker ni saknas?

Flera tycker att det saknas fler sittplatser utomhus med väderskydd. Men det saknas också fritidsgårdar och de som finns borde inte ha en så snäv övre åldersgräns tycker flera.

Kille: fotbollsplan och fritidsgårdar som ligger nära varandra.

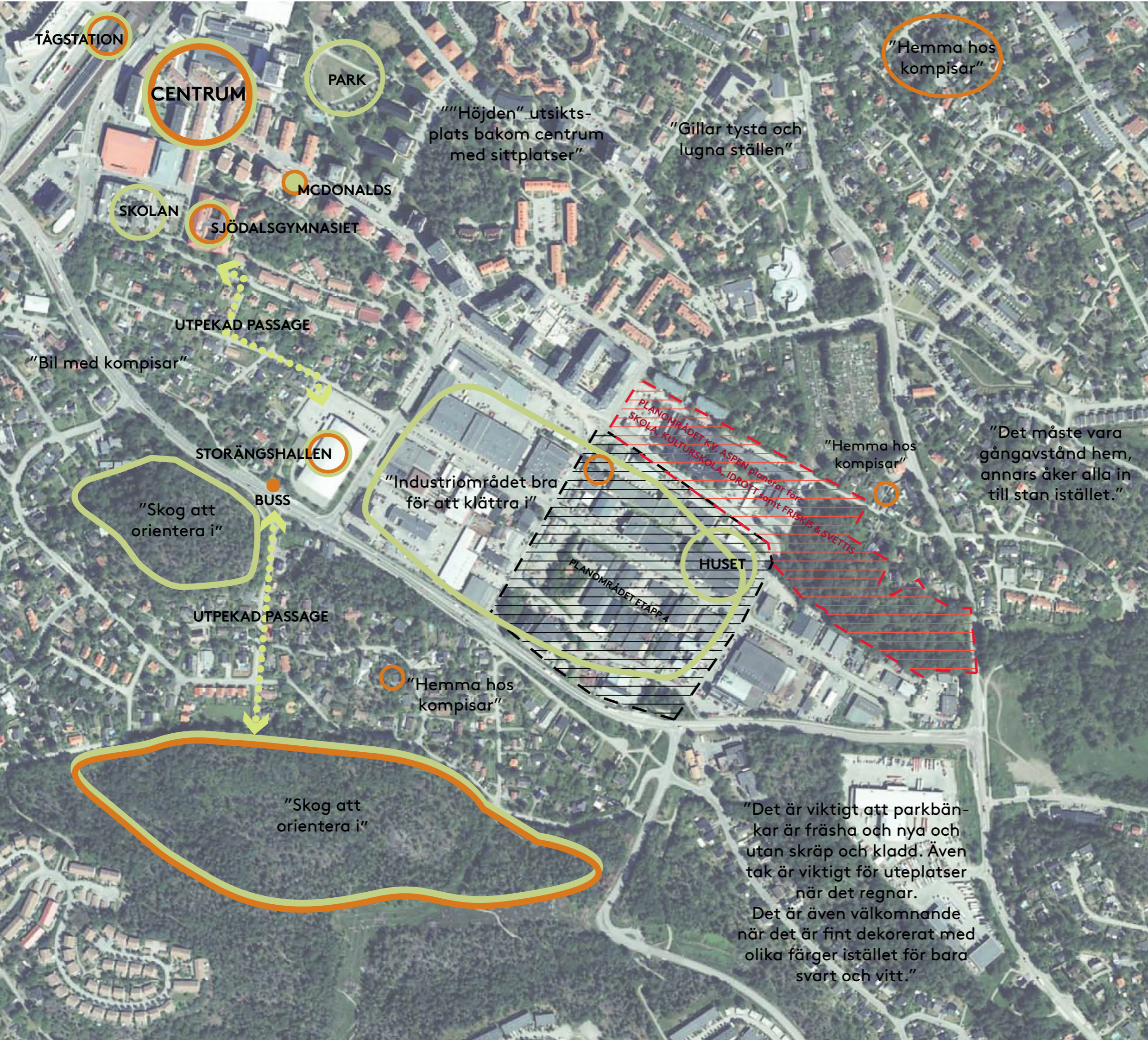
Kille: Utegym.

Kille: Bra utegym i Farsta. Bygg ett bra gym.

“Vi träffas hemma, eller i bilen och åker runt.”

“När man är yngre så leker man ju mycket i skogen, i vår ålder gör man ju inte det.”

MÖTESPLATSER

Listan nedan är en sammanställning av platser som elever i Södalskolan brukar vistas i/på, både vintertid och sommartid inom Huddinge kommun.

I kartan till vänster är även vissa platser och områden utpekade markerat i orange av tjejer respektive grönt av killar.

- Tjej
- Kille

(Sommar)

- Södalsgymnasiet
- Snättringeskolan
- Storängshallen IP
- Broängsskolan
- Tågstationen/Pendel
- McDonalds (centrum)
- Bänkar/sittplatser
- "Höjden" utsiktsplats bakom centrum med sittplatser
- ICA i centrum
- Stranden
- Parker
- Gym
- Max
- Café
- Fotbollsplaner
- Dagisgårdar (inhägnat)
- Fritidsgårdar
- Parkeringar runt om

(Vinter)

- Hemma hos kompisar
- Gallerior
- Bil med kompisar
- Tågstation (tak och bänkar)
- Portuppgångar (varmt)
- Parkeringshus (varmt)

LEGEND

- Platsspecifika mötesplatser utpekade av både tjej och kille
- Platsspecifika mötesplatser utpekade av tjejer
- Platsspecifika mötesplatser utpekade av killar
- Områden utpekade av både tjej och kille
- Områden utpekade av killar
- Planområdet Etapp 4

"Höjden" utsiktsplats bakom centrum med sittplatser"

"Gillar tysta och lugna ställen"

"Hemma hos kompisar"

TÅGSTATION

CENTRUM

PARK

MCDONALDS

SKOLAN

SJÖDALSGYMNASIET

UTPEKAD PASSAGE

"Bil med kompisar"

STORÄNGSHALLEN

"Skog att orientera i"

BUSS

UTPEKAD PASSAGE

"Hemma hos kompisar"

"Industriområdet bra för att klättra i"

HUSET

"Hemma hos kompisar"

"Det måste vara gångavstånd hem, annars åker alla in till stan istället."

"Skog att orientera i"

"Det är viktigt att parkbänkar är fräsha och nya och utan skräp och kladd. Även tak är viktigt för uteplatser när det regnar. Det är även välkomnande när det är fint dekorerat med olika färger istället för bara svart och vitt."

PLANOMRÅDET KY, ASPEN planerar för SKOLA, KULTURSKOLA, IDROTT samt FRISKIS & SVETTIS

PLANOMRÅDET ETAPP 4

DIALOGER MED UNGDOMAR

Huset

En styrd verksamhet där man kan hyra in sig och nyttja lokalerna för att repa, använda studio, dansa, måla mm. Hit kommer ungdomar från hela Huddinge kommun. Verksamheten kommer att flytta på grund av utvecklingen av bostäder inom planområdet. De nya lokalerna innebär en minskning från 1400 kvm till omkring 600 kvm (flyttar till Fullersta Bio). Verksamheten har förändrats över tid. "Vi har gått från fritidsgård till Kulturhus, därav mindre häng och mer planerad/hyrd verksamhet."

Vi träffar en grupp på 9 st ungdomar (7 killar och 2 tjejer) plus personal, kulturchef. Nästan alla kommer från andra platser än grannskapet.

Favoritplatser utomhus under sommarhalvåret?

Flera berättade att de åker till stan eller hänger i Huddinge centrum. Även i den här gruppen var det några som hänger på snabbmatskedjor. En person hängde på skolgårdar, medan en annan sade att det var förbjudet att hänga på förskolegårdar och att centrum upplevdes som otryggt. Några sade att de gillar att vara i skogen och på badplatser.

Två stycken ville/orkar inte hänga med kompisar nu när de börjat gymnasiet.

Favoritplatser vintertid?

De flesta säger att de är hemma eller med kompisar.

En påpekade att man är ute så länge det går, beroende på väder. Huset är självklart en favoritplats.

När det gäller platser för fika säger flera att t ex Espresso house och liknande ställen är för dyrt. "Affordable coffee, please!".

Vad betyder den här verksamheten för er?

KULTOPIA, ROCKVILLE och Huset är tre verksamheter som är tänkta att hänga ihop för att minska de geografiska avstånden. Man kan t ex anmäla sig som gatumusikant och utveckla kontaktnät och känna igen varandra på de olika platserna.

Verksamheten bjuder på unika upplevelser, kontaktytor och aktiviteter och tillgodoser därmed mer än bara ett kulturutbud. En av deltagarna beskrev det så här: "Här kan man träffa andra och bjuda med sig mindre sociala människor (som inte själva tar initiativ) så att de också får träffa andra."

Flera påpekade att det inte finns så många andra platser att repa på eller hålla konserter på. Detta bekräftas av personalen. Det har hållits många konserter här och är en unik plats på det sättet. "Jag har varit här för att det finns en scen så att man kan hålla i konserter här."

Verksamheten har varit väldigt involverad gällande flytten till Fullersta BIO. Blandade reaktioner har kommit från ungdomarna då vissa menar att det blir för litet med färre replokaler, medan vissa anser att möjligheten och förutsättningar ökar i och med bättre utrustning. Till exempel ljud- och ljus-gruppen. Redan i detaljplaneprocessen har verksamheten varit involverad gällande behov och önskemål för att kunna bedriva sin verksamhet i samband med en flytt till nya mindre lokaler. Ungdomarna blev direkt informerade om läget och var till viss del involverade i själva processen där önskemål och tankar diskuterades tillsammans med verksamhetsansvariga.

Idag anser verksamheten att de positiva fördelarna med flytten till Fullersta BIO och byte av lokaler väger över. En positiv aspekt är det centrala läget med närheten till pendelstationen och centrum. Man menar att det ökar tryggheten för ungdomarna när de ska ta

sig till och från Huset då de flesta reser till Huddinge kommunalt. Förhoppningen är att kunna attrahera fler ungdomar till en mindre yteffektiv och samordnad plats för olika typer av kurser och verksamheter samt lättare att nå ut och synas i kommunen.

Ungdomarna som deltog i dialogen tycker att ändå att Huset ska få stå kvar på sin nuvarande plats. Sannolikheten är stor att många av de som inte deltog i dialogen skulle svara "ja" menar de ungdomar och personal som vi var i kontakt med. Argumentet är att här finns mycket yta att vara på.

"Ungdomarna blev direkt informerade om läget och var till viss del involverade i själva processen"

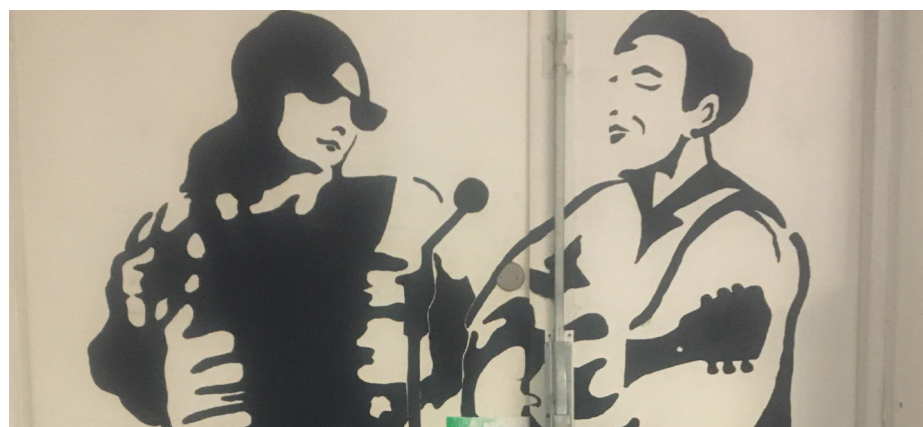
"Man hänger på Max, folk som har moppe eller moppebil. Jag går dit på natten för att köpa lyxshake och då står det uppradat med mopeder."

"Jag har varit här för att det finns en scen så att man kan hålla i konserter här"

DIALOGER MED UNGDOMAR

Vad skulle locka er till den nya parken som planeras i Storängen?

En scen ligger högst upp på listan med funktioner som ungdomarna i Huset skulle vilja ha. Där skulle man både se och hålla i events och musikframträdanden. Till det gärna ett kafé eller åtminstone en kiosk för glass och fika. Man uttrycker även att det saknas fritidsgårdar för äldre ungdomar.

“Bra med en stationär scen som man kan nyttja, för konserter som kommuninvånarna kan ta del av.”

Önskemål om utformning

I skisserna som gjordes och tankarna kring vad som utgör bra mötesplatser framgår att man vill ha en blandning av funktioner som är placerade nära varandra. Sammanhängande funktioner är viktiga.

Det är också viktigt att man kan hänga utan krav på aktivitet, men med tillgång till väderskydd och/eller ytor inomhus. Man vill ha möjlighet att fika billigt. När det gäller mer tydliga fritidsaktiviteter vill man ha tillgång till ytor för både planerade och spontana aktiviteter. Fotboll, utegym, scenframträdanden, ett kulturhus osv ska enligt önskemålen kunna användas spontant eller inplanerat. Ytorna ska även vara flexibla i betydelsen att de kan skifta funktioner. En annan aspekt av att koncentrera funktioner med olika egenskaper är att man kan se och bli sedd samt inspireras till att pröva nya aktiviteter.

Med nya ungdomar som flyttar in i Sjödalen kommer ett ökat tryck på befintlig verksamhet (den som nu flyttar till Fullersta Bio).

“Träd, små trädklungor som man kan vara under”

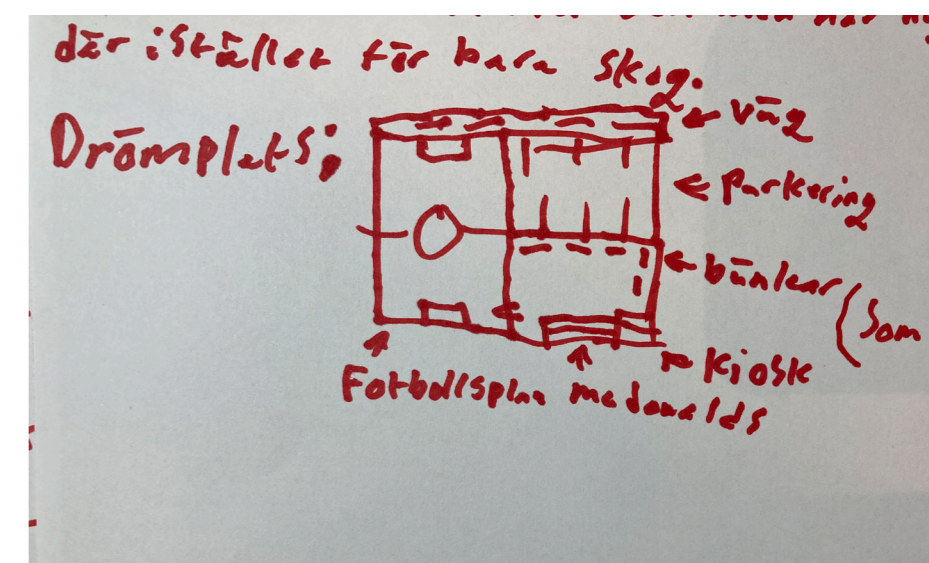
“Stor gräsmatta, så att man kan kasta boll”

“Ungdomar kommer inte komma till parken om ingenting händer där. Annonsera på Instagram eller nåt.”

“Möjlighet att ha spontankonserter men också en bemannad scen med utrustning”

“En glasskiosk, en väg och en scen och på andra sidan vägen kan man ha en öppen yta. Då kan man uppleva och ta del av flera saker samtidigt.”

“Dela platser, sammanhängande funktioner är viktigt!”

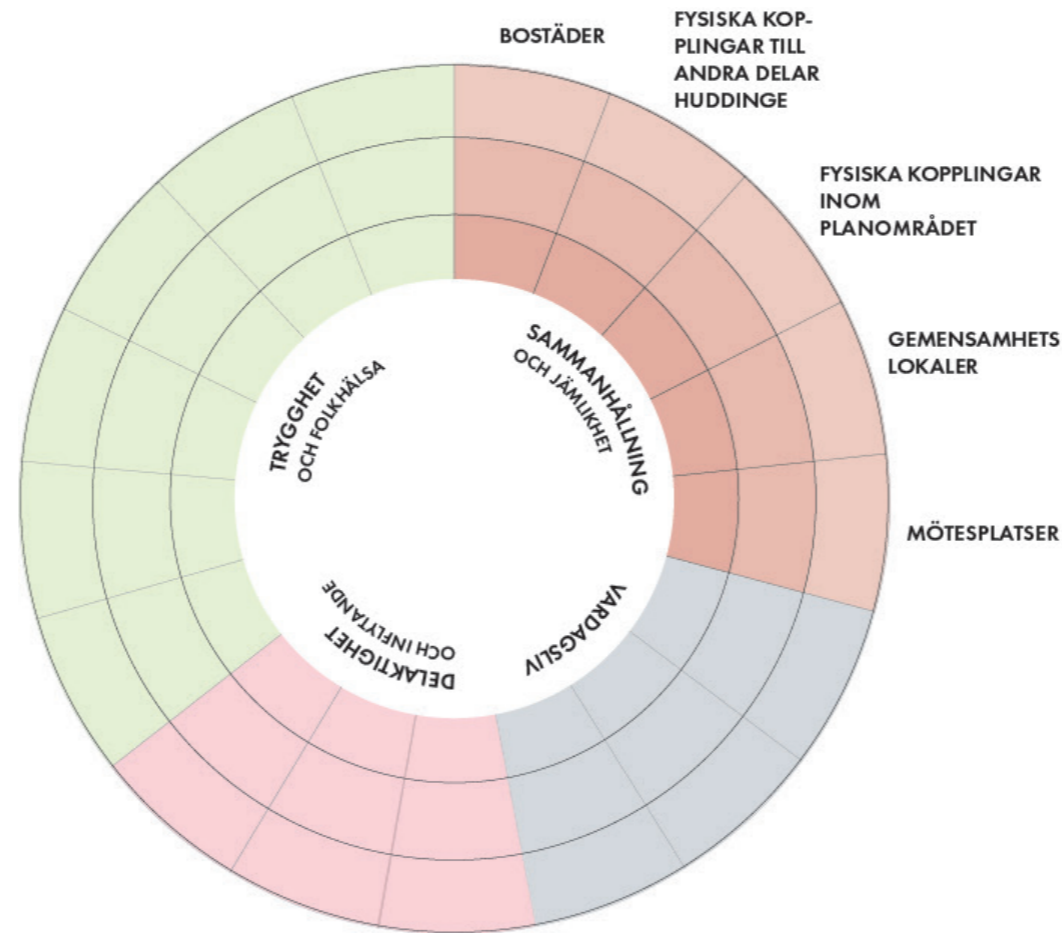

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKHET

Under "sammanhållning och jämlikhet" analyseras hur strukturen kopplar samman planområdet med omgivningen och ger förutsättningar för en genomströmning av boende, verksamma och besökare.

Gång- och cykelnät, säkra skolvägar, kollektivtrafik och biltrafik bidrar till bättre sammanhållning.

Bostadsblandning med olika lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer är en annan viktig faktor som bidrar till sammanhållning och jämlikhet.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

NULÄGESANALYS - FYSISKA KOPPLINGAR

Generellt om kopplingar och rumsliga barriärer

Mötesplatser som upplevs som attraktiva anges inom all stadsplanering som en viktig komponent för att koppla samman staden. Syftet är att minska både rumslig och socioekonomisk, samt kulturell segregation, genom att skapa förutsättningar för möten mellan människor från olika delar av kommunen, staden och närområdet.

En viktig komponent för att människor i ett område ska utveckla "vi-känsla", är ett områdes identitet. Den fysiska utformningen är en viktig del av den känslan, men inte den enda faktorn. Man kan bo i ett homogent bostadsområde, t ex ett fysiskt avskilt villaområde utan att känna sammanhållning grannar emellan. Det offentliga rummets utformning och placering är alltså av stor betydelse för att minska segregation.

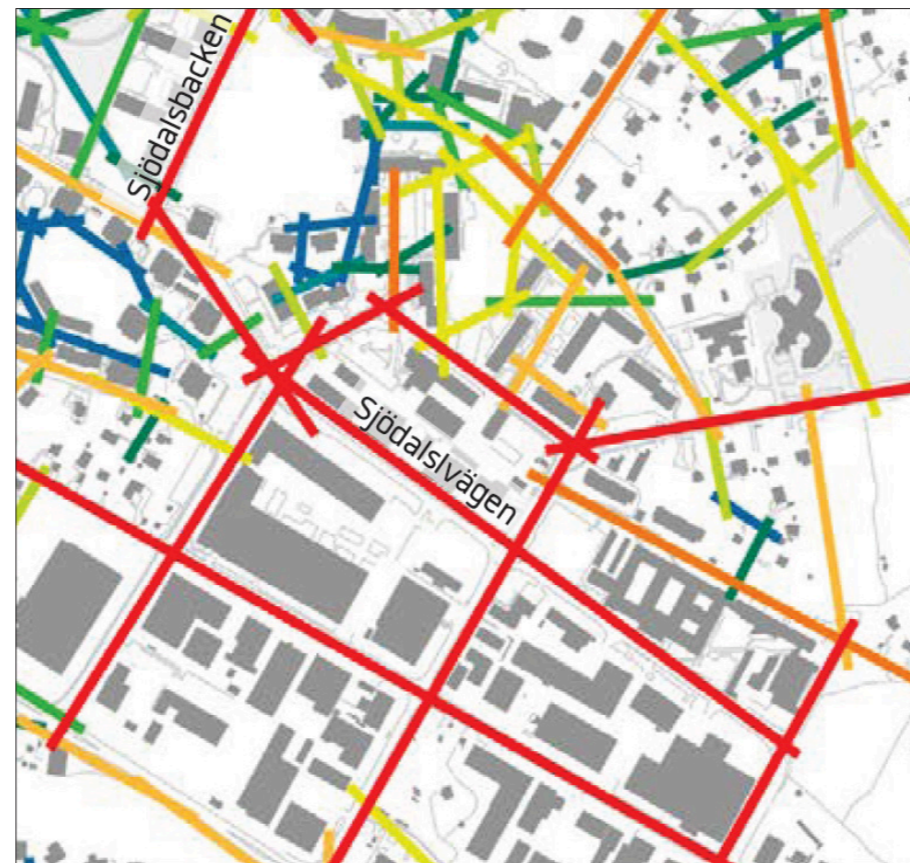
Överbryggandet av fysiska barriärer är en viktig förutsättning för känslan av sammanhållning i och mellan olika bostadsområden. Bostadsområden som ligger nära varandra men som är separerade av stora motorleder utvecklar t ex mindre grad en känsla av sammanhållning.

Kopplingar och rumsliga barriärer nuläge

Industriområdet utgör idag en stor barriär både vad det gäller mänskliga och gröna samband. Tillsammans med Storängsleden och de stora avstånden skiljer den effektivt småhusbebyggelsen i de södra delarna från de boende i nordöstra delarna.

Planområdet och etapp 2 har idag en hög grad av rumslig integration och framkomlighet (rött i kartan intill) och en stark koppling till centrum med Sjödalsvägen (Social konsekvensanalys Tingshuset, Spacescape).

Rumslig integration

Ur "Social konsekvensanalys Tingshuset", Spacescape. Kartan visar en hög grad av rumslig integration i och runt industritomten. Markeringar i rött - hög grad, markeringar i orange till gul lägre grad, blått visar sämre integration i gatunätet.

Grönstrukturer

Stockholmsregionen har tio gröna kilar, två av dessa, Bornsjökilan och Hanvedenkilen, berör Huddinge.

Grönstrukturer är viktiga kopplingar för både människor och natur och har olika uppgifter och funktioner; klimat och luftkvalitet, växt- och djurlivet, lokala kretsloppslösningar men även kulturhistorisk och social betydelse för friluftsliv och rekreation.

Grönstrukturerna består av värdekärnor och kilar. Syftet med de gröna kilarna är att människor skall kunna ströva genom mer eller mindre obruten natur från innerstaden ut mot landsbygden.

Stor andel av Huddinges grönområden består av natur och en förhållandevis liten del är anlagd park. Flera stora stadsdelsparker finns i Sjödalen-Fullersta; Rådsparken, Sjödalsparken samt Fullerstaparken. Det finns behov av en ökad satsning på parkernas utveckling.

Söder och öster om planområdet finns naturmark med rekreationsvärden – Sörskogen samt området kring sjön Trehörningen. Norr om området finns Sjödalsparken samt Sjödalsbacken.

I utvecklingsplanen för centrala huddinge beskrivs att genom gröna och blåa stråk i form av parker, olika typer av grönytor och dammar skapas en sammanhängande struktur som mynnar ut i naturreservaten. Olika typer av ekosystemtjänster integreras i utvecklingen och med naturen in på knuten skapas förutsättningar för god hälsa och fysisk aktivitet.

Skogsområdet nordöst om planområdet, inom detaljplanen för Aspen, lyfts som viktigt att bevara eftersom det förser Storängen med viktiga ekosystemtjänster.

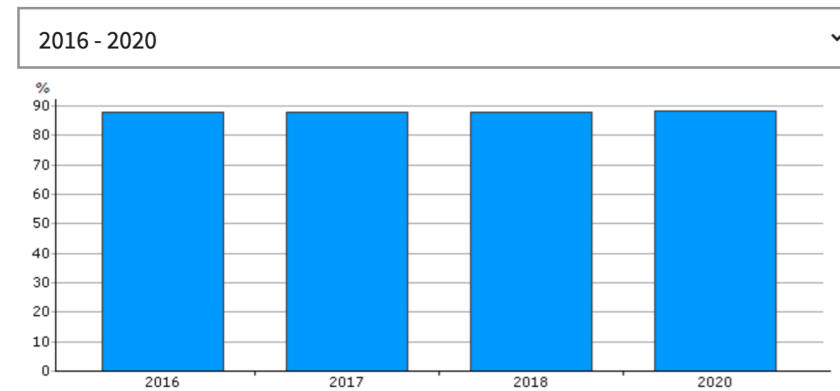
SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

NULÄGESANALYS - TILLGÅNG TILL GRÖNOMRÅDEN OCH MÖTESPLATSER

Gångavstånd till större grönområden

Andel invånare som har max 800 meter i gångavstånd till större grönyta (större än 5 ha).

Välj tidsperiod

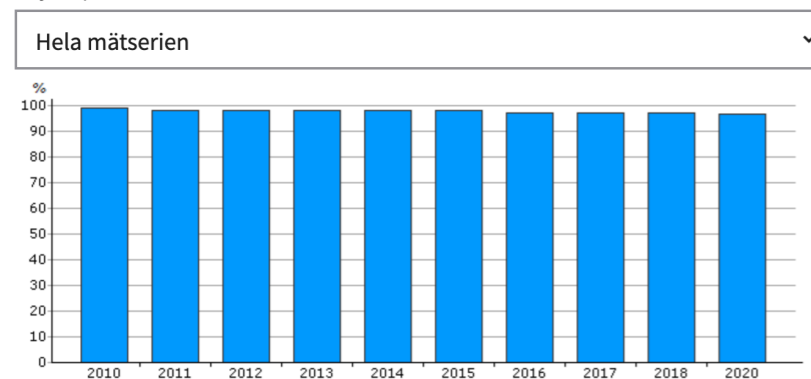

Diagrammet visar att mycket hög andel av kommuninvånarna har max 800 meter till grönytor samt att andelen förbättrats något under de senaste åren. Diagram från: Huddinge kommun miljöbarometer

Närhet till mindre grönområden

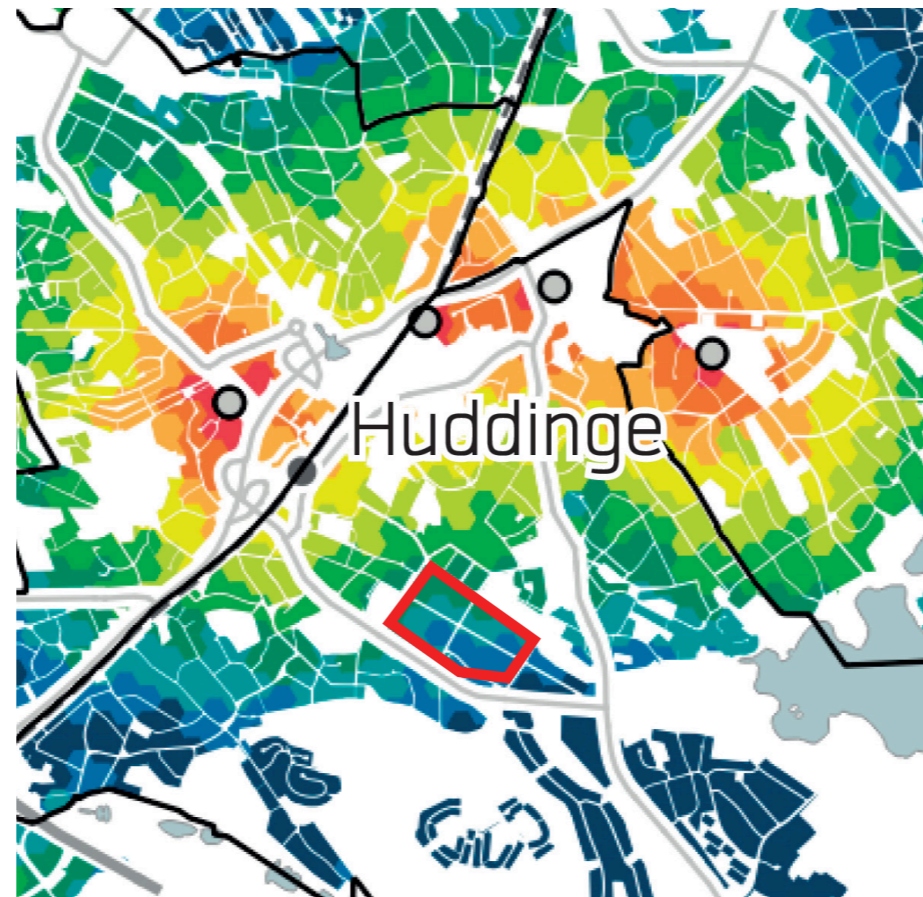
Andel invånare som har max 300 meter i gångavstånd till mindre grönyta (minst 0,1-5ha)

Välj tidsperiod

Diagrammet visar att mycket hög andel av kommuninvånarna har max 300 meter till mindre grönytor samt att andelen minskat något under perioden. Diagram från: Huddinge kommun miljöbarometer

Mötesplatser

Kartan över kommunövergripande mötesplatser visar att det finns många attraktiva mötesplatser kring Huddinge centrum men att de är lokaliserade en bit från Storängen (Spacescape). Storängen är i kartan markerad i rött.

Mötesplatserna bidrar till att koppla ihop olika kommundelar med hjälp av bland annat sina funktioner. Exempel på några sådana i Huddinge är museer, skidanläggningar, köpcentrum, simhallar och parker.

I och runt Storängen är det en låg grad av mötesplatser som lockar andra kommuninvånare. De närmaste platserna ligger på ett avstånd av 1000 -1800 meter (Ett sammanhängande Huddinge, Spacescape).

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

NULÄGESANALYS - BOSTÄDER

Befolkning/bostadsbestånd

Länet som helhet och Huddinge har bostadsbrist men den slår olika mot olika grupper. Dels varierar invånarantalet mellan kommundelarna. Sjödalen är en av fyra av områdena har en befolkning på 10 000 invånare eller fler medan det i vissa kommundelar bor färre än 1500 personer (Analys av bostadsbyggande och bostadsbehov 2019, Huddinge kommun).

En annan anledning till att bostadsbristen drabbar ojämnt är befolkningens sammansättning och socioekonomiska skillnader. Kvinnor tjänar mindre än män i samtliga kommundelar och unga vuxna, studenter och ensamstående föräldrar är extra utsatta. Den alltmer växande andel äldre befolkning ökar behovet av äldreboenden. Högst andelen äldre befolkning finns idag i Fullersta och Sjödalen. Medianinkomsterna för respektive kommundel visar att Sjödalen inte hör till de kommundelar med de högsta inkomsterna (t ex Fullersta) men ligger betydligt bättre till än de med de lägsta inkomsterna (t ex Vårby).

Bostadsblandning

Flest bostäder finns i kommundelarna Sjödalen och Flemingsberg. Bostadsbeståndet i kommunen har idag en jämn fördelning av hyresrätter och bostadsrätter, men är ojämnt fördelade mellan olika områden, vissa domineras av hyresrätter och andra av bostadsrätter. Sjödalen-Fullersta och Trångsund har jämnast fördelning av småhus och lägenheter mätt på kommunelnivå. Sjödalen har en större andel bostadsrätter och äganderätter, jämfört med Flemingsberg som har dubbelt så mycket hyresrätter.

Boarea och trångboddhet

Trångboddhet påverkar framförallt barn och ungdomar negativt. När man inte har tillgång lugna platser för att göra läxor ökar behovet att hitta sådana platser utanför hemmet. Sjödalen har mindre andel trångbodda i jämförelse med hushållen i Flemingsberg och Vårby.

Flyttmönster

I Regeringskansliets verktyg och metoder för social hållbarhet i fysisk planering och stadsutveckling, Den hala tvålen (2021), beskrivs att de ofta omfattande omflyttningarna från områden med socioekonomiska utmaningar bidrar till att grundproblematiken i dessa områden finns kvar då det framförallt är människor med små valmöjligheter och låga inkomster som flyttar in, samtidigt som personer med bättre ekonomiska resurser väljer att flytta ut. Många barnfamiljer flyttar idag till kommunen. Var fjärde flytt sker dock inom kommungränsen. Många bosätter sig också i samma kommundel som tidigare, samt i samma upplåtelseform. I kommundelar med fler invånare som har det ekonomiskt gott ställt ser man däremot ett positiv flyttnetto till skillnad från de med en svagare socioekonomisk ställning. Här sticker Sjödalen ut från det övriga mönstret då man hellre flyttar till andra kommundelar än inom den egna.

Tillkommande bostäder

I Huddinge kommuns bostadsförsörjningsplan från år 2020 beskrivs att kommunen identifierar en brist på bostäder för nästan alla de grupper Boverket definierar som extra utsatta på bostadsmarknaden.

En majoritet av de bostäder som tillkommit de senaste åren har tillkommit inom 1200 meter från spårstation, varav de flesta i centrala Huddinge och Flemingsberg. 2019 uppfördes 997 st nya bostäder. I bostadsförsörjningsplanen framförs ett mål om 1300 bostäder per år. Trots att nybyggnationerna har varierat i upplåtelseformer uppnår man inte översiktsplanens målsättning med ökad blandning. Inom kommunen sker de flesta flyttarna inom samma kommundel (Analys av bostadsbyggande och bostadsbehov 2019, Huddinge kommun).

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

NULÄGESANALYS - BARN OCH UNGDOMAR

Barn och ungdomar

I planområdet bor det inga barn idag.

Runt planområdet finns flera större naturområden på bra avstånd men endast ett fåtal anlagda parker.

Söder om planområdet finns särskilt en brist på lekplatser. Yngre barn behöver gå långa sträckor för att komma till lekytor.

En tidigare gjord barnkonsekvensanalys (BKA kv. Aspen, Total arkitektur) visar att den huvudsakliga rörelsen för gående i planområdets norra del idag sker på Sjödalsvägen och Förrådsvägen (mot Huddinge centrum och pendeltåget). Rörelser finns även på Centralvägen - mot busshållplatserna, förskolorna och Ängsnässkolan.

Ungdomar har tillgång till fritidsgårdar och idrottsplatser. Kulturliv och utbudet av kulturella mötesplatser är koncentrerat kring Huddinge centrum.

De flesta mötesplatserna är av grön karaktär eller i kategorierna idrott samt park och lek. Verksamheterna i Musikens hus är publikdragande men kommer att flytta till följd av ett genomförande av planen. Det kommer att saknas kulturliv i och i närheten av planområdet.

Då många aktiviteter är koncentrerade kring Huddinge centrum med barn och ungdomar som kommer till platsen från olika delar av Huddinge betyder det att utvecklingen av kopplingar dit samt utvecklingen av dessa verksamheter stärker sammanhållningen i hela Huddinge.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

PLAN OCH KONSEKVENSPANALYS - FYSISKA KOPPLINGAR TILL ANDRA DELAR AV HUDDINGE

Kopplingar och rumsliga barriärer

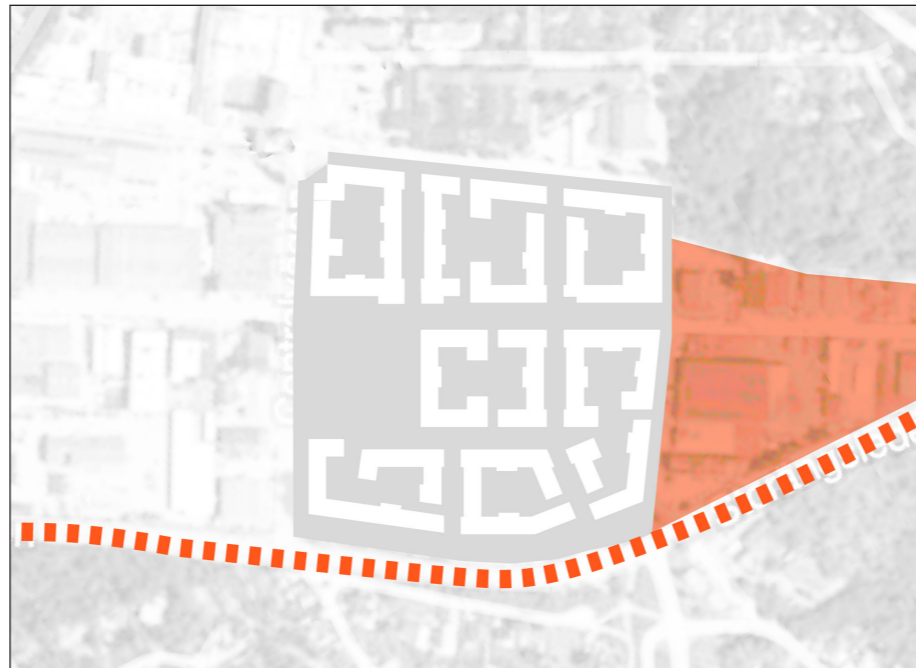
Barriärer kan vara av rumsliga slag, t ex i form av sämre tillgänglighet, men kan också vara av funktionella eller kulturella slag, t ex i form av ett industriområde. I och med den nya bebyggelsen finns det förutsättningar för nya kopplingar att skapas samt att befintliga barriärer minskas.

Storängsleden utgör en rumslig barriär både för gående och cyklande. Idag finns en gång- och cykeltunnel under leden. Det är dock en plats som behöver omhändertas. Den här typen av större trafikbarriärer kan ibland försvåra kopplingen mellan olika bostadsområden, i detta fall kopplingen mellan småhusbebyggelsen och Storängen. Barriären försvårar mötet mellan invånarna. Detta brukar ibland beskrivas som "direkta effekter", t ex en upplevd risk för sig själv och andra pga av trafikförhållanden, buller, fördröjning/väntetider. Trafikleden försvårar kontakten mellan småhusbebyggelsen och den nya stadsdelen.

I planen har tunneln som går under Storängsleden identifierats som en plats som behöver omhändertas och en koppling som behöver förstärkas mellan planområdet och småhusbebyggelsen i den södra delen. I planförslaget har den befintliga utformningen kring tunneln under Storängsleden omarbetats för att skapa en tydligare och tryggare koppling till villaområdet och busshållplatsen, och fler "ögon" mot tunneln från bebyggelse.

Inga andra kopplingar finns idag över eller under Storängsleden från planområdet. Ytterligare koppling från planområdet och söderut hade bidragit till att förstärka sambandet mellan områdena.

Kvarvarande delar av industriområdet öster om planområdet kan upplevas som en barriär på grund av begränsad tillgänglighet när det gäller användningsområde. Rumsligt utgör den tillsammans med Storängsleden en fysisk barriär mellan två grönområden och försvårar ekologiska/biologiska kopplingar mellan grönområden

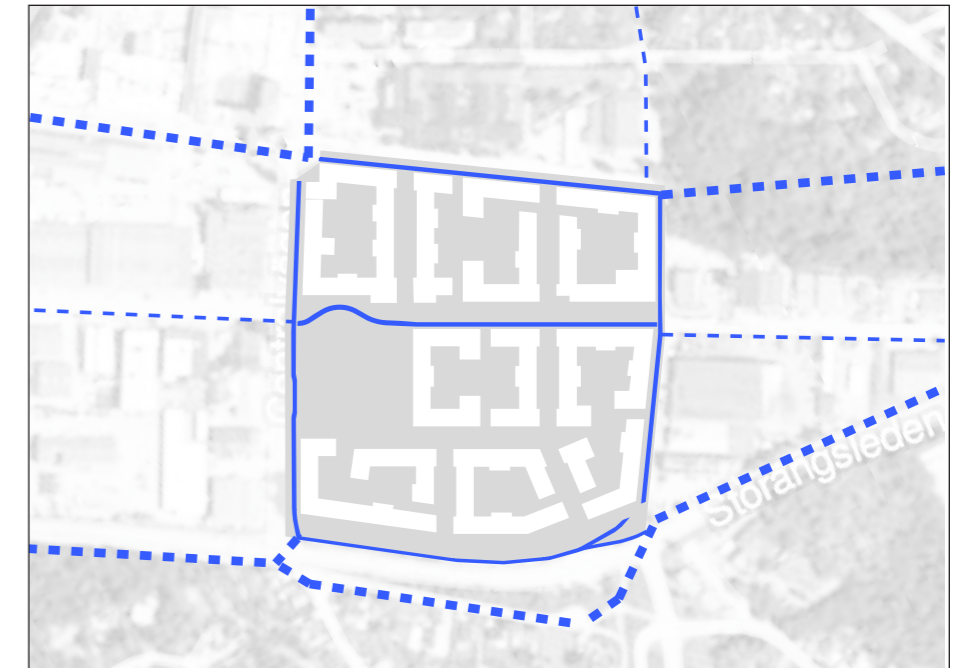
Fysiska barriärer

söder och öster om planområdet.

Ett annat exempel på barriäreffekter kallas "indirekta effekter". Det kan t ex vara förändringar i kontaktmönster och förflytningsvanor. Man kan exempelvis välja nya färdvägar för att undvika alltför trafikerade gator. Under byggnationsperioden kan denna typ av effekter uppkomma i planområdet och utgöra ett hinder för t ex barn, äldre och funktionsutmanade.

En ny koppling till Flemingsberg i form av cykel- och gångväg skulle ha stor betydelse. En sådan skulle innebära 10 minuters cykelväg till tågstationen i Flemingsberg och bidra till en starkare koppling mellan stadsdelen och andra delar av Huddinge. I Utvecklingsplanen anges denna koppling som en attraktiv förbindelse mellan centrala Huddinge och Flemingsberg och för pendling mot Stockholm.

Förändringen från industriverksamhet till bostadsområde innebär i sig själv en förstärkning av kopplingarna mellan småhusbebyggelsen i söder och flerbostadshusen i norr.

Förstärkta kopplingar

Större och mindre cykelstråk genom området kopplar ihop stadsdelen framförallt i nordvästlig och sydöstlig riktning. Nya promenad och cykelstråk i planområdet följer befintliga stråk och utgör tydliga länkar till grönområden. Befintliga stråk förstärks.

Anläggningen av gator, trottoarer, gröna stråk och bostäder i Storängen skapar en stark koppling mellan villabebyggelsen och Huddinge centrum. De gatustråk som sträcker sig genom planområdet och etapp 2 - Fabriken Förrådet, binder ihop torg, park och grönbå gata med varandra och har potential att bli målpunkter och kopplingar mellan grannar i olika stadsdelar.

Sammantaget minskar avstånden från omkringliggande delområden något pga av utbyggnaden av tryggare, tydligare stråk och genare kopplingar genom området. Trots insatserna förblir både Storängsleden och kvarvarande delar av industriområdet en barriär mot söder och öster. Vidareutveckling av resterande industriområde samt minskad biltrafik på Storängsleden när spårväg syd är på plats kan förbättra förutsättningarna för framtida kopplingar.

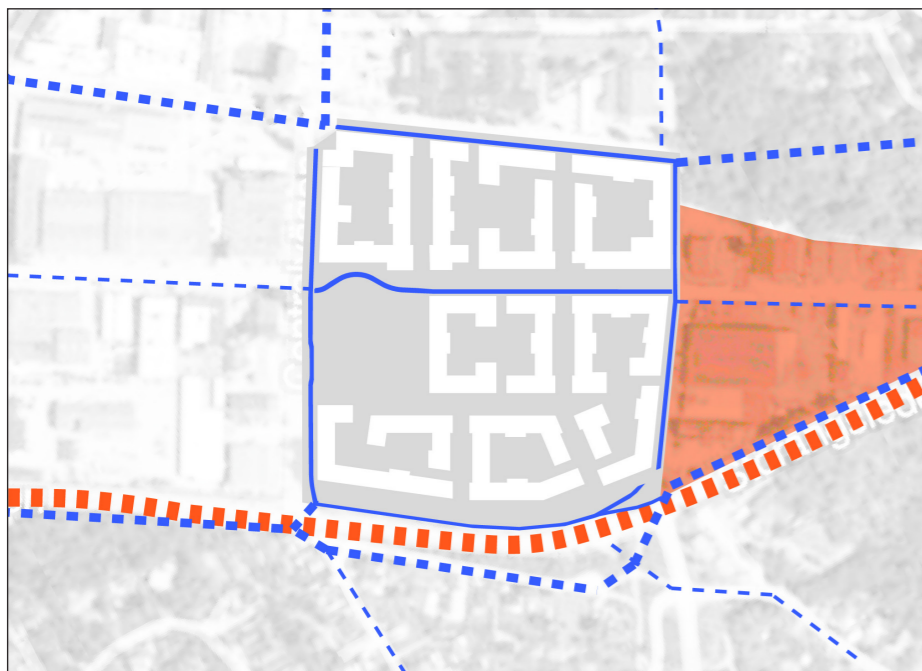
SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

PLAN OCH KONSEKVENSPANALYS - FYSISKA KOPPLINGAR TILL ANDRA DELAR AV HUDDINGE OCH INOM PLANOMRÅDET

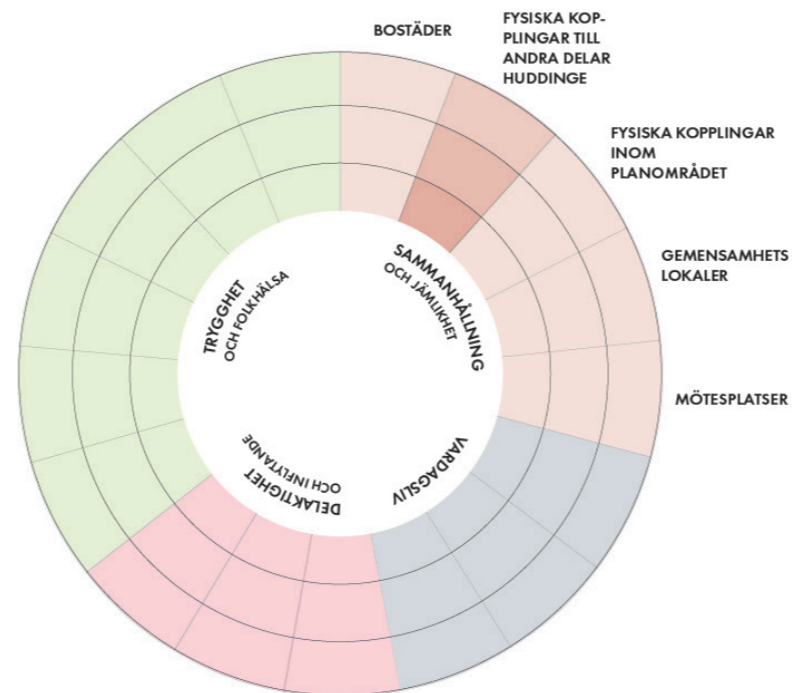
Effekt på rumsliga barriärer

Gångtunneln under Storängsleden är i projektet identifierat som en viktig punkt att utveckla vidare. Fortsättningen på Dalhemsvägen ingår inte i något pågående planprojekt men är utpekad som en framtida etapp.

Ifråga om rumslig integration bygger den nya planen till stor del på befintlig struktur. I planförslaget förändras trafikframkomligheten för bilar till förmån för gående och cyklister. Det befintliga stråket för Dalhemsvägen genom tidigare etapp har kvar siktlinjer och framkomlighet samt integrerar en ny mötesplats i form av torg och park vid Centralvägen. De nya gatorna i nordsydlig riktning bidrar till högre framkomlighet och kopplingar mellan befintliga villaområden.

Effekt på barriärer. De två tydligaste barriärerna överbryggas delvis av förbättrad gång- och cykelväg.

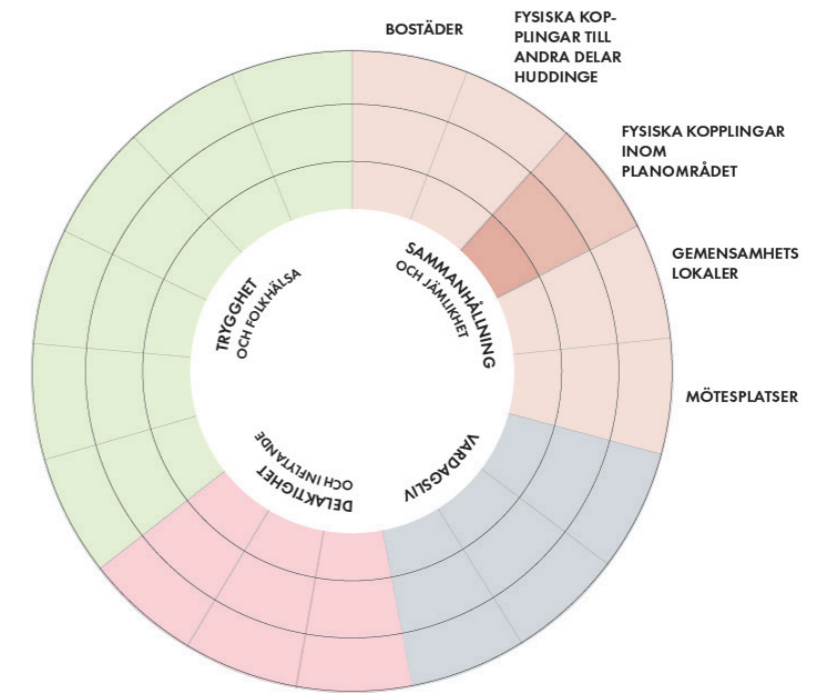

De fysiska kopplingarna till andra delar av Huddinge är mycket bra. Det är enkelt att ta sig till kollektivtrafik, det är gång- och cykelvänligt, samt bra sammankopplingar med intilliggande, nya planområden. Projektet i sig medför även förbättrade kopplingar mellan befintliga bostadsområden.

Val av trafikslag

Är ändamålet att förflytta sig från en punkt till en annan är avståndet avgörande. Vid mycket korta sträckor går de flesta människor. När avståndet ökar ersätts dock gåendet av andra transportslag såsom, cykel, buss eller bil. På avstånd upp till 1,5–2 km är det vanligaste färdssättet att gå till fots. Benägenheten att cykla avtar med ökad reslängd. Nästan alla cykelresor som sker är 5 km eller kortare (Trafikverket).

Det är lätt att ta sig via gång eller cykel till Huddinge centrum. Söderut och österut från planområdet är det inga större förändringar jämfört med befintliga förutsättningar.

De fysiska kopplingarna inom planområdet är mycket bra. Detta gäller både grönsystemer och gaturum. Tydliga gaturum, hög korsningsstäthet, gång- och cykelvänligt, samt trafiknät med lägre andel gator med mycket trafik.

Grönstrukturer som kopplingar

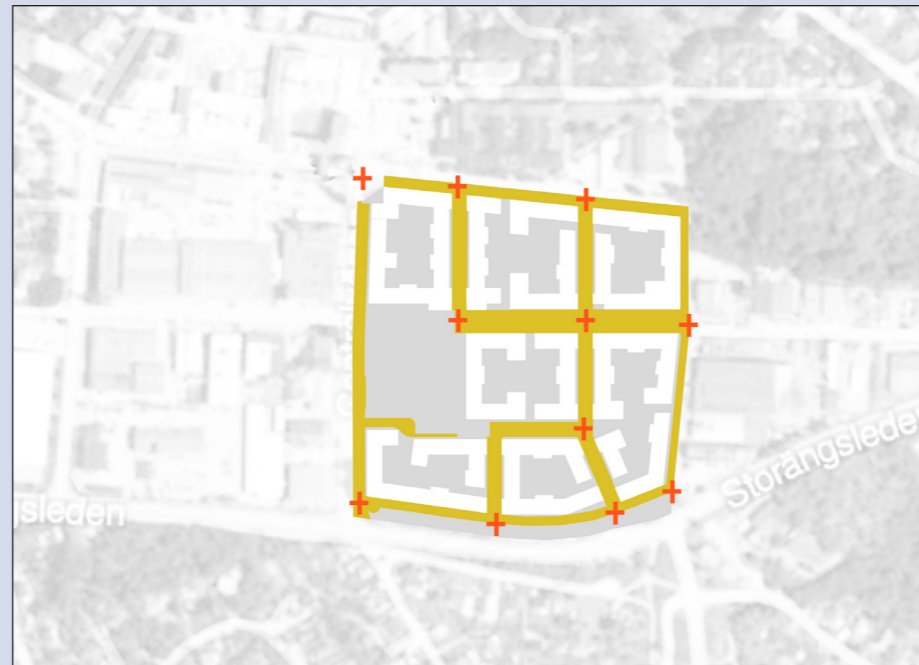
Sambandet till de kringliggande grönområdena stärks genom att planområdet har ett sammanhållet nät för gångtrafik genom och till området. Parken, Dalhemsvägens gröna stråk samt trädplanteringar längs andra gator är insatser som bidrar positivt till kopplingen. Gröna bostadsgårdar bidrar även de till både rekreationsytor med gröna värden och till förstärkning av biologiska värden beroende på hur de utformas och vilka växter som används.

Skogsområdet nordöst om planområdet, inom detaljplanen för Aspen, bevaras och fortsätter förse Storängens industriområde med viktiga ekosystemtjänster men även lek- och läromiljöer för barn bosatta i närområdet och förskolebarn.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

PLAN OCH KONSEKVENSPANALYS - INDIKATORER (valt mätsystem inom parentes)

Gatustruktur

Gatutyper (LEED Neighborhood)

Typer av gator (gult, grönt) som utgör trafikinätet: gågata, gångfartsgata, stadsgata, stadsväg.
LEED Neighborhood rekommenderar att trafikinätet består till minst 75 procent av dessa typer av gator.
Planförslaget lever upp till rekommendationen.

Korsningstäthet (Mäta stad)

Fler korsningar innebär att det är enkelt att hitta en direkt färdväg till ett mål och ger fler möjligheter att välja mellan olika färdvägar.

$$\frac{\text{Antal korsningar inom området}}{\text{områdets yta}} = 177 \text{ st km}^2$$

Rekommendation:
Minst 150 st per km²
Planförslaget lever upp till rekommendationen.

Andel gaturum (Mäta stad)

Gaturummet tar mycket mark i anspråk i städer och det är därför viktigt att det utformas effektivt för att ge plats åt andra stadsrum, funktioner och kvalitéer.

$$\frac{\text{Yta offentligt gaturum}}{\text{områdets yta}} = 28\%$$

Rekommendation:
20-30% gatumark
Planförslaget lever upp till rekommendationen.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - MÖTESPLATSER OCH GEMENSAMHETSLOKALER

Sekvenser av platser

Som en fortsättning på utvecklingsidéer inom etapp 2, är mötesplatserna tänkta att bilda ett stråk med en sekvens av platser med olika kvalitéer. Platsbildningar utformas i olika skalor i hela området. Dessa kan innehålla grönska, sittplatser, konstverk mm. Det är av stor vikt att omgivande byggnader utformas för att skapa gynnsamt mikroklimat (vind- och solförhållanden) på dessa platser. Den grönblå delen av Dalhemsvägen behöver användas till både skyfallshantering och som socialt stråk.

Dalhemsvägen kopplar till stråk som är planerat i etapp 2 i väster och fortsätter i öster genom industriområdet för att ansluta till Storängsleden och Lännavägen. I etapp 2 planeras för ett torg med viss service som kommer att ligga i områdets nordvästra del, närmast Huddinge centrum.

Offentliga mötesplatser/målpunkter

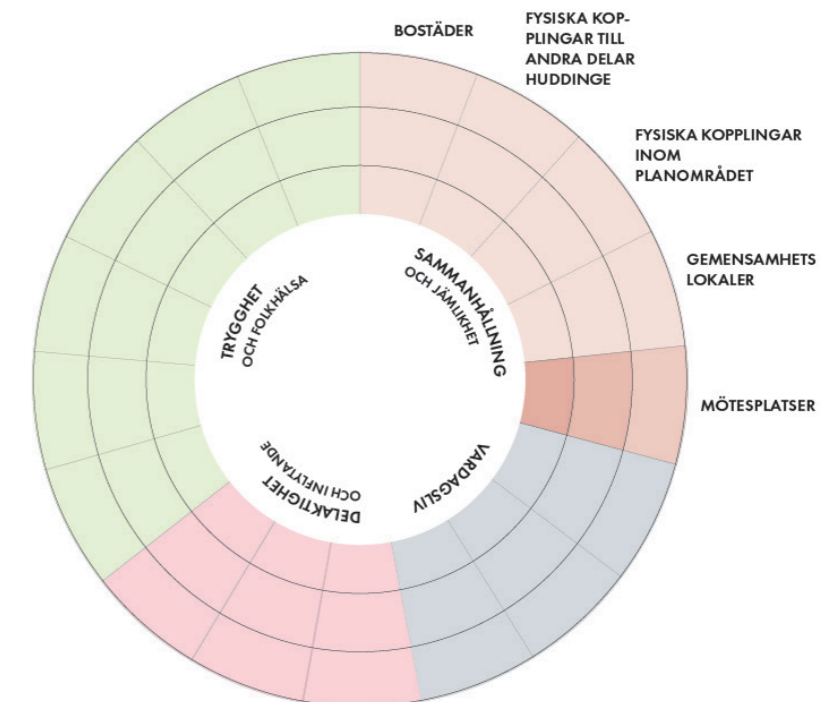
Exempel på kopplingar och viktiga målpunkter är skolor, bibliotek, kulturlokaler, gemensamhetslokaler, torg och offentliga mötesplatser, busshållplatser, grundskola och äldreboende.

Befintliga och planerade grundskolor och idrottsanläggningar utanför det aktuella planområdet har stora värden som mötesplatser. I planområdet planeras för torg och andra mötesplatser. Det finns även ambitioner att i projektet skapa gemensamhetslokaler som fungerar för både boende och besökare.

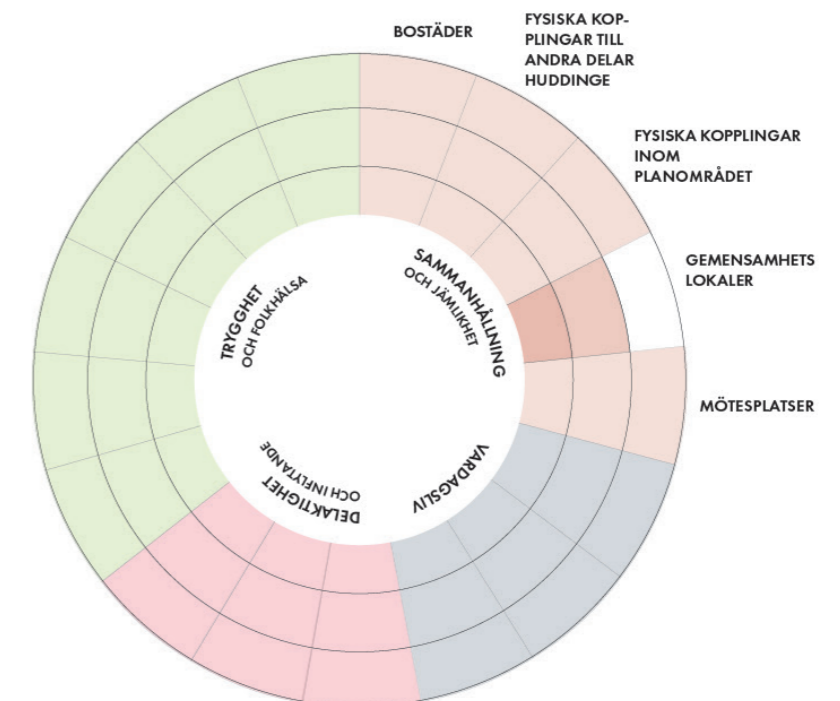
Det bör inte vara längre än 500 meter till en friyta med stor lekpark (på minst 1 000 kvm) från varje fastighet i analysområdet. Den planerade lekplatsen i parken är inom ramen för det rekommenderade avståndet 500 m.

Gemensamhetslokaler

Med största sannolikhet kommer gemensamhetslokaler av olika slag för boende att finnas i varje kvarter. Ambitionen är att vidga vyerna kring vilken typ av gemensamma funktioner som blir aktuella i framtidens boende, och hur dessa bäst kopplas till servicefunktioner, t ex coworking-ytor, mobilitetsfunktioner etc, samt även hur dessa kan rikta sig även till andra inom området.

Flera mötesplatser som förbinds med varandra på ett bra sätt, attraktivt stråk, mötesplatser av varierande karaktär och storlek som är spridda längs flera gator.

Gemensamhetslokaler planeras. Byggaktören har höga ambitioner för olika typer av gemensamma funktioner. Omfattning och placering är ännu ej fastslaget.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - BOSTÄDER

Bostadsblandning

I Utvecklingsplanen från 2021 framförs att bebyggelsen i Storängen ska utgå ifrån 4-10 våningar och innehålla en sammanlagd exploatering på ca 4500 lägenheter.

Enligt Översiktsplanen är rörlighet i bostadsbeståndet och blandade upplåtelseformer viktiga förutsättningar för att tillgodose olika bostadsbehov. Tillkommande bostäder ska bidra till att bostadsområden får en variation i upplåtelseformer och bostadstyper för en blandad befolkning.

Nybyggnationerna riskerar att förstärka segregationen inom kommunen såvida det inte planeras för att bryta upp befintliga mönster av trångboddhet, ojämna boendeformer och underlätta flyttkedjor. Upplåtelseformer behöver även på mindre geografiska områden vara jämt fördelade för att positiva effekter ska uppnås. Sjödalens har i relation till andra kommundelar idag en relativt jämn fördelning av upplåtelseformer, men det behövs fler hyresrätter för att uppnå en jämnare fördelning. Lägre lägenhetspriser och hyror kan ge möjlighet för invånare med lägre inkomster att flytta hit. Det brukar dock vara svårt att åstadkomma i nyproduktion.

Utgångspunkten i detaljplanen är i likhet med kommunens övergripande styrdokument, att av sociala hållbarhetsskäl åstadkomma en blandning, både vad gäller upplåtelseformer dvs både bostadsrätter och hyresrätter samt lägenhetsstorlekar.

I Översiktsplanen framförs att bostadssituationen för studenter, ungdomar och andra grupper som inte är så resursstarka särskilt ska beaktas. Ambitionen med detaljplanen är att även skapa mindre lägenheter som kan vara mer attraktiva för studenter och unga.

Flyttmönster

Ett sätt att bättre nyttja befintligt bostadsbestånd är att skapa förutsättningar för effektiva flyttkedjor. Äldre människor är en grupp som oftare byter bostadstyp och/eller storlek. För att underlätta flyttkedjor är det därför bra med mindre lägenheter och äldreboenden i olika former.

Det beräknas att det kommer att ske en dubblering av den äldsta gruppen invånare fram till 2030. Befolkningsökningen kommer öka efterfrågan på andra typer av bostäder inom social omsorg, såsom äldreboenden, LSS-boenden och servicebostäder. I nuläget finns inget äldreboende inplanerat inom planområdet, men en fortsatt analys av bostadsbehovet kan underlätta för planeringen av tillräckligt antal smålägenheter som skulle kunna användas av äldre. Då denna grupp har sämre ekonomiska förutsättningar är det speciellt viktigt att skapa tillräckligt antal mindre lägenheter med lägre hyresnivåer.

Då många idag flyttar ifrån Sjödalens när deras livssituation förändras (t ex får barn, separation eller blir äldre) kommer den nya, varierade bebyggelsen förhoppningsvis påverka så att flyttkedjor istället sker inom kommundelen. Om detta blir fallet kommer det att ha en positiv påverkan för utvecklingen ur social aspekt.

Då hyresnivåerna i nybyggda hyresrätter blir höga kan detta bidra till en cementering av flyttmönster där äldre och kvinnor, som generellt tjänar mindre än män i snitt och därmed har svårt att bo kvar i området efter en separation, flyttar i allt mindre grad till ett nybyggt område.

Bostäder har högt betyg då man strävar efter en bostadsblandning både gällande storlekar, upplåtelseformer samt ambitionen att skapa lägenheter för studenter. Fler insatser kan göras tex för att skapa billiga lägenheter och äldreboenden.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - BARN OCH UNGDOMAR

Barnkonventionen

2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

Kopplingar och miljöer

Avstånden inom lokalt gångnät är av särskilt stor betydelse för bl.a. barn och äldre. Dessa grupper är flitiga fotgängare och är extra känsliga för hinder i form av längre avstånd, vilket kan leda till förändringar i val av både färdmedel eller färdväg (t ex att barn skjutsas till skolan istället för att gå eller cykla).

Utvecklingen av lokalgator och en säker skolväg i planen har en positiv påverkan på barn och underlättar att gå och cykla till skolan och fritidsaktiviteter.

Norr och öster om planområdet rör sig barn relativt tryggt till och från skolor och förskolor. Planområdet passeras på väg till fritidsaktiviteter, en del kommer via gångtunneln under Storängsleden. En säker skolväg och ny bebyggelse med omarbetning av Sjödalsvägen kommer med andra ord komma flera barn och ungdomar till godo.

Utfarter från bostadsgårdar är ännu inte kartlagda, men kommer troligtvis att hamna på "hemma"-gatorna (se illustration). Det blir då viktigt att de olika karaktärer av gator som tillskapats utformas på ett tydligt sätt så att det inte skapa osäkerhet hos barnen om var man kan gå och cykla.

Skissen visar förslag på stadsrumskaraktärer inom planområdet.

SAMMANHÅLLNING OCH JÄMLIKET

SAMMANFATTNING

På följande punkter överensstämmer planen med FÖP samt Utvecklingsplanen:

Tät och blandad kvartersbebyggelse.

Stadsmässighet med tydliga gaturum.

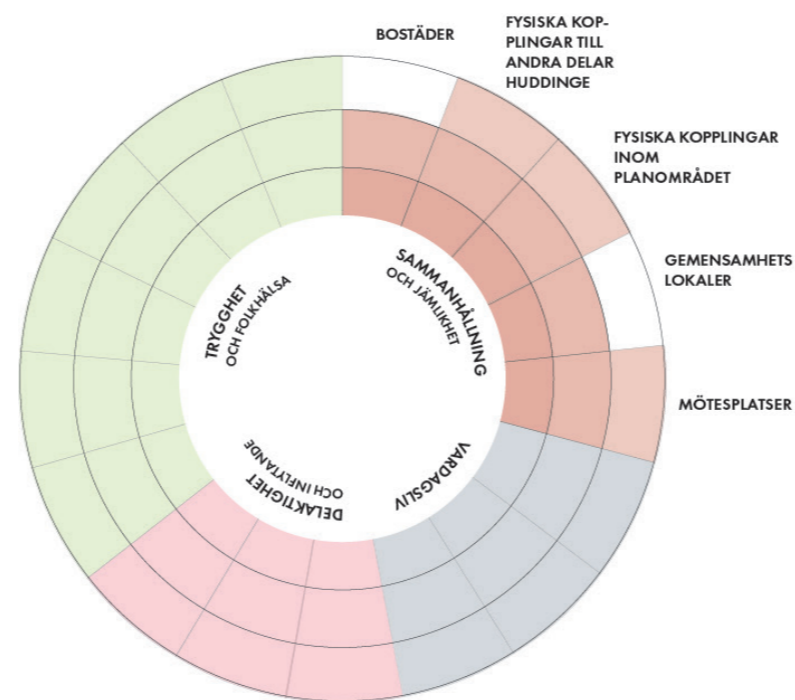
Gatunätet i Storängen ska ha en kontinuitet och god orienterbarhet.

Centrum och Storängen knyts ihop med Sjödalsvägen som sammanlänkade stråk.

Planområdet kan åstadkomma bättre sammankoppling mellan befintliga och nya grönområden, gröna parkrum, trädtrader och gröna stråk. Sjödalsvägen utvecklas till en länk mellan Sjödalsparken och sjön Trehörningen.

Lokal rekreation. Allmänna platser som torg och parkrum som ska möta upp mot de boendes behov av rekreation, lek och en god utemiljö.

Vilka nya värden har tillkommit?

Värden som tillkommit barn/ungdom

- Bostadsblandning, mix av åldrar
- Lätt att ta sig till parken och lekplatser
- Flera kontaktytor med barn från andra bostadsområden genom skola och idrott

Värden som saknas barn/ungdom

- Kulturverksamheter där besökare och boende skapar förutsättningar för kontaktytor

REKOMMENDATIONER

Strategisk kommunal planering

- Med flera insatser på Dalhemsvägen (delen som sträcker sig utom planområdet) finns potential att koppla ihop småhusbebyggelsen i väster med den nya stadsdelen.
- Stärk kopplingen till resterande Huddinge med cykelväg mot Flemingsberg.
- Kulturverksamhet för barn och ungdom bör tillskapas
- Nya kopplingar över Storängsleden. En av planens svaga punkter är kopplingarna söderut och österut. Området kan utformas så att det kopplar ihop bättre med omkringliggande grönsaker. Övergångsställe bör anläggas över Storängsleden för att förstärka kopplingen till grönområdet och bebyggelsen på andra sidan.

Aktuell detaljplan

- Förstärk de fysiska kopplingarna mellan planområdet och omkringliggande bostadsområden, speciellt gångtunneln, så att de blir tydliga, trygga och säkra. Gångtunnelns utformning kan med fördel involvera ungdomar och utformas som ett konstprojekt.
- Gör Dalhemsvägen (inom planområdet) till ett pedagogiskt uterum och en möjlig vistelseyta så som det är föreslaget i planen.

Bruksskede / byggnation kvartersmark

- Bostadsblandning för ökad jämlikhet, t ex äldreboende, billiga hyresrätter, mindre lägenheter osv

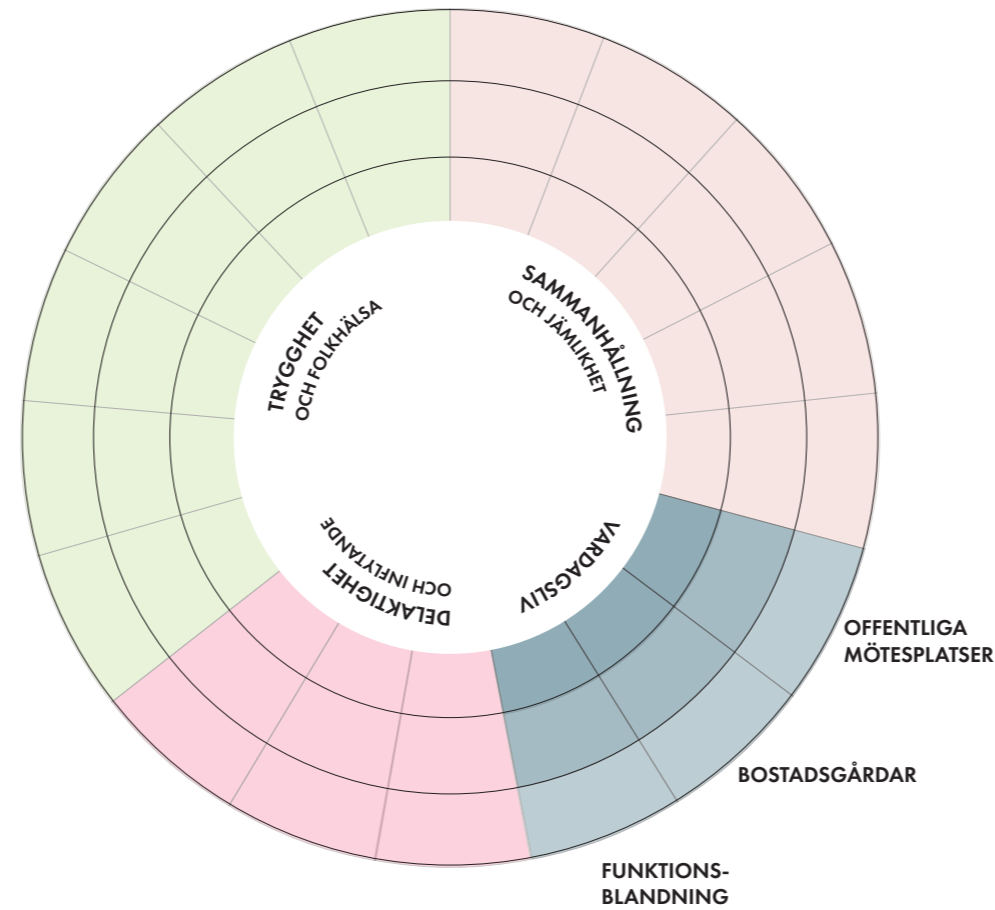
VARDAGSLIV

Huddinge kommuns riktlinjer för social hållbarhet:

Ett fungerande vardagsliv med en god balans mellan exempelvis arbete och fritid.

Tillgänglighet till viktiga funktioner i vardagen är exempelvis arbete, skola, fritidsaktiviteter, mötesplatser samt service och handel för vardagsinköp.

En bra funktionsblandning eftersträvas i varje stadsdel.

VARDAGSLIV - NULÄGESANALYS

FUNKTIONSBLANDNING

Service

I Översiktsplanen framförs att vid planläggning ska det alltid prövas om det är möjligt att få in funktioner som är underrepresenterade i området. Särskilt viktigt är det att få in service och arbetsplatser i områden som domineras av bostäder för att dessa områden ska bli mer levande och attraktiva.

Ambitionen i projektet är att det nordvästra kvarteret ska innehålla lokalytor med olika funktioner och som har stor flexibilitet över tid. Vårdcentral och tandläkarmottagning är lämpliga verksamheter, om det finns en efterfrågan.

I nuläget finns det utanför planområdet på ca 1 km gångavstånd vårdcentral, folktandvård, dagligverksamhet för seniorer och apotek.

Mycket service är idag koncentrerad till Huddinge Centrum vilket ur ett hållbarhetsperspektiv både har för- och nackdelar. Närheten till centrum från planområdet ger tillgång till ett stort utbud av olika typer av samhällsservice.

Huddinge centrum's utbud av diversifierad samhällsservice och kommersiellt utbud, är en av Sjödalens styrkor. Med nya bostäder kan man se att det finns ett behov av ett nytt serviceutbud vilket även skulle komma villaområdena och övriga boende i Sjødalen till godo.

Socioekonomiska faktorer

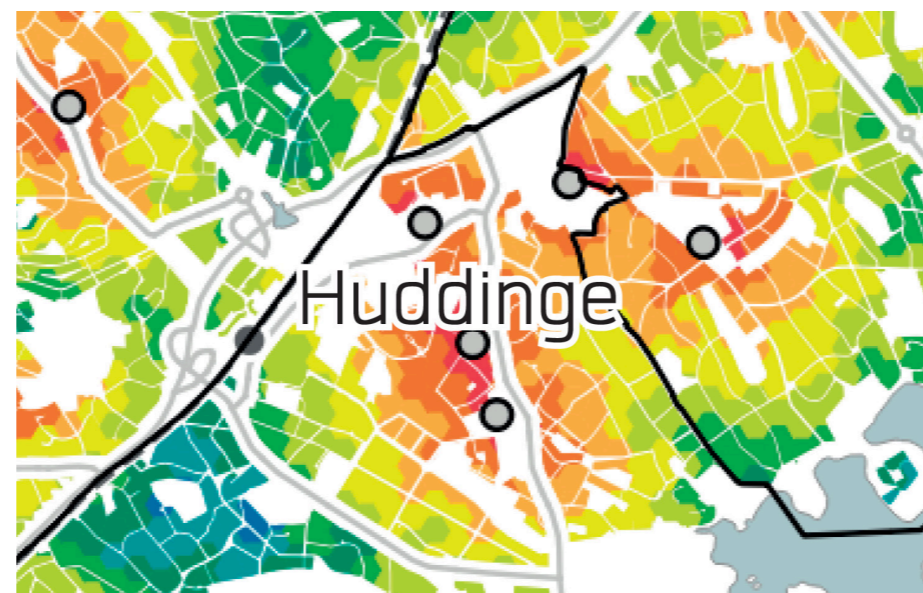
Sjødalen och Storängen ligger generellt sett bra till när det gäller socioekonomiska faktorer, både när det gäller utbildningstal, med en hög andel med minst 3-årig eftergymnasial utbildning, och sysselsättningsgrad. Närheten till Huddinge centrum ger även en hög grad av tillgänglighet både när det gäller kommunal service,

och kulturliv. Detta innebär en lättare vardag för de boende då man slipper åka långt för att få tillgång till grundläggande servicefunktioner, i högre grad spenderar sina inkomster lokalt och därmed uppmuntrar lokalt näringsliv.

Socioekonomiskt utsatta områden i Huddinge har generellt sett större tillgång till urbana resurser som kollektivtrafik, samhällsservice och mötesplatser till skillnad från glesare och mer välbärgade småhusområden (Ett sammanhängande Huddinge, Spacescape). Detta antyder att tillgången till samhällsservice och mötesplatser inte räcker för att skapa ett område som är socialt hållbart.

Skolor och förskolor

Skolorna är idag placerade framförallt på den norra sidan av industriområdet och den nya bebyggelsen.

Kartan visar närhet till skolor. Storängen ligger inom ett bra spann av 400-1000 meter. Karta Spacescape

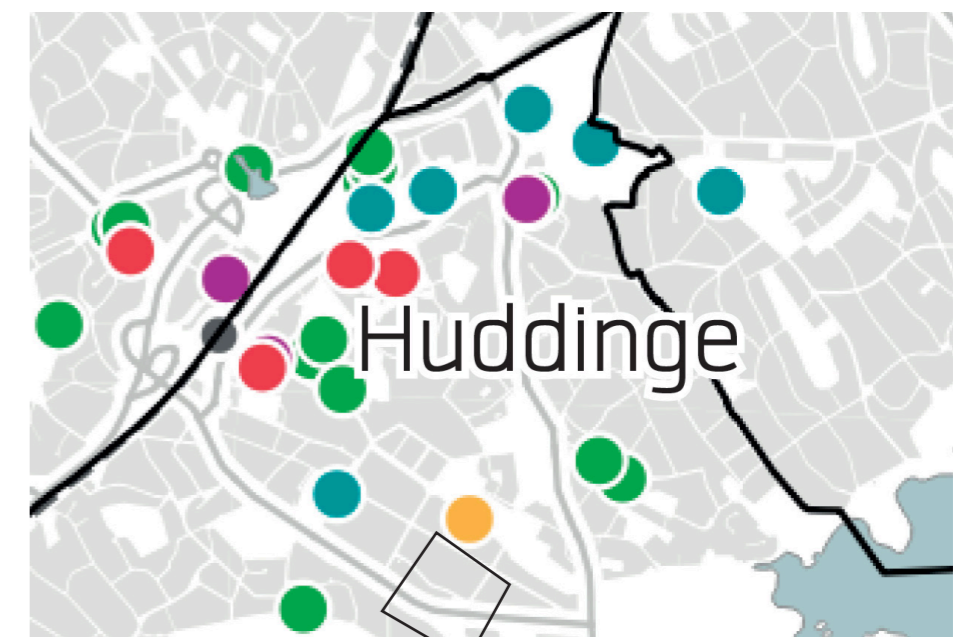
Arbetsplatser

Idag består planområdet enbart av lokaler för olika småskaliga verksamheter. Dessa kommer att avvecklas i samband med genomförandet av planen.

Mötesplatser

Många mötesplatser är idag av grön karaktär.

Exempel på mötesplatser är bibliotek, scener, Fullersta gårds konsthall, Litografiska museet, idrottsanläggningar, utegym, badplatser, gallerior, parker och öppna förskolor.

Mötesplatser i närområdet är mestadels gröna med undantag från Friskis och Svettis, Huset och Storängshallen. Karta Spacescape "Ett sammanhängande Huddinge".

VARDAGSLIV - NULÄGESANALYS

BARN OCH UNGDOMAR

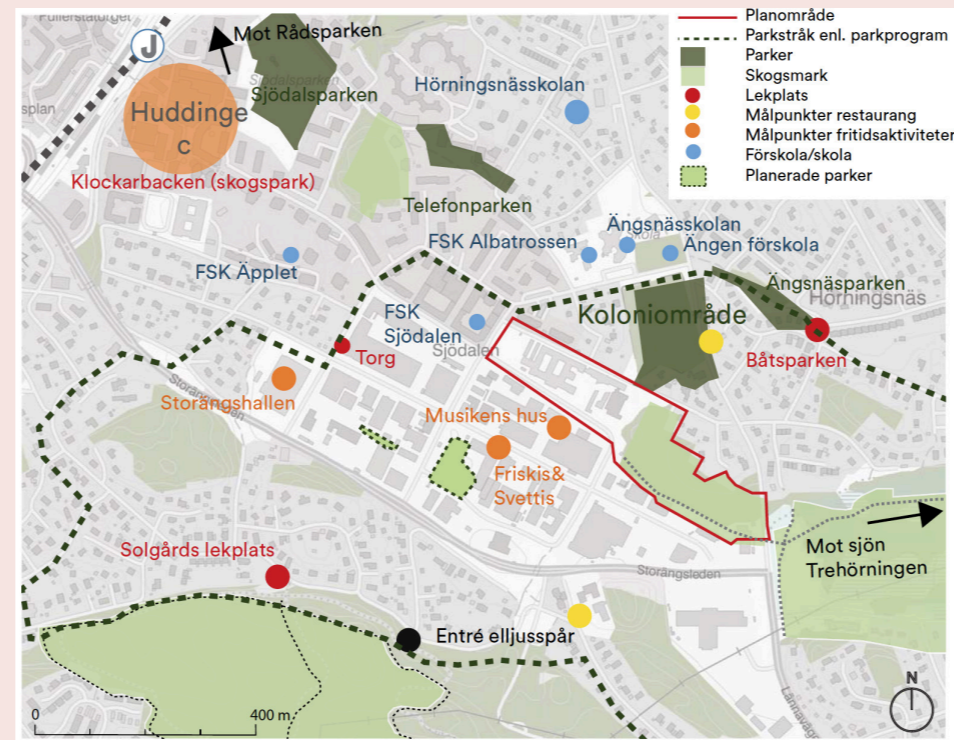
Lek- och läromiljöer i skogen (se karta med Aspens planområde i rött) är en viktig målpunkt för boende barn i närområdet och för förskolebarn men i mindre utsträckning för skolbarn (BKA Aspen). Närheten till en naturmiljö med storvuxna träd och kuperad terräng ger möjlighet för förskolebarn att ta sig till naturen. Flera förslag ges i BKA:n för att förstärka och utveckla skogens kvalitéer.

Koloniområdet är ett populärt område även för barn att vistas på, samt att röra sig igenom. Barn går dit med förskola och skola men även tillsammans med vuxna på fritiden. I genomförd enkätundersökning med skola och förskola svarar ca 50 % av fjärdeklassarna, 28 % av sjätteklassarna samt hälften av de närboende barnen att de brukar vistas i koloniområdet (BKA Aspen). Här planterar man, går på hundpromenader och leker. Förslag på att utveckla entréförhållanden till koloniområdet finns.

Sjödalsparken och Rådsparken är stora parker som besöks frekvent av förskolor. Men även mindre parker/lekplatser som t ex Telefonparken och Båtsparken besöks av förskolor.

Grönområdet vid Aspen och Klockarbacken är viktiga målpunkter för förskolorna som håller till i närheten, framförallt för kortare utflykter.

Naturområdet vid sjön Trehörningen och Sörskogen är de närmaste närliggande större naturområdena. Dessa platser används som utflyktsmål.

Befintliga målpunkter i och utanför planområdet. Kvarteret Aspens planområde i rött. Kartan är från "BKA kvarteret Aspen 1" utfört av Total Arkitektur.

VARDAGSLIV - PLAN OCH KONSEKVENSANALYS

FUNKTIONSBLANDNING

Funktionsblandning och service

Detaljplanen möjliggör för en blandning av funktioner: arbete, fritidsaktiviteter, mötesplatser, förskolor, service och handel för vardagsinköp. Detta ger goda förutsättningar till att ha ett fungerande vardagsliv. Kortare reslängder till t ex förskolor, vård och butiker underlättar vardagslivet för både vuxna och barn. Projektet planerar för en dagligvaruhandel i storlek som ICA-nära som kommer att bli ett positivt inslag för boende både i och runt planområdet. Planen möjliggör för lokaler i samtliga kvarter samt kravställer lokaler inom vissa bottenvåningar. Framåtsyftande ambitioner kring mobilitet kan också innebära ytbehov för särskilda funktioner kopplat till det, som varumottagning, cykelverkstad, mötesplats etc.

Indikatorer utarbetade av Citylab, utvärderar vilken offentlig och kommersiell basservice som finns att tillgå i stadsdelen och dess närområde. Avstånd anges som mått för tillgänglighet. Minst 80% av bostadsbyggnaderna i stadsdelen ska ha tillgång till de olika servicefunktioner inom de angivna avståndsmåtten för att räknas som hållbara. Servicetyper; mataffär (500 m), reparation/delning/återbruk (1000 m), pakethantering (1000 m), apotek (1000 m), vårdcentral/bvc/sjukhus/tandläkare (1000 m), offentlig toalett (1000 m). Planområdet ligger nära Huddinge centrum och uppfyller de flesta av dessa indikatorer med undantag för återvinning och mataffär.

Andra typer av samhällsfunktioner är t ex Nyföretagarcentrum och Grannstöd Huddinge. Både Ungdomsjouren Kraftbyrå och Kvinnojouren arbetar med stöd till utsatta kvinnor, opinionsbildning och våldsprevention. Dessa funktioner bidrar ibland med stora värden och kan ha en avgörande betydelse för folkhälsa, trygghet och jämlikhet. Det är oklart huruvida Kraftbyrån blir kvar i planområdet.

Idag pågår det ingen samordning mellan byggaktörer i hela Storängen i syfte att effektivisera kommersiellt utbud. Inom planområdet finns ambitioner att skapa förutsättningar för att samordna utbudet, t ex genom samlat ägande, eller med hjälp av en aktör som får i uppdrag att samordna utbudet. Om en sådan ambition skulle resultera i ett större och mer diversifierat utbud skulle det bli ett mycket positivt tillägg till stadsdelen och området i stort. Det är dock viktigt att ny service inte konkurrerar ut befintliga småföretag i närområdet.

Arbetsplatser

Allmänt brukar gälla att många arbetsplatser ger bättre förutsättningar för lokalt serviceunderlag (lokal arbetande täthet). I kommunens översiktsplan pekas fem områden ut för att på lång sikt kunna utvecklas som renodlade verksamhetsområden. Dessa fem områden är Länna Norra, Gräsvreten, Gladö, Flemingsbergs södra och Vårdkasen. Dessa fem områden kommer dessutom att utökas med totalt 50 hektar för att möjliggöra för tillväxt inom branscher främst kopplade till industri och byggnadsverksamhet.

Likväl finns en regional obalans när det gäller arbetstillfällen i länet, där majoriteten av dessa finns i Stockholm stad eller i norrort. Huddinge kommun ska bidra till att jämna ut denna obalans genom att skapa förutsättningar för mellan 13 000 och 25 000 nya arbetstillfällen beroende på hur hög befolkningstillväxten blir.

Översiktsplanen betonar vidare behovet av fler arbetsplatser inom tjänste- och kunskapssektorn samt närhet till lokala och regionala arbetsplatser. Sedan i mitten av 1990-talet har tjänstesektorn varit en av de mest expansiva branscherna i Huddinge. Tjänsteföretagen, särskilt de kunskapsintensiva, har höga krav på sin lokalisering och vill etablera sig i funktionsblandade stadsmiljöer, så kallade kreativa miljöer, och med närhet till

spårbunden kollektivtrafik.

Storängen har potential att skapa denna typ av miljöer. Inom etapp 4 finns idag ambitionen att skapa coworking lokaler med ett utbud av flexibla kontorsplatser. Tanken är även att skapa effektiva samarbeten med omkringliggande verksamheter för leveranser av varor eller tjänster till dessa coworking lokaler.

Fastigheterna i Storängen ägs huvudsakligen av privata fastighetsägare. Kommunens intentioner är att omvandlingen av Storängen sker successivt och på marknadens villkor genom att fastighetsägare själva väljer att flytta befintliga verksamheter och utveckla eller sälja sina fastigheter.

Omlokalisering av arbetsplatser till andra delar av Huddinge är möjlig för de verksamheter som vill.

Företagare, fastighetsägare och anställda som verkar i de befintliga verksamheterna kommer att bli påverkade på olika sätt av planerna för Storängen. I utvecklingsplanen beskrivs hur flera av dem som arbetar i Storängen kan ha anpassat sitt liv och bostadsort just utifrån att deras arbetsplats ligger i Storängen. En omlokalisering kan då bland annat leda till längre arbetspendling och ökade svårigheter att få ihop vardagslivet.

FUNKTIONSBLANDNING

Skolor och förskolor

Citylabs har kriterier längsta avstånd till skola och förskola, för grundskola rekommenderas som högst 1000 meter medan till förskola gäller 500 meter. För att uppfylla Citylabs kriterier måste skolgårdar vara på minst 3000 kvm och 30 kvm/barn. Avstånden från Storängen till grundskolor är kortare än angivna 1000 m. Med de nya föreslagna förskolorna inom planområdet uppfylls även närheten till förskola inom 500 meter. Utöver detta finns Sjödalsgymnasiet inom 1 km gångavstånd.

För att möta ökningen av barn i kommunen innehåller planförslaget två nya förskolor som beräknas ha plats för ca 100 förskolebarn vardera.

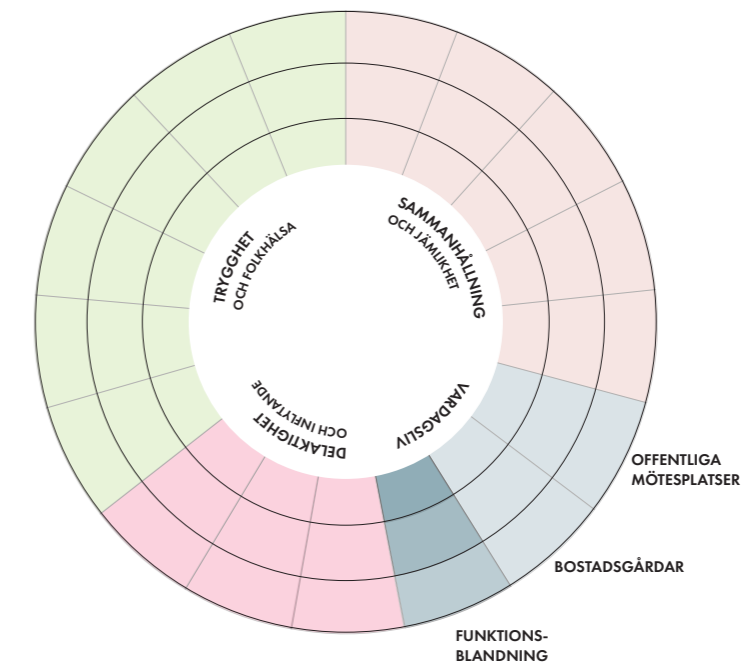
Om det slutgiltiga utbudet uppfyller ambitionerna i planen kan man anta att det kommer att finnas underlag i form av barnfamiljer för dessa förskolor.

Ett genomförande av den pågående detaljplanen för kv. Aspen innebär att barnen i planområdet kommer att ha tillgång till skola, förskola, idrottshall och bollplan inom planområdet samt i området intill inom fastigheterna Aspen med flera.

Levande bottenvåningar

I Utvecklingsplanen har det tagits fram en karta med övergripande tankar kring var olika typer av bottenvåningar kan placeras. I Storängen föreslås bottenvåningar av typen "öppna bottenvåningar/fasader" (se bild) samt lokaler utmed Sjödalsvägen och Dalhemsvägen.

Framtida verksamheters karaktär är dock avgörande för hur "livligt" det kommer att uppfattas. I planen bereds utrymme för verksamheter att ta plats på gatan. I Utvecklingsplanen framgår att det för framtiden är det svårt att förutse hur handel och butiker kommer att utvecklas, det räcker med att jämföra med hur Sverige såg ut för fyrtio år sedan för att förstå kraften och omfattningen i utvecklingen. För en flexiblare användning av lokaler i framtiden är det klokt att på vissa strategiska platser satsa på fler aktiva fasader (se figur) och möjlighet för verksamheterna att spela ut och ta plats i gaturummet.

Funktionsblandningen är hög i form av service och samhällsfunktioner vilket ger ett högt betyg. Det finns ambitioner att bidra med nya sorters arbetsplatser så som coworkingplatser.

Bild ur samrådsförslaget till utvecklingsplanen Sjödalen/Fullersta beskriver skillnader mellan olika utformningar i fasader.

FUNKTIONSBLANDNING

Förskolegårdar

I många områden används skol- och förskolegårdar på kvällstid av ungdomar som gärna umgås under trygga former. I den dialog som hölls med ungdomar efterlyste mötesplatser med samma kvalitéer som förskolegårdarna - omhändertagna, mysiga, trygga och med sittplatser som har tak över huvudet.

Förskolegårdar bör kunna användas av ungdomar i den nya stadsdelen på kvällstid. För att dessa platser verkligen ska kännas tillgängliga och välkomnande behöver det vara uttalat att de får använda gårdarna och finnas en acceptans hos grannar. Ungdomar väljer oftare platser där de inte känner sig övervakade eller alltför sedda. En genomtänkt gestaltning med t ex tak över sittplatser känns både tryggt och privat.

Förskolegårdarna kommer att behöva samutnyttjas mellan de boende efter förskoleverksamheten. Då verksamheterna stängt för dagen kan de boende ta över ytorna. Detta ställer höga krav på planering, tillgänglighet och ytskikt. Det är viktigt att aktivt söka lösningar som bygger på samutnyttjande på både bostadsgårdar och offentliga platser och inte ensidigt planera för funktioner som riktar sig till en viss grupp av befolkningen under en viss tid av dygnet. Då allt vatten ska omhändertas inom planområdet ställer det ytterligare krav på planeringen.

Skyddande gröna bostadsgårdar och grönområden i närheten till Storängen ger många bra lekmiljöer för barn.

Riktlinjer för friytor på förskolegårdar

Både Boverket och Citylab anger minsta mått för förskolegårdar om 40 kvm per barn. Huddinge kommun understryker att dessa mått är eftersträvarvärda men anger egna, lägre mått på 30 kvm per barn i zon B (där planområdet ligger). I olika

zoner i kommunen anges olika mått för riktlinjerna för friytor enligt respektive zon. Zonindelningen utgår från kommunens översiktsplan där ett radiellt avstånd (fågelvägen) på 600 meter respektive 1200 meter från spårbunden kollektivtrafik anges som planeringsmått vid anläggande av nya bostäder och verksamheter.

Enligt zon B ska förskolans friyta dimensioneras till minst 30 m² per barn och en sammanhängande yta om minst 3000 m², samt tillgängliga stråk med koppling till naturområde inom 300 meter. Stråken ska vara trygga, tillgängliga, trafiksäkra och bör vara lekvänliga.

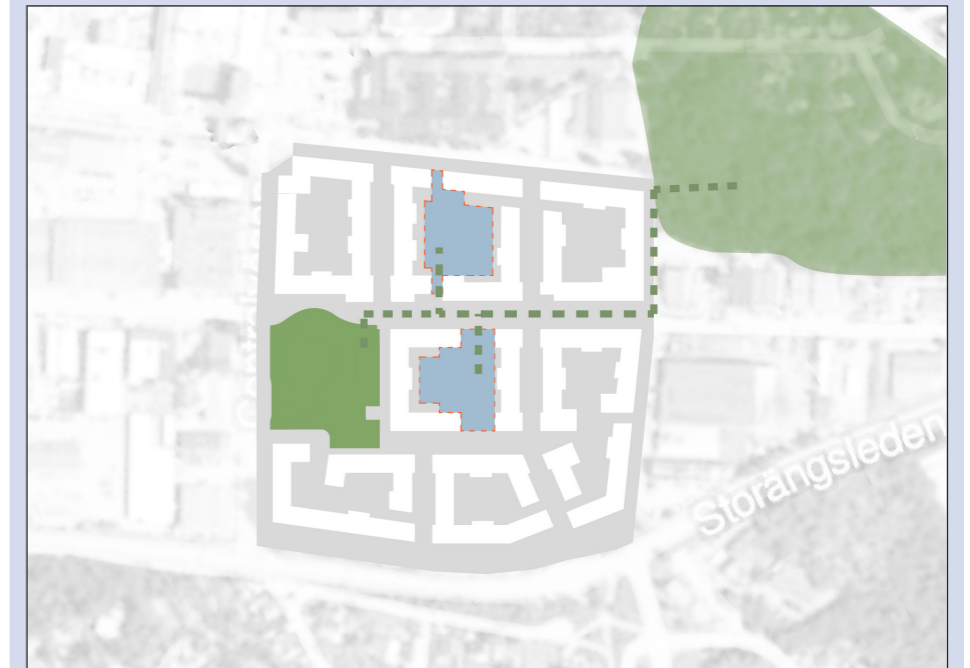
Förskolegårdarna inom planområdet uppnår kommunens rekommendation, men understiger Boverkets rekommendationer om minsta totala gårdsyta samt kvm gård per barn. Detta medför en risk att gårdarna inte kan anpassas till verksamheternas pedagogiska behov och friytor som tillgodoser behov av lek och utevistelse för barn.

Dalhemvägen och slutet av Sjödalsvägen är de gator som kan beskrivas som "stråk till närmaste naturområde" från planområdet. Avstånden till närliggande naturområden uppfylls. Det gör även riktlinjerna för trygghet, tillgänglighet, trafiksäkerhet. Gatorna kan dock inte karakteriseras som "lekvänliga".

Forskning visar att möjligheten att barn som har möjlighet att uppleva naturinslag på förskolegårdar har bättre koncentrationsförmåga, mer utvecklad lek och motorik samt är friskare. Dessa miljöer är att föredra framför alltför prydliga ytor där barnen behöver plocka fram saker ur förråd (Grahn & Mårtensson & Lindblad 1997).

I planeringen av utformningen av förskolegårdarna har en lekvärdesfaktor använts i enlighet med kommunens riktlinjer för friyta. Riktlinjerna innebär att lekkvalitetén på platsen analyseras

Förskolegårdar och friytor (kommunens riktlinje)

Kommunens riktlinje är 30 kvm förskolegårdsyta/barn (blå färg)
Det planeras för 100 barn/per förskola med 5 avdelningar.
Naturområde och närpark - grön färg.
Stråk till närmaste naturområde och närpark - streckad linje.

Riktlinje:

Friyta 30 kvm/barn, sammanhängande yta
3000 kvm, samt 300 m till naturområde.
Planen lever upp till riktlinjen.

och värderas. Detta verktyg underlättar planeringen av gårdarna och säkerställer att de yngre barnen har tillgång till gårdsmiljöer som främjar deras självständighet och välbefinnande.

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - OFFENTLIGA MÖTESPLATSER

Mötesplatser

I närheten av planområdet finns tillgång till fritidsgårdar, scener, vuxenutbildning, samlingslokaler och bibliotek, samt tillgång till träning och idrott samt allmänt tillgängliga mötesplatser. Utbudet och diversiteten av mötesplatser är störst i de mest tätbefolkade delarna inom kommunen så som Huddinge centrum.

Inom detaljplanen planeras för mötesplatser i parken och i anslutning till parken och ett grönblixtstråk på delar av Dahlhemsvägen som sträcker sig från parken genom området. Inom planen finns även några mindre torgytor.

Planförslaget hamnar under rekommendationen på 15% andel offentlig plats (Mäta stad). Resultatet indikerar att yta offentlig plats bör öka, eller rimlig kompensation åstadkommas.

Kompensation kan handla om att det finns god tillgång till bostadsgårdsyta, eller rekreationsytor utanför planområdet. Omedelbart öster om planområdet finns ett större grönområde.

Planen lever upp till den blandning av mötesplatser och värden enligt Citylabs bedömningskriterier "Plats för lek", "Plats för social samvaro utomhus" och en "Stor flexibel grönyta".

Trots risken för att området ska kännas "trångt" kan det även finnas fördelar med ett högt tryck på offentliga ytor. Befolkade gator och mötesplatser kan bidra till trygghet i det offentliga rummet och mindre risk att de offentliga rummen känns ödsliga.

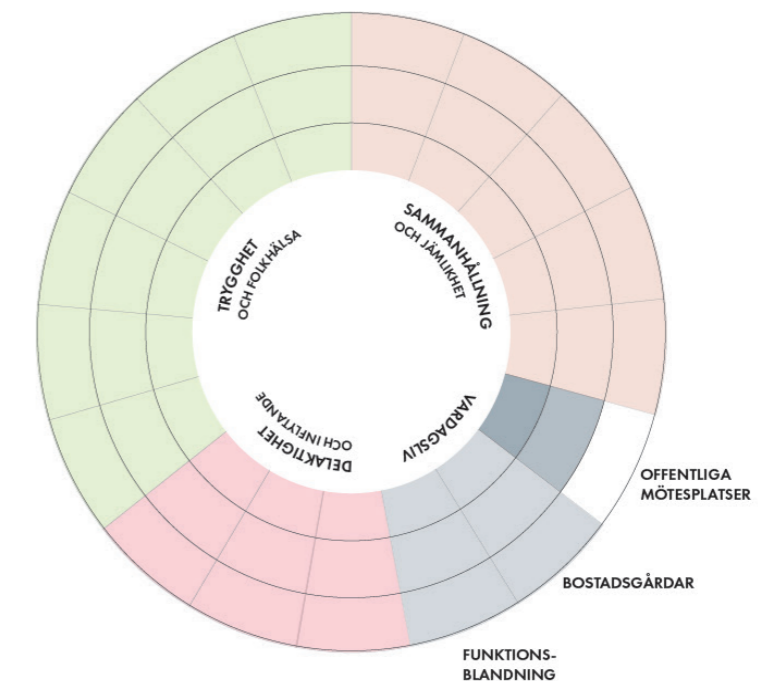
Täthet

Riskerna med hög täthet är ett högre tryck och slitage på grönytor och friytor. Huskropparna riskerar att blir för höga och stå för tätt, vilket gör stadsrummen mörkare. I bostäderna blir dagsljuskraven svårare att uppnå och solljus på bostadsgårdar kan påverkas negativt.

Planförslaget hamnar under rekommendationen på 10 kvm offentlig plats/100 kvm BTA (Mäta stad). Resultatet indikerar att yta offentlig plats bör öka, eller rimlig kompensation åstadkommas.

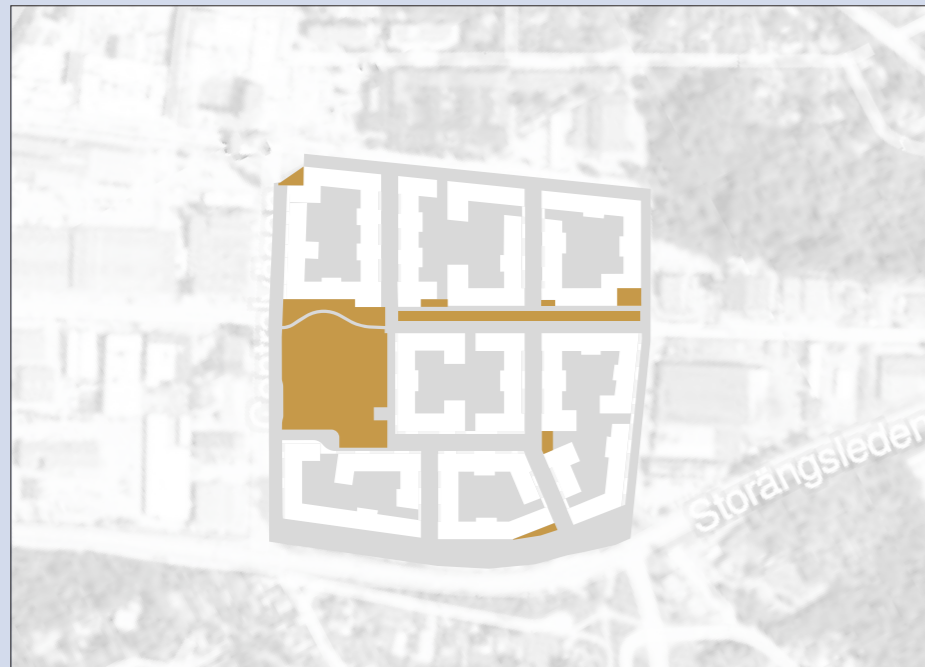
Kompensation kan handla om att det finns god tillgång till bostadsgårdsyta, eller rekreationsytor utanför planområdet. Omedelbart öster om planområdet finns ett större grönområde.

För att ytterligare kompensera strävar man i projektet efter att anpassa kvarteren höjdmässigt på strategiska delar för att optimera solförhållanden på både fasad samt gårdar och platser. Strukturen är anpassad för att klara minst 2 timmar solljus på minst hälften av gårdsytan 15 april. Detta är ett förhållandevis högt ställt mål som kan ha positiv effekt även på förskolegårdarna om målet uppfylls.

Offentliga mötesplatser är attraktiva, av varierande karaktär och med funktioner som kan användas av många olika grupper. Andelen mötesplatser kan dock vara högre. Ett mindre utbud av mötesplatser kan påverka mångfald negativt samt skapa trängsel och ge ett högt slitage på de gemensamma ytorna.

PLAN OCH KONSEKVENSPANALYS - OFFENTLIGA MÖTESPLATSER

Andel offentlig plats (Mäta stad)

Friyta eller "offentlig plats" i den här karteringen innefattar all obebyggd mark med publik karaktär, dvs ytor som inte är planerade för trafik eller byggnad som är tillgängliga för allmänheten. Bostadsgårdar och förskolegårdar räknas inte in här. Måttet visar hur stor andel av den totala markytan som upptas av offentliga platser. Konsekvenserna av lägre tal är ett mindre mångfald av platser vilket kan påverka graden av sammanhållning, skapa ett mindre inkluderande stadsliv, mindre valmöjligheter och sämre hälsa.

Yta offentlig plats

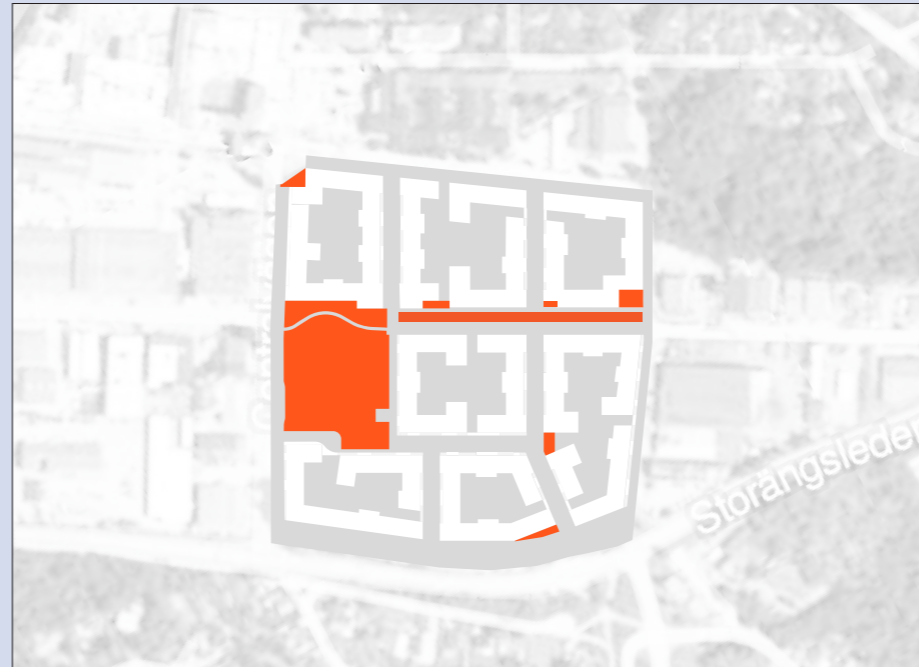
----- = 13%

Områdets yta

Rekommendation:

Minst 15% per stadsdel

Resultatet indikerar att yta offentlig plats bör öka, eller rimlig kompensation åstadkommas.

Rymlighet offentlig plats (Mäta stad)

Stadens täthet påverkar de offentliga platserna. En tätare stad innebär ett högre besöksstryck, eventuell trängsel och mer slitage på de offentliga platserna. För att säkerställa att andelen offentliga platser och gröna ytor blir tillräckligt stor i förhållande till befolkningens mängd så används ett mått som kallas rymlighet. Konsekvenserna av att inte uppfylla detta mått blir att många människor måste dela på små ytor och det blir ett högt slitage på offentliga ytor, eller kompensation

Yta offentlig plats

----- = 5 m²

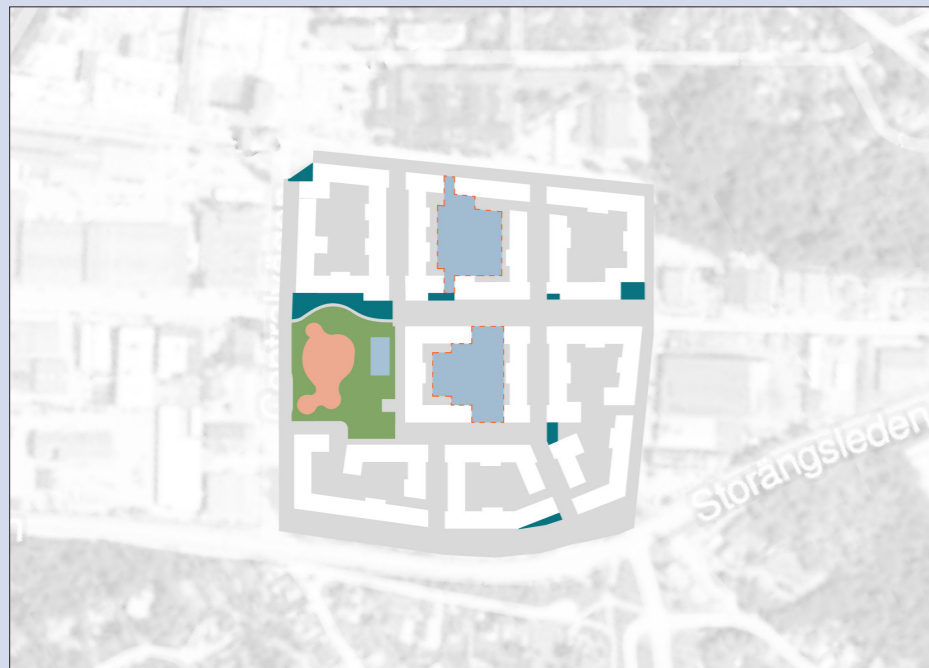
100 m² BTA

Rekommendation:

Minst 10 m² per 100 m² BTA

Resultatet indikerar att yta offentlig plats bör öka, eller rimlig kompensation åstadkommas.

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - OFFENTLIGA MÖTESPLATSER

Lek, idrott och utomhusmöten (Citylab)

Mötesplatserna bör ha olika kvalitéer som t ex: ej bullerstörda, vindskyddade sittplatser, ge plats för temporära aktiviteter, att det går att ta sig fram på platserna för personer med barnvagn, rullstol eller rullator och ha variation.

Citylabs generella rekommendationer för mötesplatser uppfylls. Plats för social samvaro utomhus (inom 200 m), rofyllda platser, flexibla grönytor, plats för spontana möten, platser för rörelse och motion och promenadvänliga stråk.

Planförslaget lever upp till rekommendationen.

Grönytor (kommunens riktlinje)

Närpark på 0.7 ha

Parken ska ta hand om flera olika behov: vistelseytor, idrott, rekreationsbehov, skyfallshantering. Grön miljö ska finnas avsedd för lek, vila och samvaro samt möjligheter till spontanidrott. Platsen ska vara lättillgängligt för gående och cyklister och utformas med en begränsad programmering som tillåter flexibel användning för blandade målgrupper. Ytan kommer i första hand nyttjas av boende i anslutning till och i närheten av parken.

Närpark: En grön miljö avsedd för lek, vila och samvaro. Storlek 0,5 - 2,5 ha stor och bör inte ligga längre än ca 500 m från bostaden. Den planerade parken uppfyller kriterierna.

Planförslaget lever upp till riktlinjen.

BOSTADSGÅRDAR SOM MÖTESPLATSER

Bostadsgårdar

Bostadsgårdarna som föreslås inom kvarteren är stora. Fördelningen mellan privata och gemensamma ytor, s k "territorialitet" håller sig inom rekommenderade ytor.

Indikatorn som anger rymligheten på gården, dvs hur många kvm gårdsyta som varje bostad får tillgång till, är lågt och indikerar att gårdsytan bör öka, eller rimlig kompensation åstadkommas.

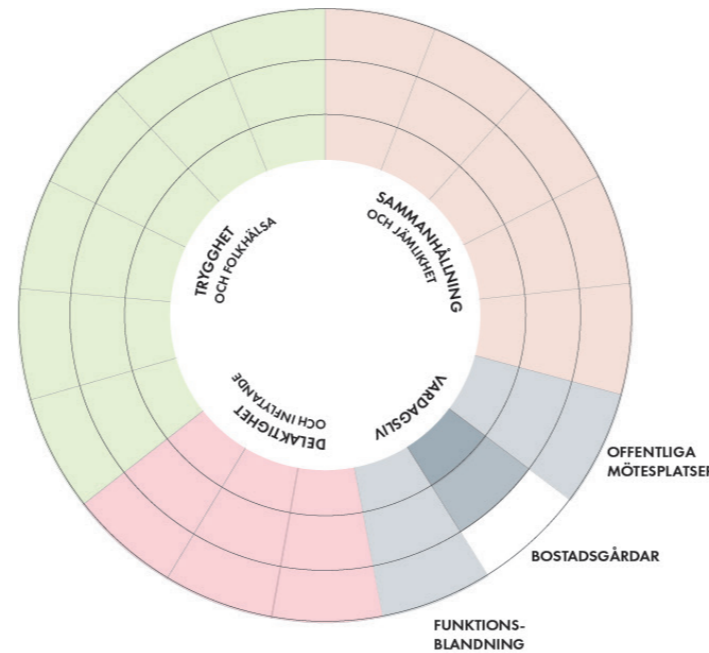
En typ av kompensation som finns i planförslaget är takterrasser, vilket adderar yta till den gemensamma utemiljön för boende inom berörda kvarter.

Två av gårdarna kommer att samutnyttjas och under dagtid användas av förskoleverksamheter. I projektet planeras för takterrasser som en delvis kompletterande åtgärd för de två bostads/förskolegårdarna. Takterrasser kan bidra med många kvalitéer. Dessa lämpar sig dock mindre som ersättning för lekplatser på marknivå då vistelse på terrasserna kräver vuxennärvaro i större grad.

Störande ljud på bostadsgårdar

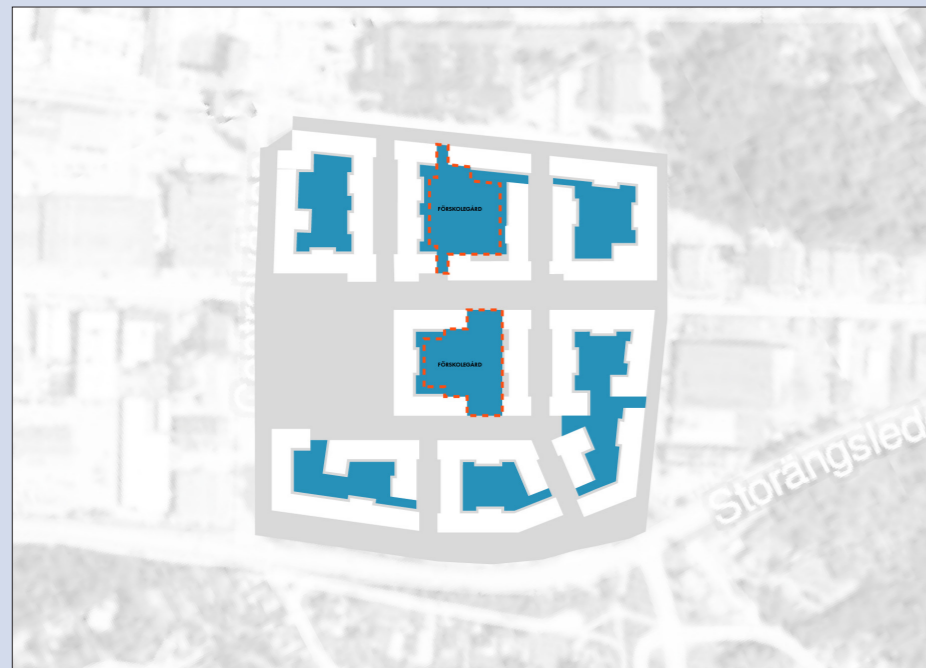
Med högre byggnadskroppar i en kvartersstadsstruktur ökar risken för störande ljud från verksamheter som pågår på bostadsgårdarna. Idag anger Boverket nivåer för buller främst från industriverksamheter och trafik men inte från störande ljud från t ex förskolor och lekplatser då lek från barn inte bedöms utgöra en risk för människors hälsa. Dock anser Boverket att man ska ta hänsyn till dessa typer av störande ljud. Detta görs genom en samlad bedömning av verksamheternas ljudnivå i decibel men även genom att ta hänsyn till verksamhetens varaktighet och omfattning.

Det är viktigt att man i planeringen av utformningen och gestaltningen av dessa gårdar försöker att minska effekten av störande ljud från förskolorna för en god bostadsmiljö. Med en ökad del som arbetar i hemmet blir detta extra viktigt.

Bostadsgårdar är stora och med bra fördelning mellan privata och gemensamma ytor. Trängselmättet visar dock att de storleksmässigt ändå riskerar att inte rätta till. Placeringen av förskolegårdar på gemensam kvartersmark är inte heller optimalt. Det blir en svår avvägning mellan olika behov.

PLAN OCH KONSEKVENSPANALYS - BOSTADSGÅRDAR SOM MÖTESPLATSER

Storlek på gård (Mäta stad)

Större sammanhängande gård underlättar att olika funktioner får plats.
Storlek på gård ligger på 2500 kvm i snitt.
Minsta gården ligger på ca 1700 kvm.

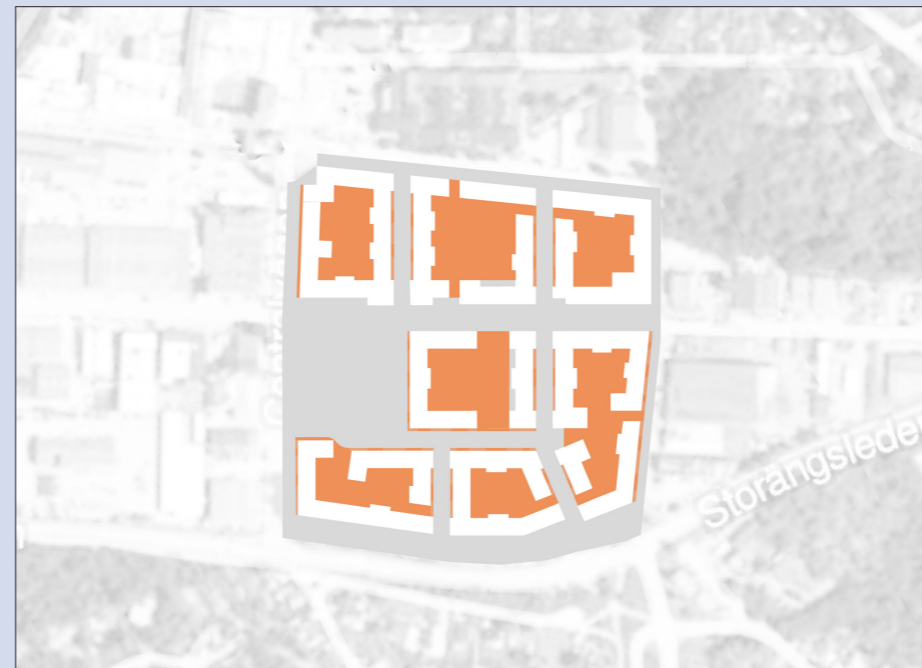
Två gårdar innefattar även användning av förskolor vilket ställer högre krav på samutnyttjande av funktioner och ökar graden av förslitning på ytor.
Privata ytor på gårdarna är inte markerade på bilden.

Storlek i snitt = **2500 m²**

Minst 1700 m²

Rekommendation:

Minst 1500 kvm sammanhållen gård
Planförslaget lever upp till rekommendationen

Utemiljöer inom kvarter (Mäta stad)

Enligt Spacescape/Mäta stads analyser har täta kvarter med minst 40 % utemiljö goda förutsättningar för rekreation, närlek och solljus.

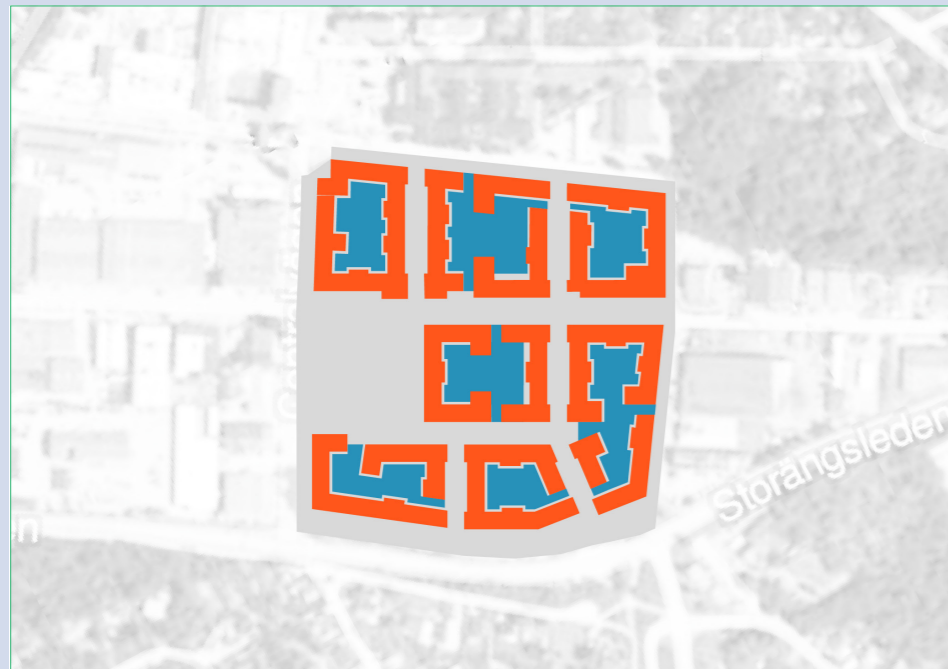
Yta utemiljöer inom kvarter
----- = **46%**

Kvarterets yta

Rekommendation:

Minst 40% per stadsdel
Planförslaget lever upp till rekommendationen

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - BOSTADSGÅRDAR SOM MÖTESPLATSER

Rymlighet inom kvarter (Mäta stad)

Är kvarteret tätt bebyggt och gården liten så måste många samsas om den gemensamma utemiljön. Därför är det rimligt att mäta och styra relationen mellan utemiljö och täthet i kvarteret. Detta mått kallas rymlighet.

Yta utemiljöer inom kvarter

$$\frac{\text{Yta utemiljöer inom kvarter}}{\text{100 m}^2 \text{ BTA inom kvarter}} = 12 \text{ m}^2$$

100 m² BTA inom kvarter

Rekommendation:

Minst 20 m² privata utemiljöer per 100 m² BTA
Resultatet indikerar att gårdsyta bör öka, eller rimlig
kompensation åstadkommas.

Territorialitet (Mäta stad)

Fördelning inom bostadskvarter av privata respektive gemensamma ytor.

Förskolegårdarna har här angivits som del av de gemensamma ytorna. Detta ställer höga krav på planering, tillgänglighet och ytskikt.

Gemensamma utemiljöer:

80%

Enskilda utemiljöer:

20%

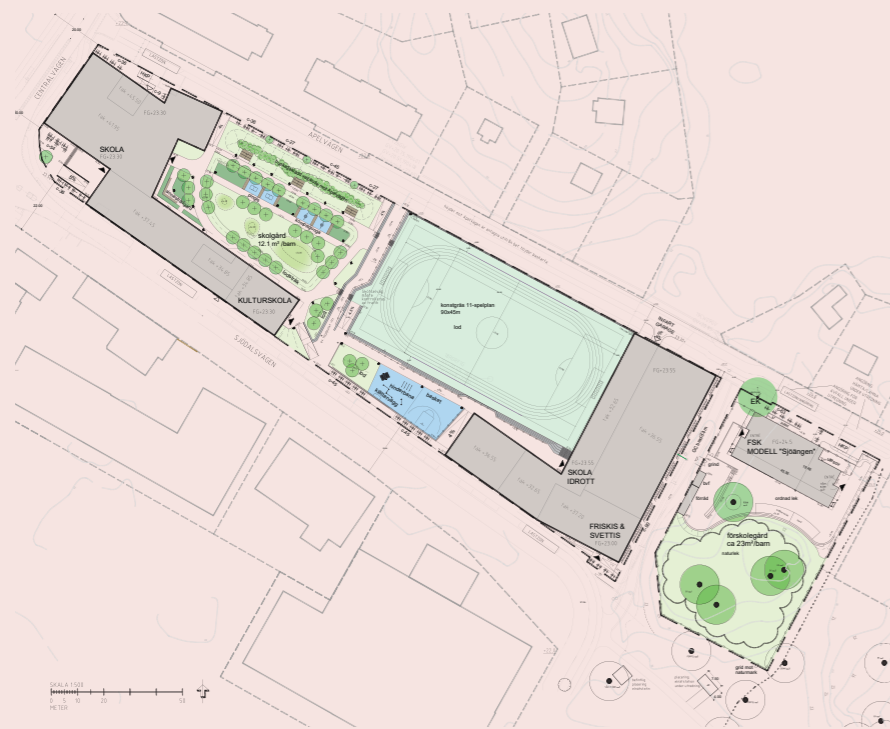
Rekommendation:

Minst 80% gemensamma ytor
Max 20% enskilda utemiljöer
Planförslaget lever upp till rekommendationen.

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - BARN OCH UNGDOMAR

Barnkonventionen

- 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- 23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.
- 31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.

Kvarteret Aspen, skissalternativ. Med planer för skola, förskola och idrottsanläggning.

Mötesplatser - Barn och ungdom

Många positiva värden skapas för barn och ungdomar i och med anläggningen av idrottsplatser, skola och förskolor i kvarteret Aspen norr om planområdet. Utvecklingen av Aspen är en integrerad del av den sociala hållbarheten för hela Storängen.

För spontanaktiviteter hänvisas de boende till spontanidrottsytan i parken.

Ungdomar från andra delar av Huddinge kommer att besöka Aspens skola och idrottsanläggning, detta främjar möten mellan barn och ungdomar från olika socioekonomiska grupper och geografiska områden.

I Barnkonsekvensbeskrivningen för Aspen betonas omhändertagandet av skogen öster om planområdet som en mycket viktig del av planen, vilket även kommer att påverka förutsättningarna för verksamheterna i Storängen, samt små barns hälsa och lek i planområdet.

I en barnkonsekvensanalys av grönområdet Sjödalsbacken tar man fasta på att det idag finns skogsliknande grönområden samt flera ordnade lekplatser i Sjödalsbackens närhet.

Koloniområdet används idag mestadels av vuxna och yngre barn och i mindre utsträckning av ungdomar (BKA Aspen). Detta stämmer med den bild av ungdomars mötesplatser som framkommit under dialoger i denna SKA/BKA och även i enkäter som Huddinge kommun gjort kring användningen av grönområden.

Åtgärder för att stärka deras närvaro i befintliga grönområden ingår inte i detta projekts uppdrag, men planeringen av parken är en positiv åtgärd.

Parken - Barn och ungdom

Boverket betonar även "hängplatser" för ungdomar och äldre barn, dvs platser av mer informell karaktär, som betydelsefulla för ungdomars utveckling.

Platser där man kan se andra och själv synas i den grad man själv väljer. Sådana umgängesplatser kan kombineras med platser som möjliggör rörelse eller andra mer styrda aktiviteter. Exempel på platser som ungdomar tar i besittning är förskole- och skolgårdar, trappor, bänkar och lekplatser.

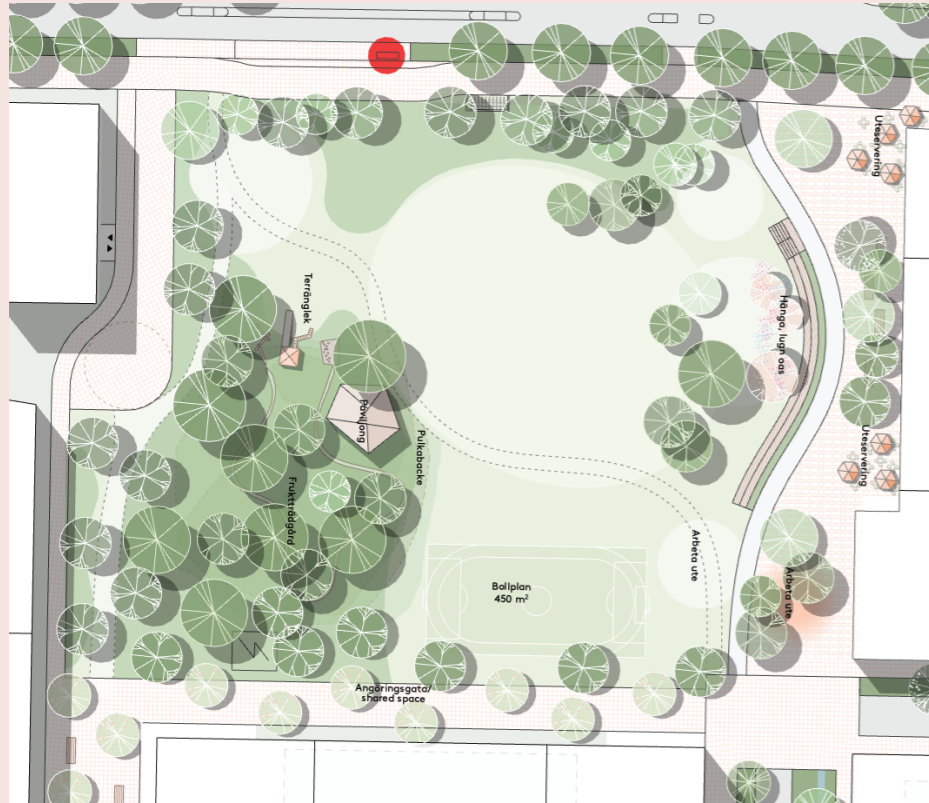
Parken utformas delvis med ungdomar i åtanke. Sittplatser med väderskydd i en paviljong, en idrottsplats, sittbänkar och omgivande hus med fönster mot parken är funktioner som efterfrågas av ungdomar.

Den planerade parken är tänkt att innehålla funktioner om ca 2000 m² för lek, av totalt 7000 kvm park. Parken kommer att bli ett positivt bidrag för både boende och besökare. Lekplats, bollplan, stora ytor för rörelselek och rofyllda sittplatser kan även locka ungdomar.

Lekplatsen i parken är tillräckligt stor för att kunna möta kommunens krav på en områdeslekplats. Ett större utbud av lekturströmming, både större ytor för rörelselek och en ordnad lekplats, lekturströmming som t ex rutschkana, fjädergungdjur, klätterlek, sandlåda, bänkbord och/eller gungor. Cykelparkering bör finnas i anslutning till lekplatsen. Lekplatsen bör vara tillräckligt stor för att rymma många barn samtidigt.

Denna lekplats är tänkt att användas av boende i etapp 2 och kan även vara intressant för närliggande förskolor att besöka. Det finns dock en risk att besöksstrycket blir för stort.

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - BARN OCH UNGDOMAR

Skiss över parkens utformning. Sittplatser utformas bland annat på en kulle med bevarade träd.

Värden som saknas för ungdomar

Ungdomar i åldern 16- och uppåt har inte längre tillgång till fritidsgårdar. Hos många minskar intresset för att vara i naturen och alla är inte idrotts- eller kulturintresserade. För att umgås under spontana former utan krav på aktivitet är de hänvisade till kommersiella platser särskilt under vinterhalvåret. Dialogerna visar att många äldre ungdomar söker sig till t ex McDonalds som mötesplats. Det som lockar är de generösa öppettiderna, möjligheten att äta billigt, trygghet (med t ex vakter), möjlighet att ladda sin telefon och även möjligheten att värma sig vintertid. Med andra ord fyller den kommersiella platsen ett stort behov som inte tagits hand om på annan plats. Situationen är liknande för ungdomar i många andra kommuner.

De fritidsaktiviteter som i allmänhet erbjuds ungdomar i olika kommuner är ofta kopplade till intressen, ålder eller begränsade öppettider och mer eller mindre kravställda. Vad många ungdomar efterfrågar är mötesplatser där man kan umgås utan krav.

I den nya stadsdelen erbjuds, förutom idrott och mötesplatser utomhus, i dagsläget inga sådana platser inomhus.

I och med att verksamheter ersätts av bostäder försvinner en viktig inomhusplats för ungdomar. "Huset" som idag innehåller flera verksamheter riktade mot ungdomar kommer i dagsläget inte att ersättas med någon liknande verksamhet i området. En sammanhållande funktion med stora värden försvinner och en verksamhet som kan fungera som en motor för utvecklingen av stadsdelen.

SAMMANFATTNING

På följande punkter överensstämmer planen med FÖP samt Utvecklingsplanen:

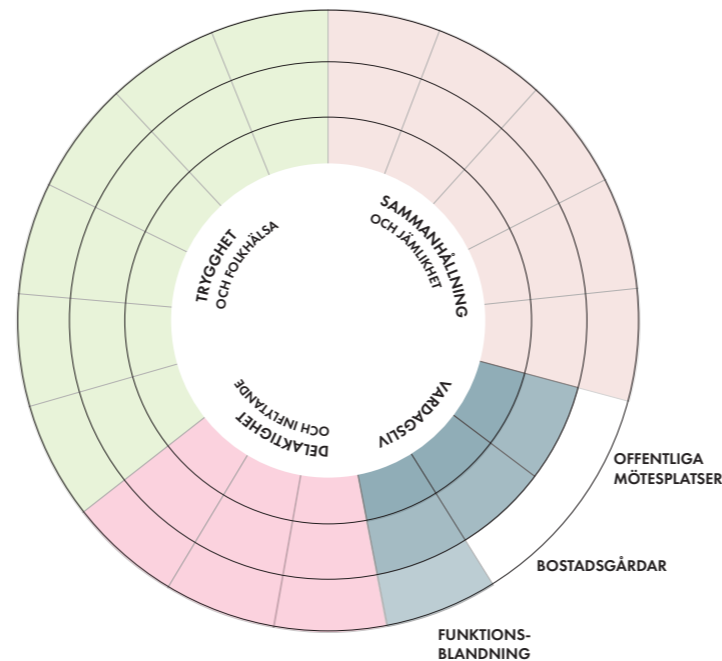
Enklare vardagsliv med funktionsblandningar som ligger tillgängligt och nära.

Tätt och blandat ger småstadens fördelar.

Parken på 0,7 hektar uppfyller en viktig funktion som närpark.

Flexibilitet hos byggnader så att deras användningsområden kan förändras över tid är positivt och en ambition för vissa byggnader i planområdets nordvästra del.

Vilka nya värden har tillkommit?

Värden som tillkommit barn/ungdom

- Mötesplatser utomhus
- Lekpark
- Skyddande, gröna gårdar
- Förskolor
- Hög funktionsblandning som underlättar vardagslivet

Värden som saknas barn/ungdom

- Kulturverksamhet
- Fler utemiljöer som passar ungdomar
- Aktiviteter för vinterhalvåret

REKOMMENDATIONER

Strategisk kommunal planering

- Tillför kulturverksamhet/aktiviteter för ungdomar som inte är kommersiella

Aktuell detaljplan

- Närmare samverkan mellan planeringen av detaljplanen för Aspen och aktuellt planområde där fortsatta insatser för barn och unga gemensamt kartläggs och utvecklas.
- Vardagslivet kan påverkas negativt av om rymlighet inom offentlig plats och kvartersmark blir för låg. Effektivare användning av ytor kan i viss mån kompensera detta. Utforma förskolegårdar så att de kan användas av ungdomar inom kvarteret på kvällstid.
- Om möjligt skapa fler gågator som kan fungera som tillfälliga mötesplatser, t ex under sommarhalvåret. Se exempel från Rörstrandsgatan.
- Levande bottenvåningar.

Exploateringsprogram, inkl kvalitetsprogram

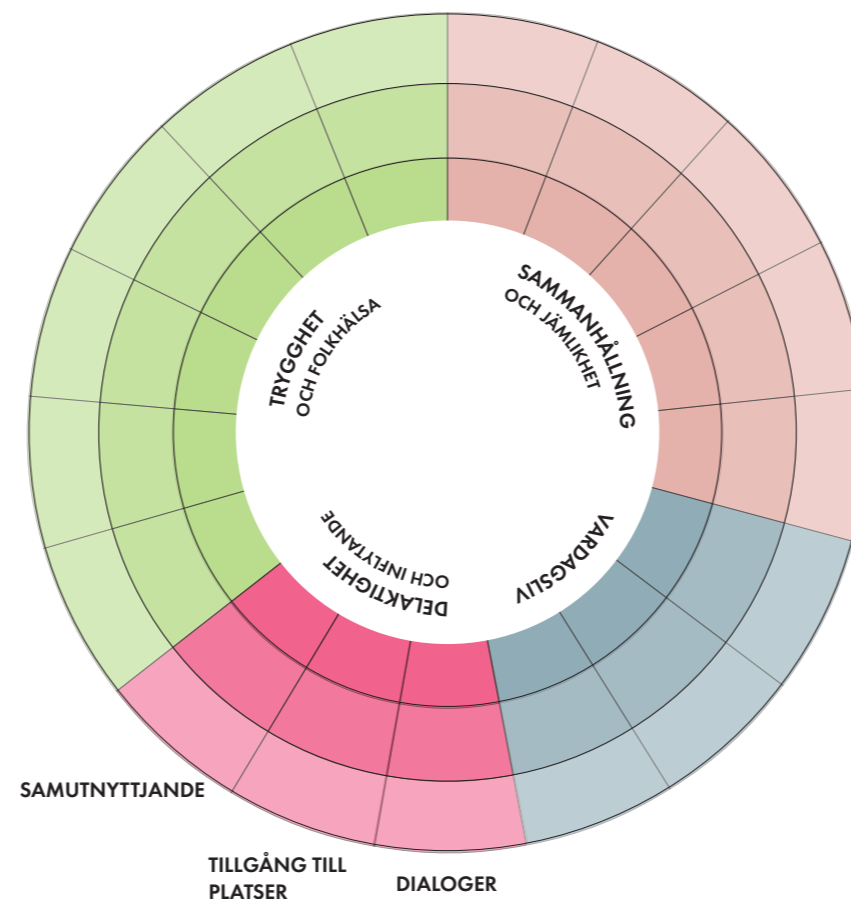
- Skapa utomhusmiljöer med sittplatser där ungdomar känner sig trygga, där det är ombonat, finns väderskydd, går att ladda telefonen och äta något - platser som man även kan använda kvällstid. En viss vuxennärvaro som inte är påträngande är också önskvärd.
- Planera skol- och förskolegårdar så att de kan användas av ungdomar inom kvarteret på kvällstid. Både en gestaltningsfråga och en fråga om att göra ytorna tillgängliga för allmänheten.
- Sammanhängande funktioner som är placerade nära varandra och blandade funktioner är viktiga för ungdomar förstår man av dialogaktiviteten. Det ger överblick, närhet och inspirerar till att pröva nya saker. Ta med denna aspekt vid planeringen av utemiljöer för ungdomar.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Att planer innehåller fysiska lösningar som främjar de boendes delaktighet och inflytande kan handla om att det i området planeras för mötesplatser i form av exempelvis föreningslokaler eller torg där invånarna kan samlas för att mötas och uttrycka åsikter.

Dialoger med kommuninvånarna i olika skeden av planeringen ger inflytande och delaktighet.

Samutnyttjande av platser och funktioner skapar starka gemenskaper och möjliggör för invånarna att själva utforska utformning av verksamheter vilket bidrar till känslan av delaktighet och inflytande på den fysiska miljön.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

NULÄGESANALYS - DIALOGER OCH TILLGÅNG TILL PLATSER

Dialoger

Medborgardialoger kan vara ett sätt att öka invånarnas inflytande över t ex den fysiska planeringen, service, verksamheter och miljöfrågor. Huddinge gör gatu-undersökningar, enkäter och dialogarbete med sina medborgare. Dialoger är en form av direktinflytande med stor potential. Det är dock ovanligt att dialogarbeten involverar medborgare i själva beslutskedet. Exempel på sådana finns i t ex Göteborg och Malmö.

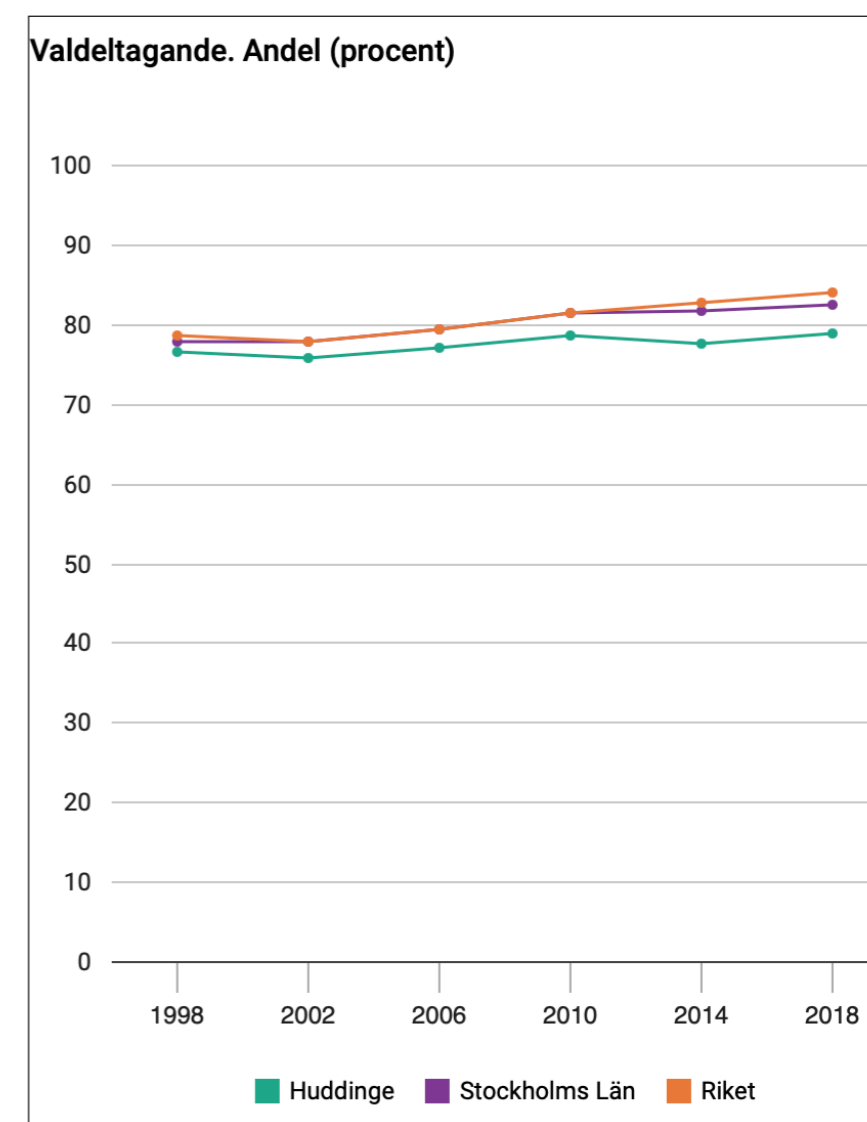
Tillit

Valdeltagandet i Huddinge är lägre än riket i snitt. Kommunens olika valdistrikt skiljer sig åt, mellan 43 % och 91 % valdeltagande i riksdagsvalet 2018. Till kommunfullmäktige valdes 56 procent män, vilket speglar riksgenomsnittet. Även detta varierar mellan kommunens områden; Sjödalen har 14 % överrepresentation, medan Vårby har 8 % underrepresentation av män.

Huddinge genomför egna befolkningsundersökningar, som visar att allt färre har tillit till andra. Minst tillit har yngre och boende i Vårby. Huddinge har under lång tid haft lägre tillitsgrad än övriga kommuner i länet och riket, men har sedan 2018 minskat andelen invånare som saknar tillit till andra, och placerar sig nu på lägre andel än län- och rikssnittet, enligt siffror från kolada.se (Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra). Förtroendet för kommunen mäts i Nöjd inflytande-index. Förtroende, som sjunkit 5 procentenheter det senaste decenniet (män +2, kvinnor -12), ligger på 45 % år 2019, vilket är jämförbart med index under perioden.

Tillgång till platser

Platser som skapar förutsättningar för medborgardialog och delaktighet kännetecknas av ideologiskt och religiöst neutrala miljöer i attraktiva lokaler i närområdet som medborgarna känner till sedan innan och känner sig bekväma i. Exempel på detta är skolor, bibliotek, kulturlokaler, gemensamhetslokaler, torg och offentliga mötesplatser. Barriärer i den fysiska miljön som hindrar eller försvårar mötet mellan invånarna i kommunen ska motarbetas. Den fysiska miljön ska även fungera stödjande för åtgärder som syftar till jämlikhet och socialt kapital (Social konsekvensbedömning översiktsplan, White).

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

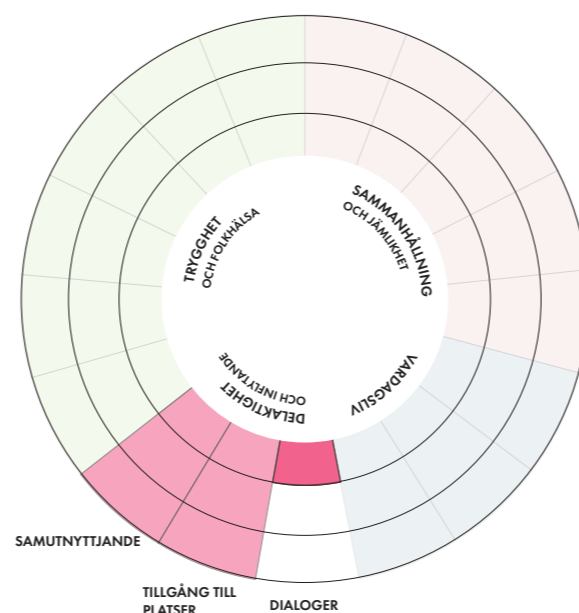
PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - DIALOGER OCH TILLGÅNG TILL PLATSER

Dialoger

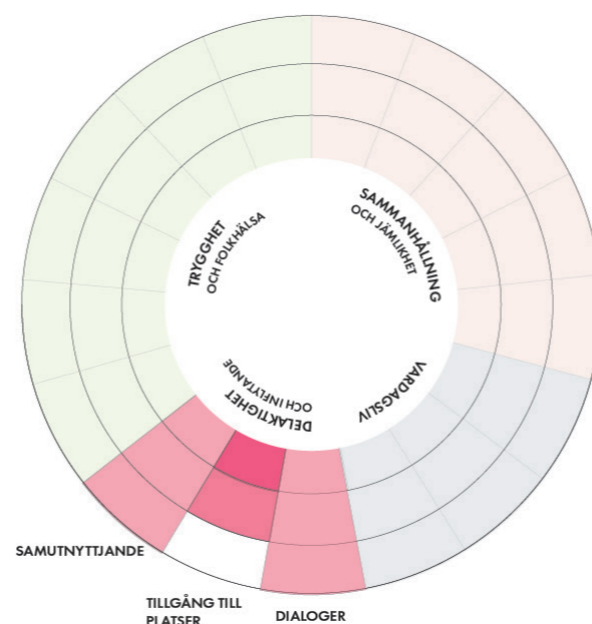
I nuläget (april 2022) har inga dialoger utförts med boende kring planområdet gällande den nya planen. Dialoger och initiativ till att involvera grannar kan ha positiva effekter för planens framtida utveckling.

Byggnationerna kommer att pågå under lång tid och påverka omkringliggande bostäder (t ex buller). Dialoger kan här fungera som ett instrument för att motverka den negativa påverkan som detta för med sig.

Dialoger har genomförts med ungdomar och en tidigare utförd BKA för kv Aspen har inkluderats i bedömningen.

Dialoger har hållits med ungdomar, men inte med boende i närområdet.

Tillgång till platser som kan bidra med eller underlätta delaktighet och inflytande är platser så som t ex torg och lekplatser i det nya planområdet samt i den planerade parken vid Aspen.

Tillgång till platser

Etableringen av en helt ny stadsdel skapar möjligheter till nya positiva kopplingar, gemenskaper och en positiv identitet. Genom dialogarbete kan nyinflyttade och redan bosatta knyta an till varandra.

Det har tagits hänsyn till barns intressen både när det gäller tillgång till lekplatser och förskolegårdar samt säkra och trygga trafikförhållanden.

Lokaliseringen av offentliga platser och tillgången till kultur- och samlingslokaler anges i Huddinge kommuns riktlinjer "Social hållbarhet i den fysiska planeringen" som viktiga för upplevelsen av inflytande. I planområdet planeras för ett torg i anslutning till parken, ett vid Centralvägen samt ett vid Storängsleden. Inom etapp 2 planeras för ett något större torg, samt en sekvens av mindre platsbildningar i planområdet. Avståndet till närmsta platsbildning från planens mittpunkt är ca 550 m. Planen uppfyller därmed rekommendationerna på max 800 m till torg.

Kulturutbudet i Huddinge centrum bidrar till en variation av lokaler inom gång och cykelavstånd men inom planområdet och dess omedelbara närhet saknas idag satsningar på kulturutbud även om detaljplanen medger möjlighet ett tillskapande av verksamheter.

Skollokalerna i kv. Aspen har potential att inrymma föreningsverksamhet eller andra kulturaktiviteter såvida de planeras för en hög grad av samutnyttjande och användning efter skoltid.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - SAMUTNYTTJANDE

Samutnyttjande/delning

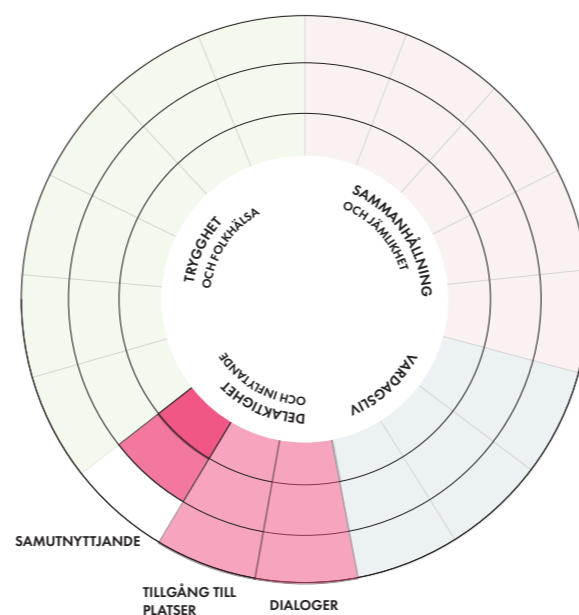
Kommunen tar i utvecklingsplanen upp att cirkulär ekonomi främjas genom att i området utveckla bilpool, cykelpool, lokaler/ytor för återbruk och hyr/delningsverksamheter.

Ambitionerna i projektet är högt ställda vad gäller samutnyttjande av ytor och tjänster - mobilitetshubbar, coworkingytor och gemensamhetsutrymmen i bostäderna.

Förutom att delning av ytor och platser kan vara ett resurseffektivt sätt att spara in på byggd yta och därmed inte belasta miljön, har delning och samutnyttjande en stor positiv påverkan på känslan av gemenskap och tillhörighet. Speciellt givande är satsningar på transporter och ytor då det finns ett starkt behov av att känna tillhörighet i just dessa sammanhang.

Delning av ytor tvingar fram nya arbetsmodeller och samverkan mellan olika aktörer för att kunna realiserats och fungera över tid. Tillit, samarbete kring nya regler och synliggörandet av nya sammanhang kan bidra starkt till nya gemenskaper. Att tidigt bjuda in olika grupper som vanligtvis är särskilt utsatta, kan också utjämna ojämlikheter.

När lokaler och platser utomhus fylls med fler aktiviteter under dygnets timmar, befolkas platser som annars riskerar att stå tomma. Att se och bli sedd utvecklar en positiv känsla för platsens identitet och när man känner att man har tillgång till flera typer av ytor stärks den egna känslan av delaktighet i ett större sammanhang (Delningens potential, IVL rapport).

Samutnyttjande planeras och har potential att skapa en hög grad av delaktighet och inflytande. För att få till många sådana fungerande ytor och gemenskaper behöver satsningar göras som involverar flera olika typer av aktörer t ex näringsliv, civilsamhälle och kommun. Det finns en risk att sådana åtgärder blir svåra att genomföra då de är beroende av långa planeringsprocesser som involverar många aktörer.

Det finns potential för delning och utveckling av gemenskaper i många olika sammanhang i Storängen.

Det kan vara:

1. Delning av tjänster i form av bil och cykelpooler. Detta skapar inte nödvändigtvis starka gemenskaper men kan bidra till en positiv identitet för de som nyttjar tjänsten.
2. Coworkingplatser bidrar till att besökare och boende i kvarteren får större kontaktytor. Möjligheten att arbeta i närheten av bostaden bidrar till flera relationer i grannskapet.
3. Kombinationen förskolegårdar och bostadsgårdar kan upplevas som ett negativt, påtvingat delande av ytor men barnens närvaro kan upplevas som ett positiv inslag för t ex äldre. Ungdomar kan njuta av förskolegårdarnas ombonade miljöer.
4. De stora bostadsgårdarna har potential att t ex ge plats för urbana odlingsytor som främjar både hälsa och gemenskap.
5. Aspens skol- och idrottslokaler kan tillföra ytor som används till föreningsliv eller kulturliv och därmed bidra till gemenskaper.
6. Gemensamhetsytor-kollektiva ytor i bostäderna bidrar med möjligheten till nära, vardagliga relationer utanför familjen eller den egna sfären.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - BARN OCH UNGDOMAR

Barnkonventionen

3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

Barn och ungdomar

Dialoger har genomförts med ungdomar inför denna sociala konsekvensanalys.

Tidigare har det utförts en barnkonsekvensanalys med yngre barn för området Aspen. Bedömningar från denna rapport har delvis inkluderats i denna utredning.

Då kulturverksamheten i Huset förflyttas i och med den nya planen, kommer framförallt ungdomar att sakna en plats där de kan vara delaktiga i utformningen av sina fritidsaktiviteter och där de kan påverka och ha åsikter om hur dessa aktiviteter utformas. Deras inflytande kommer att minska såvida ingen liknande plats skapas åt dem. De ungdomar som flyttar in och de ungdomar som bor i andra delar av Sjödalen behöver en plats med kultur som förtecken. En sådan verksamhet kan även arbeta för att barn med fysiska eller mentala funktionsnedsättningar får ta plats och inflytande.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

SAMMANFATTNING

På följande punkter överensstämmer planen med FÖP samt Utvecklingsplanen:

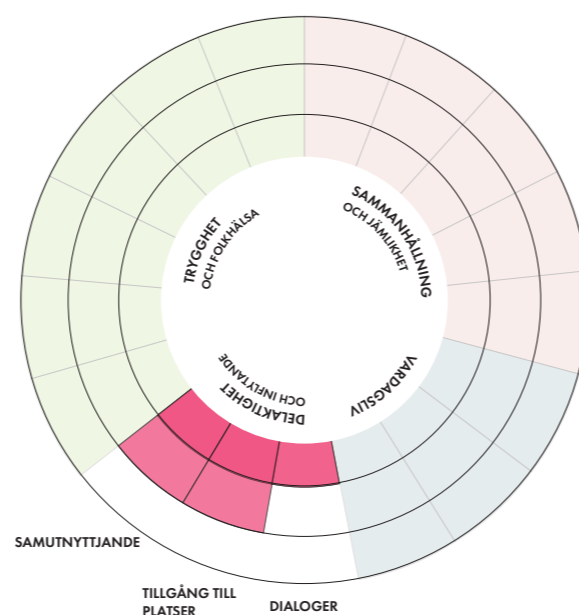
Planeringen av ett torg möjliggör för möten.

Torg och parker planeras för att rymma flera olika aktiviteter och målpunkter för olika åldersgrupper, intressen och behov.

Barn och unga tar plats i den offentliga miljön genom att besöka platser som parken, lekplatser och pulkabacken (i parken).

Etableringen av förskolor stärker barnens närvaro i stadsrummet.

Vilka nya värden har tillkommit?

Värden som tillkommit barn/ungdom

- Dialog med ungdomar som besöker platsen idag
- Torg och större samlingsplats (parken)
- Ambitioner om samutnyttjade förskolegårdar
- Barnen tar plats i den offentliga miljön

Värden som saknas barn/ungdom

- Ett kulturhus eller fritidsgård
- Dialoger med ungdomar i närmiljön, kunskap om deras behov
- Inflytande över utformningen av utemiljöer
- Analysverktyg för utformningen av gårdar så att ungdomar känner sig välkomna

REKOMMENDATIONER

Strategisk kommunal planering

- Tillskapa en kulturverksamhet eller fritidsgård (tillgänglig även för äldre ungdomar) i Storängen.

Aktuell detaljplan

- Dialog med boende runt planområdet. En sådan kan utföras innan eller efter samråd. Efter samråd kan dialoger hållas för att utveckla eller fördjupa delar av planen.
- Dialoger med barn och unga, och workshop med fokusgrupp i samband med samrådsmöte på samma sätt som planerats för planområdet Aspen. Involvera ungdomar till större delaktighet.

Aktuell detaljplan forts.

- Andelen offentlig plats bör göras så stor att den inte får en negativ påverkan på rekreation, möten, vila och val av aktivitet, och därmed en negativ inverkan på delaktighet och inflytande.

Exploateringsavtal, inkl kvalitetsprogram

- Utforma för samutnyttjande av förskolegårdar mellan förskoleverksamhet och boende. Där det är lämpligt kan gården även bli ett halvoffentligt komplement till det offentliga rummet. Genom att öronmärka vissa ytor för gemenskap kan man öppna upp för deltagande och designdialoger i senare skeden.
- Gestalta fasader och uteplatser som är kopplade till samutnyttjade ytor. Fasader bör öppnas upp och uteplatser, i den mån det går, kopplas mot aktiverade ytor i bottenplan. Tydlig gestaltning mot Sjödalsvägen och Centralvägen som signalerar att det finns ytor för samutnyttjande.
- Vid utformningen av gårdar - använd analysverktyg med vilket det går att värdera kvalitén (inte ytornas storlek) på platser ur ett ungdomsperspektiv (jmf "Lekvärdesfaktor för förskolegårdar i Malmö").

Bruksskede / byggnation kvartermark

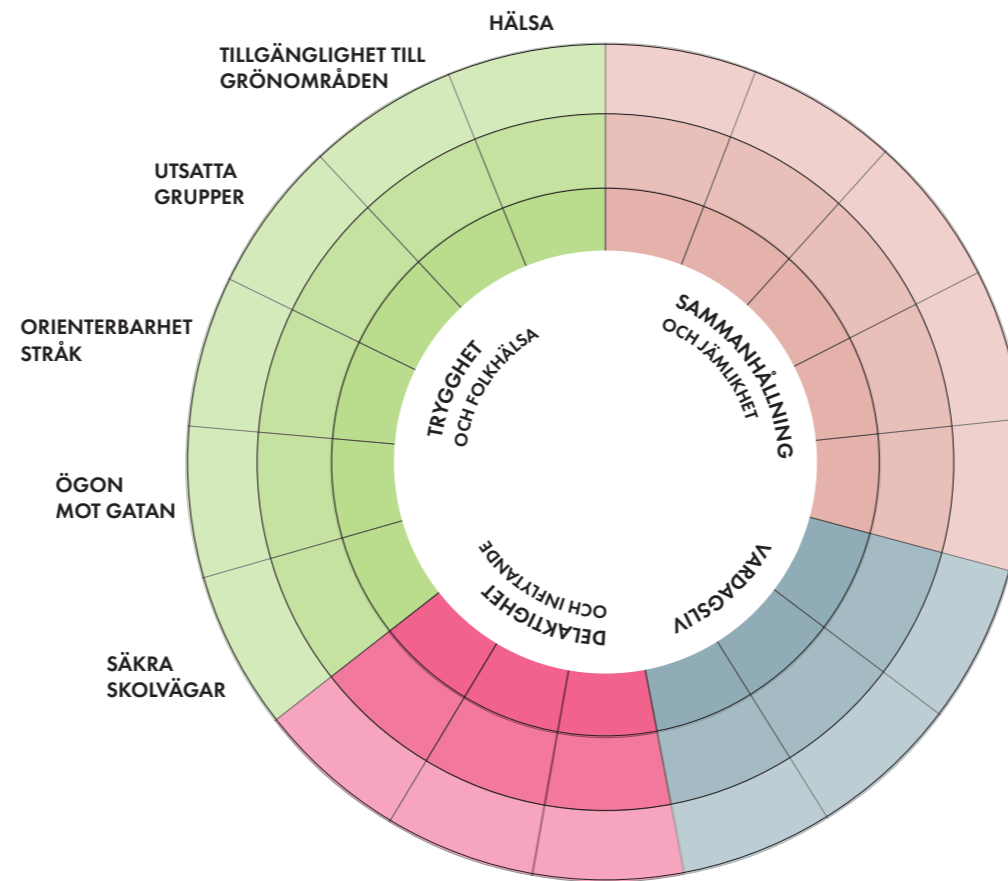
- Dialoger med ungdomar och speciellt flickor i fortsatt planering av funktioner i parken. Bjud in till designdialoger i den fortsatta planeringen. Ungdomar har i dialogen efterfrågat en mix av funktioner nära varandra, vilket rimmar väl med kommunens riktlinjer om funktionsblandning.

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

Att känna sig trygg i sitt närområde eller när man rör sig i olika delar av kommunen är en viktig förutsättning för att nå ett välbefinnande. Den offentliga miljön ska vara "trygg och trivsamt" under dygnets alla timmar.

Bland trygghetsfrämjande fysiska åtgärder återfinns till exempel att ett område har en god orienterbarhet och att närvaron av andra människor skapar "ögon" mot gatan, genom till exempel blandade funktioner samt aktiviteter under olika tider på dygnet. Det ska finnas tillgänglighet och närhet.

Översiktsplanen tydliggör att den fysiska planeringen, genom att ta hänsyn till människors olika behov, bidrar till att utjämna hälsoskillnader och skapa förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen. Bland riktlinjerna märks bland annat ytor för spontanidrott och närrekreation och tillgång till gröna miljöer.

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

NULÄGESANALYS - TRYGGHET

Upplevd trygghet

I Huddinge kommun upplever unga vuxna i åldern 18-24 år, i högre utsträckning än riksnittet, otrygghet i stadens utemiljöer (Handbok för tryggare stadsmiljöer Huddinge).

Trygghetsmätningar visar att de grupper som oftast känner sig otrygga bor i de socialt mest utsatta områdena och att kvinnor känner sig otryggare över lag. Upplevelsen av otrygghet påverkas av graden av brott eller faktiskt utsatthet i t ex trafiken. Men den påverkas även av den fysiska planeringen och upplevelsen av platser.

Trygghet och brottslighet

Andelen utsatta för brott mot enskild person (inklusive våldsbrott) är större bland både kvinnor och män i socialt utsatta områden, jämfört med i övriga urbana områden, detta framgår av Brottsförebyggande rådets rapport "Utvecklingen i socialt utsatta områden i urban miljö 2006-2017". Den grupp som generellt sett är mest utsatt är män i socialt utsatta områden. Kvinnor i socialt utsatta områden upplever otrygghet och oro i högst grad. Nivåerna av otrygghet och oro är högre bland kvinnor och män i socialt utsatta områden jämfört med övriga urbana områden. Det gäller framförallt frågorna om otrygghet vid utevistelse sen kväll i det egna bostadsområdet, oro för bilbrott samt frågan om hur otryggheten påverkar livskvaliteten.

Dessa grupper toppar statistiken för sexualbrott, misshandel, hot, personrån, nätkränkningar: Ensamstående med barn, åldersgruppen 16-19 år, kvinnor, förgymnasial, i flerbostadshus.

Enligt SCB:s medborgarundersökning 2019 är trygghetsindex lägre i Huddinge (51) jämfört med medelkommunen (57).

Generellt visar statistiken fortfarande på en sjunkande brottslighet i

Huddinge. De brottskategorier som i statistiken har ökat från 2018 är trafikbrotten, skadegörelsebrotten, narkotikabrotten, tillgrepp i butik och specialstraffsrettsliga brott.

Kommundelarna Flemingsberg, Skogås och Vårby är de områden där utmaningarna är störst när det gäller den upplevda tryggheten, vissa typer av brott samt aktualiseringar av barn och ungdomar till socialtjänsten (SCB medborgarundersökning).

"Trygghetsfrågor berör och påverkar alla, men kön är idag den mest utslagsgivande faktorn för i vilken grad vi upplever otrygghet. Trygghet är därför en viktig jämställdhetsfråga."

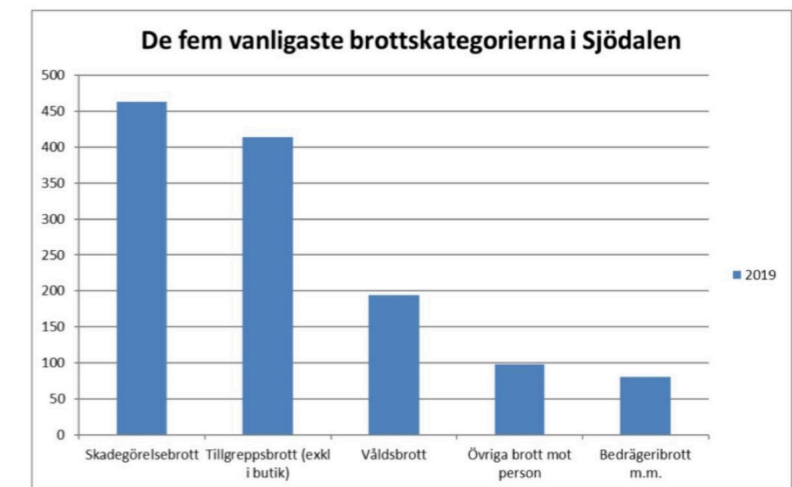
Handbok för tryggare stadsmiljöer Huddinge

Säkra skolvägar

Med utgångspunkt i de transportpolitiska målen har alla kommuner i Sverige i uppgift att underlätta för barn och unga att gå, cykla eller åka buss till/från skolan.

Huddinge kommun har arbetat aktivt med målsättningen i flera år och de skolor som deltagit i uppföljning uppger att antalet som får skjuts till skolan har halverats.

Genom att arbeta med bland annat cykelskola, kampanjen bilfri vecka, gå- och cyklatävling, gåtåg samt avlämningsplatser kan trafiken runt skolorna minska, vilket skapar en säkrare trafikmiljö för den som går eller cyklar.

Brottskategorier i Sjödalen (där Storängen ingår).

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

NULÄGESANALYS - UTSATTA GRUPPER

Trygghet i hemmet

Det finns tecken på att våldet gått ner på offentliga platser under coronapandemin under 2020-2022, troligen troligen berodde detta på en minskad användning av offentliga platser.

Det finns skillnader på våld i hemmet och våld på offentlig plats. Ur ett social hållbarhetsperspektiv är det viktigt att försöka förstå hur större förändringar i samhället påverkar ungdomar, kvinnor och andra utsatta grupper, att få en inblick i samhällets resiliens. Våldet mot kvinnor i hemmet har ökat i samhället i stort.

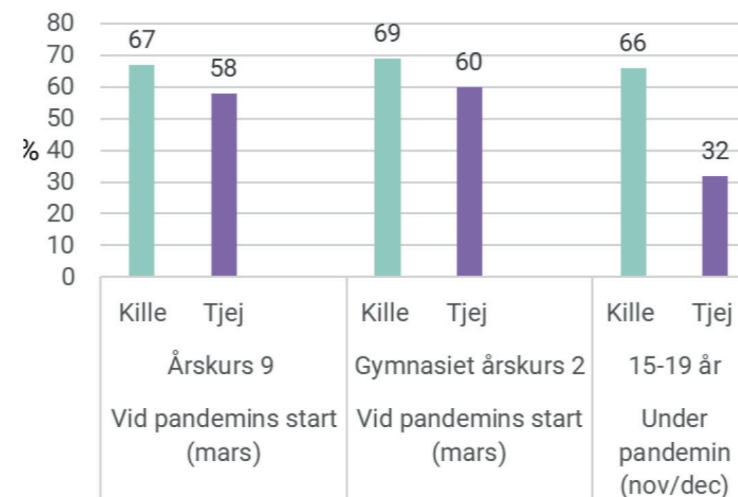
Som exempel kan nämnas att under coronapandemin försämrades villkoren för redan utsatta barn och ungdomar. När skolor och fritidsaktiviteter stängdes ner minskade kontaktytorna för många och för en del ledde detta till en betydligt otryggare situation. Barn och ungdomar är liksom vuxna beroende av många kontaktytor och en hög grad av närvaro av människor (Elevhälsan Huddinge ur Ung under Coronaepidemin, Kraftbyrån).

Personer som redan är våldsutsatta och lever med våld i hemmet eller våld i en partnerrelation blir ännu mer utsatta. De redan ekonomiskt utsatta blir särskilt utsatta under pandemin (Kraftbyrån).

Andelen utsatta för brott mot enskild person (inklusive våldsbrott) är större bland både kvinnor och män i socialt utsatta områden, jämfört med i övriga urbana områden. Huddinge satsar på att systematisera planeringen av den fysiska miljön med avseende på trygghet och jämställdhet. Målet är att, genom de projekt som kommunen driver, öka kunskapen om frågor inom detta område.

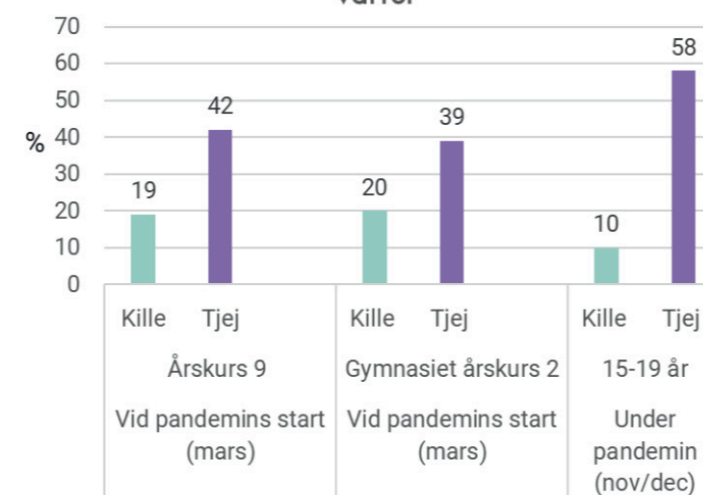
SCB lyfter trygghet, bostäder och fritidsmöjligheter som prioriterade områden för att medborgarna i Huddinge ska bli nöjdare. Kommunikationer anges som ett område som bör förbättras "om möjligt" (SCB medborgarundersökningen 2019).

Ungdomarsom (ganska eller väldigt ofta) tycker att det är riktigt härligt att leva

Ur "Ung under Coronaepidemin", Kraftbyrån

Ungdomarsom (ganska eller väldigt ofta) känner sig ledsna och deppiga utan att veta varför

Ur "Ung under Coronaepidemin", Kraftbyrån

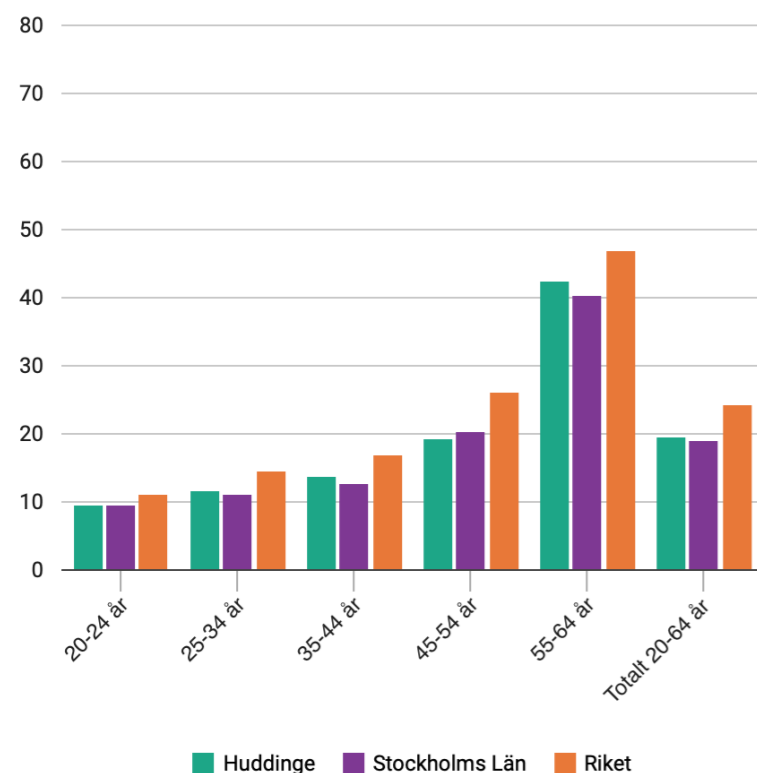
TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

NULÄGESANALYS - HÄLSA

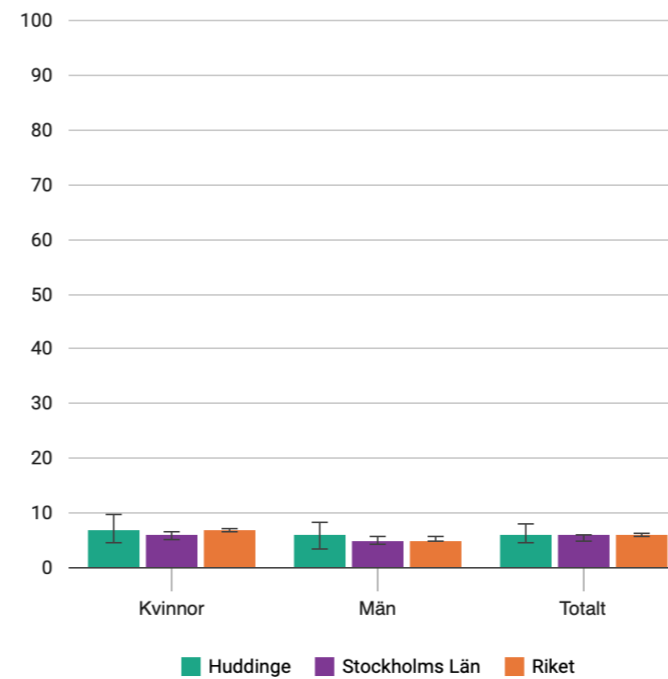
Hälsotal

Ohälsotal och andra indikatorer som anges i Folkhälsomyndighetens statistik visar att folkhälsan i Huddinge kommun generellt ligger på en något lägre nivå än Stockholms län men högre nivå jämfört med resten av riket. Ett undantag är indikatorerna "ängslan, oro eller ångest" där kommunen totalt har högre andel än både riket och Stockholms län, speciellt när det gäller kvinnor.

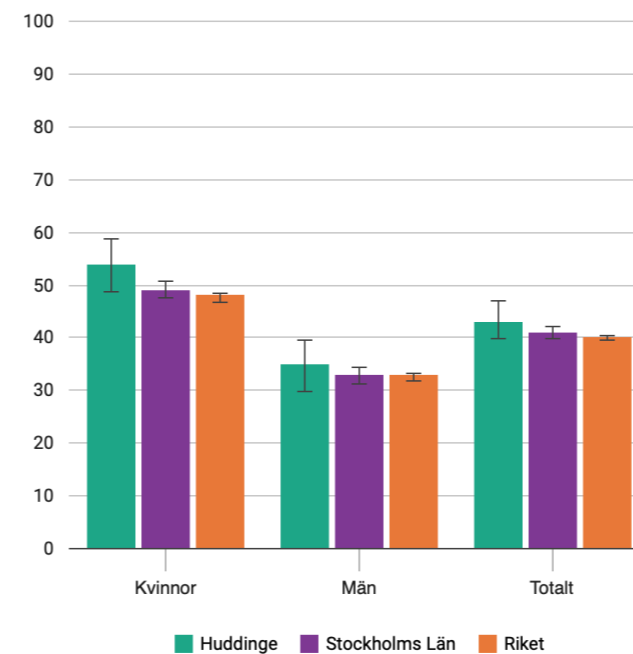
Ohälsotal (ohälsodagar per person och år) efter ålder

Hälsa, allmän. Andel (procent)

Ängslan, oro eller ångest. Andel (procent)

Buller

Bullernivåer är en hälsofråga. Att skapa tillgänglighet till tysta utemiljöer är viktigt.

Planområdet är beläget bredvid Storängsleden som utgör en trafikbullerkälla till planområdet. En bullerutredning har tagits fram i projektet.

Upplevelse av trafik

I en gatuundersökning från 2018 som utfördes av Huddinge kommun redovisas att yngre personer i högre utsträckning upplever att trafiksäkerheten är bra. Skillnaderna mellan könen är begränsade för cyklister och bilister. För fotgängare gäller dock att kvinnor upplever trafiksäkerheten som mindre bra än män. Även invånare med hemmavarande barn upplever säkerheten för fotgängare som sämre. Sex av tio (60%) är nöjda med utformningen av gångvägar i deras närområde. De som vanligtvis cyklar en vardag har minst andel nöjda (45%) medan de som åker kollektivt har störst andel nöjda (68%).

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

NULÄGESANALYS - HÄLSA

Tillgänglighet till grönområden

Grönområden, parker och rekreations- och friluftsområden är mycket viktiga för vardagsmotionen för att stimulera till promenader, löprundor eller ett aktivt friluftsliv. För att stimulera till fysisk aktivitet måste det tätortsnära landskapet vara tillgängligt och rymma många olika aktiviteter som vänder sig till alla kommuninvånare.

Huddinge kommun har stora grönområden. En tredjedel av av ytan utgörs av naturreservat och villaområden med stora, gröna tomter och anlagda parker. Insprängt i kringliggande bostadsområden finns bostadsnära natur utan en direkt koppling till omgivande, större grönstruktur.

I utvecklingsplanen framgår att boende i centrala Huddinge har idag nära till större grönområden och naturreservat och i och med den framtida utvecklingen även nära till mindre grönområden och parker av olika slag.

Enligt kommunens översiktsplan bör det vara max 300 meter från bostaden till en park eller ett grönområde och max 800 meter till ett större grönområde. Från Storängen har man idag tillgång till både större och mindre grönområden samt parker inom dessa avstånd.

Huddinges invånare tycker om sina grönområden och använder dem flitigt. Enligt en naturvårdsenkät så ägnar man sig främst åt dessa aktiviteter under sommarhalvåret; vandra i skog, promenera på utmärkta leder, motionera och sola/bada. Invånarnas nöjdhet med naturområdena har ökat. Indexökningen kan tillskrivas ökad bättre städning, skötsel, skyltning, tillgänglighet och tillgång till toaletter (Rapport Huddinge naturvårdsenkät).

Planområdet består idag mestadels av hårdgjorda ytor med få inslag av grönska.

Åldersskillnader tillgänglighet grönområden

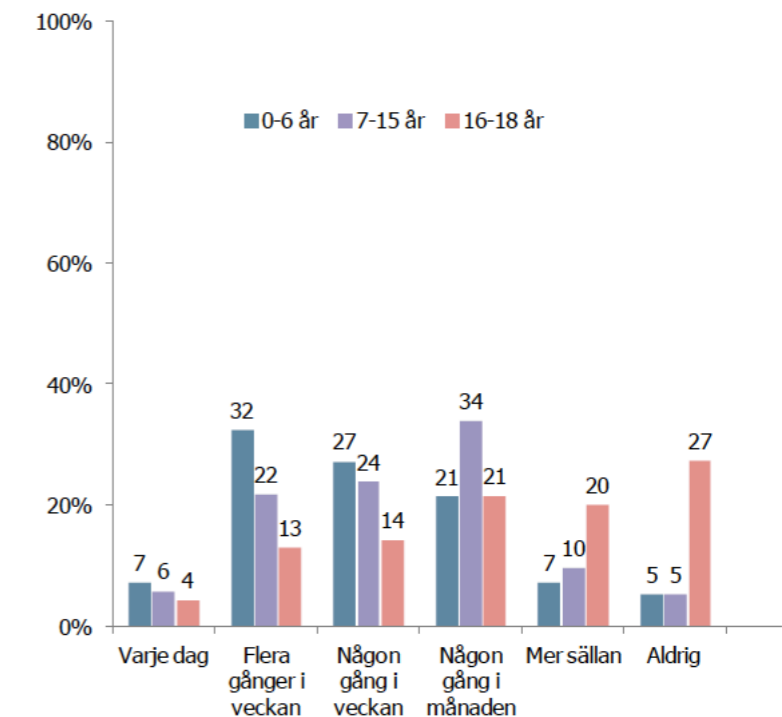
De som i Huddinge inte har besökt ett naturområde och har lägre kännedom om dessa är oftare äldre (65-84), som bor i hyresrätt. Denna grupp samt ungdomar och unga vuxna är de två grupper som överlag nyttjar större grönområden mindre. Undersökningar visar att nyttjandet av parker överlag ökat något över tid. Det är 40% av deltagarna som anger att man nyttjar parker i närområdet minst en gång i veckan. Gruppen 18-24 års ålder nyttjar i mindre utsträckning medan gruppen 25-44 år och de med hemmavarande barn gör det i större utsträckning.

Bland ungdomarna är det en mycket större andel som aldrig besöker ett naturområde (27% jämfört med 5% i övriga åldrar). Yngre har generellt sett större andel som aldrig besökt ett naturområde, har lägre kännedom om naturområden och lägre andel som vet vart de ska vända sig för att få information. Detta är ett mönster som känns igen från andra kommuner. Även ungdomar som i tidigare åldrar besökt större grönområden ofta, tenderar att använda dem mindre med växande ålder.

Bland barn (0-6 år) är det två tredjedelar (66%) som besöker naturområden i Huddinge minst någon gång i veckan. Motsvarande andel för barn i åldern 7-15 år är 52% och för ungdomar i åldern 16-18 år är andelen 31% (Rapport Huddinge Naturvårdsenkäten 2018).

Av en enkät gjord i samband med framtagandet av FÖP Storängen framkom att åttio procent av alla utflykter som förskolor, skolor och föreningar gör till grönområden går till grönområden inom tätorten.

Barns självständiga rörelser i närmiljön är viktiga både ur hälsoperspektiv och trygghetsperspektiv. Avstånden till större parker är också viktiga, lite större barn kan ta sig till en lekpark själva om det inte ligger för långt bort. Idag är avstånden till närmaste lekpark stort från Storängen.

Hur ofta besöker barnen naturområden?
(exkl. utflykter förskola/skola)

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - TRYGGHET

Orienterbarhet

De mindre mötesplatserna i planen är tydligt avgränsade, inramade av huskroppar och överblickbara. De är placerade som en del av ett attraktivt stråk eller med en visuell koppling till andra mötesplatser och har förutsättningar att bli befolkade och upplevas som trygga. Längst ner i söder mot Storängsleden finns en mötesplats planerad som riskerar att kännas mindre attraktiv pga dess bullerutsatta läge samt att den inte har samma tydliga avgränsning som de övriga ytor.

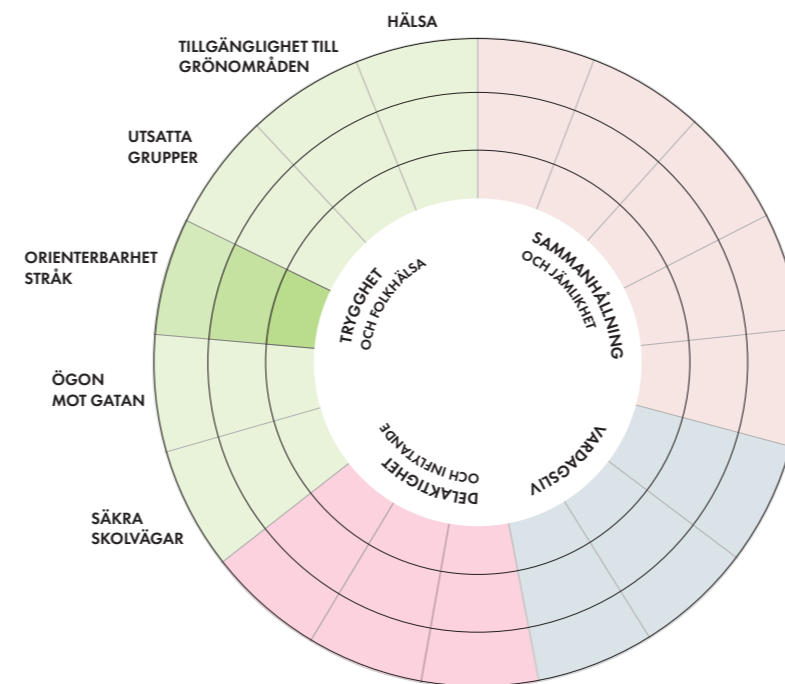
Det grönbåa stråket genom Dalhemsvägen utgör ett huvudstråk genom området. Denna är tydligt definierad och har förutsättningar att upplevas som trygg och attraktiv.

“Ögon” mot gatan

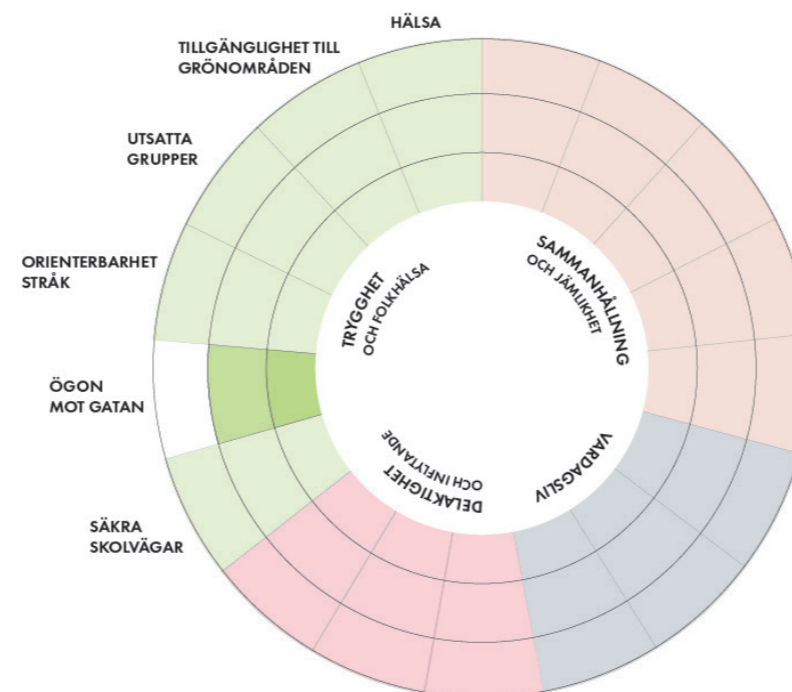
Förutsättningarna för trygga stråk och gator underlättas när det finns en blandning av boende och verksamma då detta bidrar till att gatorna befolkas i högre utsträckning och att den informella uppsikten över stråken ökar, vilket är positivt ur ett trygghetsperspektiv.

Även parken har mycket goda förutsättningar att upplevas som en trygg plats med en tydlig inramning omgiven av fönster vilket bidrar till “ögon” från boende i området.

Gatorna som går parallellt med Storängsleden och industriområdet är de som i planen har sämre förutsättningar att upplevas som trygga nattetid då de endast är bebyggda med bostäder på en sida. På dessa gator är ljussättning och överblickbarhet särskilt viktiga att arbeta med.

Hög grad av orienterbarhet i planen tack vare tydlig kvartersstruktur med rutnätsmönster, kringbyggda gårdar och tydligt definierade gator.

Goda förutsättningar att skapa trygga gator med “ögon” mot gatan, men några gator i planområdets ytterkanter riskerar att kännas otrygga om inte fler insatser görs, vilket drar ner betyget.

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

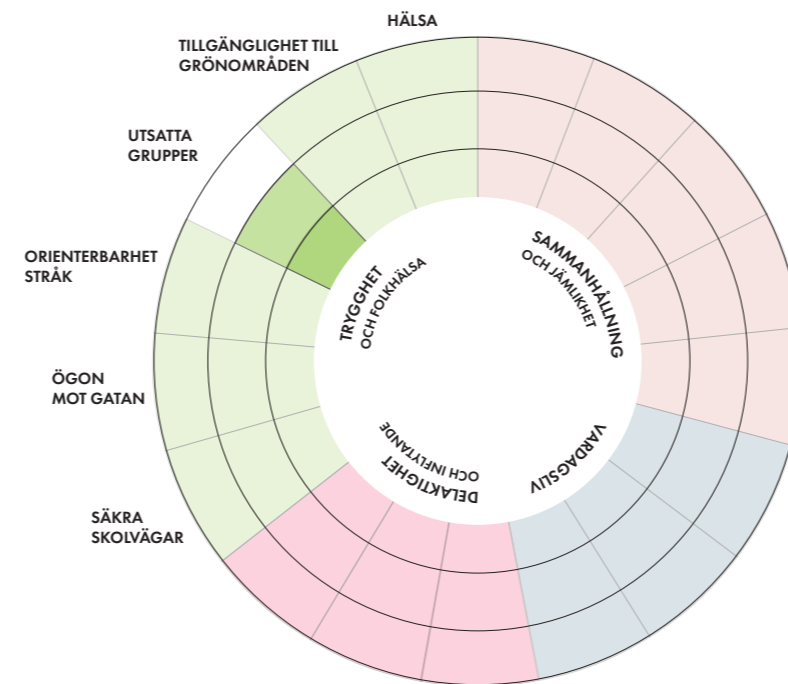
PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - UTSATTA GRUPPER

Utsatta grupper

De rumsliga aspekterna av segregation och utanförskap har studerats i det offentliga rummet. Det största hotet om våld kommer dock från hemmet eller i nära relationer. Genom att planera för fler gemensamhetsytor ökar man kontaktytorna och underlättar för umgänge utanför familjen. Detta bryter isoleringen hos utsatta eller ensamma personer och ökar chansen för starkare gemenskaper. Det underlättar förutsättningarna att bygga upp längre, varaktiga relationer utanför kärnfamiljen.

Precis som i det offentliga rummet krävs det att det finns olika typer av umgängesytor och kvalitéer, för att få till en stark granngemenskap. En variation av ytor där vardagliga funktioner blandas med ytor för större umgänge är troligen bäst. Ett exempel på detta är kollektivhus där det finns utrymmen för gemensam matlagning, tvättstuga, fester och odling.

Det finns ambitioner att skapa gemensamma ytor i bostäderna som skulle kunna bidra till att motverka utsatthet och isolering.

Utsatta grupper. Ambitionen med samutnyttjande av funktioner och gemensamma ytor har potential att motverka utsatthet men är ingen garanti för t ex minskat våld.

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - HÄLSA

Tillgänglighet till grönområden

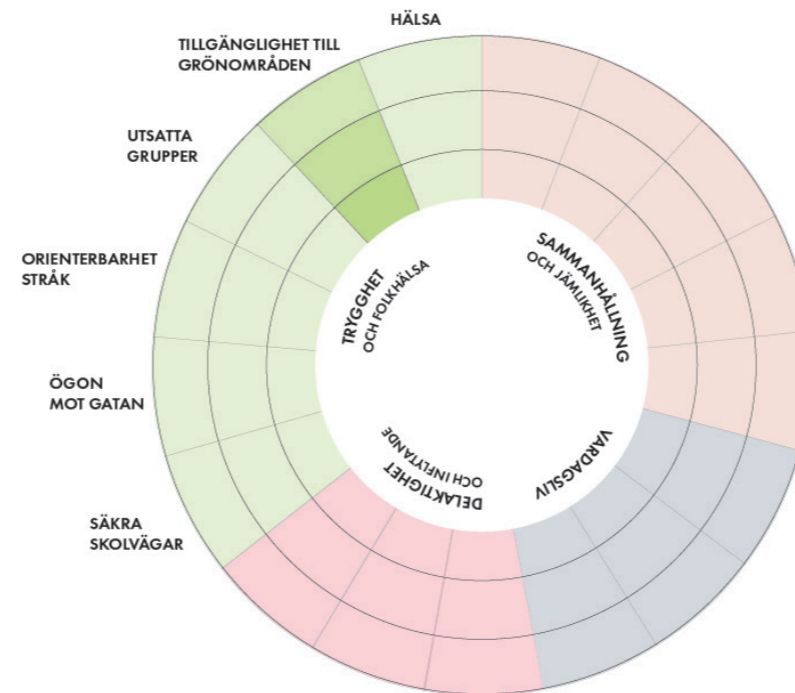
Närheten till grönområden är viktig. De som har kortare väg till grönområdet utnyttjar det varje dag och kan på så vis rekreativ sig. Studier visar att människor som bor närmare än sex minuters gångväg, cirka 300 meter, till ett grönområde har signifikant mindre problem med rygg och nacke än personer som har längre väg (Collinder & Haglund 1996) ur Grönstrukturplanen Huddinge.

Ungdomar och äldre som inte tar sig ut till större grönområden är mer beroende av parker och grönmiljöer i sin omedelbara närhet.

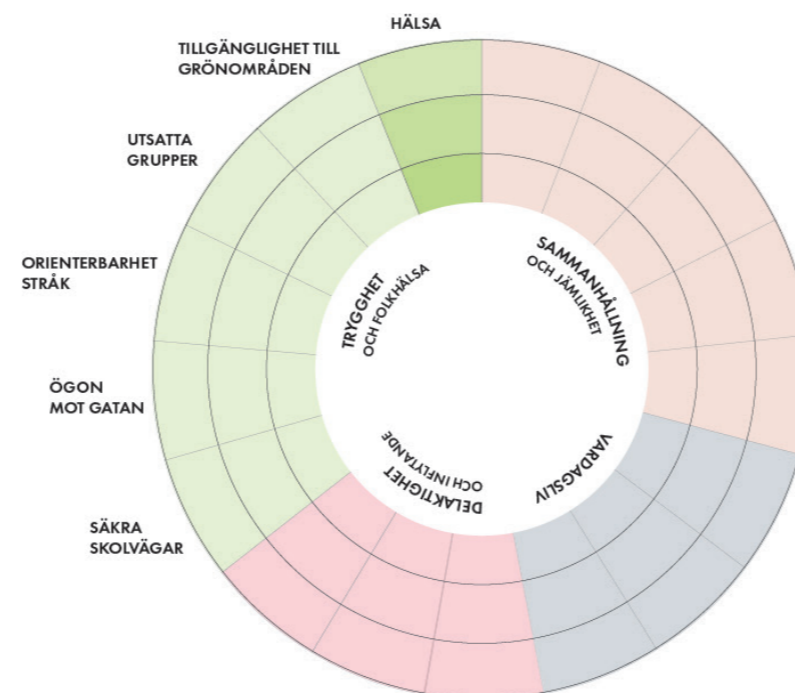
Planområdets geografiska placering ger en relativt kort gångväg till Sörskogen - från planens mitt ca 500-600 meters gångväg, och från planens södra delar inom 300 meter. Det finns med andra ord en hög grad av tillgänglighet till grönområden med höga naturvärden, men även tillgång till mindre grönområden samt parker.

I översiktsplanen fastslås att grönområdena är viktiga att utveckla då tillgången till parker och grönområden inte är helt tillfredsställande. I och med den nya stadsdelen Storängen kommer det att finnas brist på parker.

Inom ramen för projektet utvecklas inget grönområde men däremot en park.

Tillgängligheten till grönområden på nära och längre håll är mycket stor. Fler riktade insatser kan behöva göras för att få ut ungdomar i naturen i större grad.

Hälsa. Flera olika satsningar görs, både för att minska trafiken, öka cykelanvändningen och skapa starkare sammanhållning.

Hälsa

Enligt byggaktören pågår det ett arbete med att utreda mobilitetslösningar i framkant. Detta är en del av satsningen på hållbarhetsfrågor som görs i projektet. Om lösningarna kan bidra till en minskad användning av bilen och mer cykelanvändning kan detta ha positiva hälsoeffekter.

Inom ramen för projektet bidrar parken och den grönblå gatan med gröna värden. Tillgången till områden med höga naturvärden i omgivningen bidrar positivt till folkhälsan.

En planerad spontanindrottsyta i parken kan även den ha positiva effekter.

Gemensamma ytor i bostadshusen kan bidra positivt till minskad utsatthet och ensamhet.

Förskolegårdars buller

Boverkets riktvärden anger 50 dB som högsta värden på förskolegårdar och skolor. Målet är att skapa ljudmiljöer som främjar förskolebarnens lek och utvistelse.

Men verksamheterna står själva för buller som kan upplevas som negativt av de boende i kvarteret. Klagomål kan omfatta dels höga ljudnivåer från barnen på förskolegården samt det trafikbuller som uppstår vid varutransporter till och från förskolan/skolan. Även klagomål på tomgångskörning vid hämtning och lämning av barn kan upplevas störande. Det finns anledning att undersöka huruvida riktvärden för ljudnivåer inomhus överskrider när barnen är på förskolegården.

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

PLAN OCH KONSEKVENSANALYS - SÄKRA SKOLVÄGAR

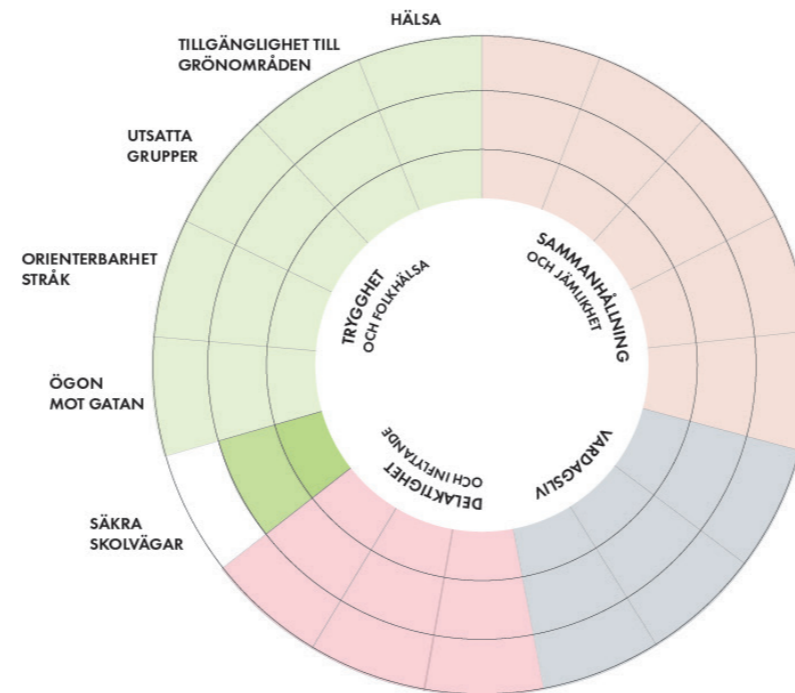
Säkra skolvägar

Boende söder om planområdet kommer troligtvis att passera genom planområdet för att ta sig till den nya skolan inom planområdet för Aspen.

För de som kommer från busshållplatsen vid Storängsleden, Sörskogen och Solgård kommer det troligt vara Björkholmsvägen-Sjödalsvägen som blir huvudstråket till skolan. De boende kommer troligtvis ta sig till skolan via angränsande hemmagator.

Heldragen röd pil är huvudsaklig rekommenderad skolväg dit barn ska ledas. Prickad röd linje är sekundära skolvägar som barnen ska använda för att ta sig till det huvudsakliga stråket.

Säkra skolvägar planeras till viss del och kommer att bidra positivt för både de boende och barn från andra grannskap. Fler insatser behöver göras för att öka barnens trygghet och självständighet.

PLAN OCH KONSEKVENSPANALYS - BARN OCH UNGDOMAR

Barnkonventionen

2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.

Barn och ungdomar

Det finns en risk att de barn som växer upp i stadsdelen tillbringar många år av sin uppväxt i närheten av en byggarbetsplats. Det är mycket viktigt att man under tiden byggnationerna pågår tar hand om och bevakar sociala värden, både i form av umgängesytor, buller, trafiksäkerhet och att ge plats för gemenskaper.

Kopplingar till gröna värden, lekplatser och andra viktiga platser för barn bör ses över under hela genomförandetiden så att viktiga stråk inte stängs av, eller att viktiga platser inte blir krångliga att ta sig till. Detta gäller både för barn i sällskap med vuxna och ungdomar. Planering av negativa effekter och risker kan göras och kan omfatta både genomförandeplanen och förvaltningen av de redan byggda bostäderna samt offentliga ytor.

Då unga vuxna kan uppleva otrygghet i stadens utemiljöer är alla satsningar på befolkade gator, funktionsblandningar, stråk, orienterbarhet osv positiva. I planen finns flera sådana miljöer.

Parken kommer troligen att upplevas som en trygg plats då den är inramad av bostadshus, dvs "ögon" mot platsen. Björkholmsvägen och Storängsleden har bostäder åt ett håll och trafikled eller industriområde åt det andra hållet, och behöver utformas så att de även kvälls och natttid upplevs som trygga. Gångtunneln behöver utformas så att den känns trygg alla tider på dygnet.

Då en stor andel ungdomar aldrig eller sällan besöker ett naturområde är det extra viktigt för deras hälsa att det finns möjligheter att röra sig i sin närmiljö.

Genom att skapa trygga, lättillgängliga gång och cykelvägar kan man påverka hur mycket ungdomar tar sig ut till naturmiljöer. Huddinge arbetar idag bland annat med informationsåtgärder. I detta projekt finns det möjligheter att från början arbeta med åtgärder som vänder sig till ungdomar.

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

SAMMANFATTNING

På följande punkter överensstämmer planen med FÖP samt Utvecklingsplanen:

Hälsosamt med grönskan, gröna värden och kvaliteter in på knuten uppnås genom att tillskapa gröna promenadstråk, takgrönska, små offentliga platser och grönskande kvartersmark.

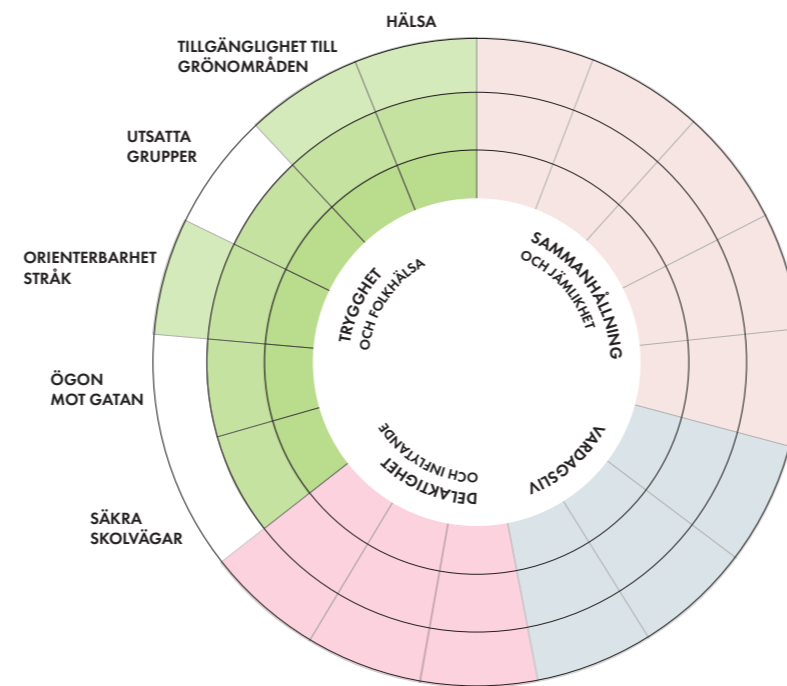
Rekreativa stråk i form av gång och cykelvägar som kan få människor att röra sig längre sträckor till grönområden och där vägen dit blir en rekreativ upplevelse.

Genom att planera för en park underlättar man för barn, äldre och människor med funktionsvariation att ta sig fram lätt och säkert till en utemiljö med rekreativt värde.

Säkra gång- och cykelvägar skall finnas till skola och förskola.

Torg och parker ska planeras för att rymma flera olika aktiviteter och målpunkter för människor i olika åldersgrupper med olika intressen och behov.

Vilka nya värden har tillkommit?

Värden som tillkommit barn/ungdom

- Större trygghet - "ögon" mot gatan och orienterbarhet
- Säkra skolvägar
- Möjligheter till spontanidrott

Värden som saknas/behöver stärkas barn/ungdom

- En genomförandeplan för hur man säkerställer mötesplatser under byggtiden
- Riktade åtgärder för att få äldre barn och ungdomar att besöka grönområden i större utsträckning
- Säkra skolvägar - fler insatser för ökad trygghet bör göras

REKOMMENDATIONER

Säkra skolvägar

För att väg/gata och entréplats till skolan ska bli så säker som möjligt ur ett barnperspektiv och uppmuntra till gång och cykel rekommenderas följande utformning:

- Max 30 km/tim längs hela vägen
- Inbjudande och separerad gång och cykelväg ända fram till skolans entré torg.
- Gångbanan ska vara dimensionerad efter antalet som tros använda gatan.
- Bredden på gångbanan och cykelbana bör vara minst totalt 4,5 meter för att kunna snöröjas och sandsopas effektivt.
- Där det är lämpligt kan låncyklar övervägas i skolans närhet för att underlätta föräldrarnas fortsatta färd med cykel till arbetet/kollektivtrafik.
- Övergångsställe bör anläggas om antalet barn som går utan förälder eller personer med funktionsnedsättning är fler än 25 stycken under den dimensionerande timmen (då det är mest trafik på dygnet) samt om antalet fordon är större än 200 fordon per dimensionerande timme.
- Övergångsställen bör vara placerade där barnen behöver korsa gatan.
- Övergångsställen i skolornas närhet som används av många barn bör vara hastighetssäkrade genom upphöjning för att säkerställa att fordonen passerar i max 30 km/tim.
- Bra belyst och röjd från vegetation för att undvika dålig sikt och otrygghet
- Möblering i gatumiljön bör ske på ett sådant sätt att den upplevs attraktiv och inte skymmer sikten

TRYGGHET OCH FOLKHÄLSA

REKOMMENDATIONER

Aktuell detaljplan

- Andelen offentlig plats bör göras så stor att den inte får en negativ påverkan på rekreation, möten, vila och val av aktivitet, och därmed en negativ inverkan på människors hälsa och välbefinnande.
- Öppna fasader i lokaler och bostadsentréer som vetter mot torget och parken ger en tryggare upplevelse när man vistas i utemiljöerna.
- Utveckla aktiva stråk för en tryggare miljö så att de offentliga rummen blir tillräckligt befolkade, dvs säkerställa att det finns tillräckligt med lokaler och entréer som vetter mot dessa stråk.
- Utredning kring buller från förskolegårdar och motverkande utformning bör göras samtidigt med vanlig bullerutredning och planeringen av huskroppar.

Exploateringsavtal, inkl kvalitetsprogram

- Gör hörnet i korsningen till Dalhemsvägen/Sjödalsvägen till en välkomnande plats för barn på väg till och från skolan.
- Utforma öppna fasader i lokaler och bostadsentréer mot torget och parken, för ökad trygghet.
- Utforma gårdar och kringliggande bebyggelse på ett sätt som minskar bullerstörning från förskoleverksamheten.
- Utforma "hemma"-gatorna (se s 29) ur trafiksäkerhetspunkt då ut/infart till parkering samt viss markparkering kan ske på dessa gator.
- Planera för att förhindra eventuella negativa effekter för boende av pågående byggarbete, särskilt för barn och ungdomar.
- Skapa temporära mötesplatser och aktivitetsprojekt i området under byggtiden, som riktar sig till olika grupper så som boende och besökare. Detta bidrar till större social närvaro och trygghet. Detta är särskilt viktigt innan mötesplatser som t ex parken hunnit iordningställas. Gångtunneln bör vara prioriterad i då detta är en viktig koppling till grönområden.

Bruksskede

- Satsa på riktade åtgärder för att få ungdomar ut i naturområden. Utformning av vägar med visuella grepp, mindre mötesplatser längs vägen samt skyltning kan ingå i planens utveckling.

KÄLLHÄNVISNINGAR

Analys av bostadsbyggande och bostadsbehov i Huddinge kommun 2019, Huddinge

Antagandeversion arkitekturstrategi Huddinge, Huddinge

Analys av bostadsbyggande och bostadsbehov i Huddinge kommun-
Underlagsrapport till riktlinjer för bostadsförsörjning, Huddinge

Barnkonventionen, FN

Befolkningsstatistik Huddinge kommun, Huddinge

Befolkningsundersökningen 2018 med bilagor, Huddinge

Befolkningsundersökningen för unga 2018, Huddinge

Bilaga 1 målbild för reviderad översiktsplan, Huddinge

Bilaga 2: Sammanställning resultat av medborgardialog i tidigt skede inför revidering av Huddinge kommuns översiktsplan 2030, Huddinge kommunstyrelsens förvaltning.

Barnkonsekvensanalys, kva Aspen. Total Arkitektur.

Barnkonsekvensanalys för exploatering Sjäddalsbacken, Sweco

Den hala tvålen verktyg och metoder för social hållbarhet i fysisk planering, regeringskansliet

Ekologiska Samband i Huddinge, Ekologigruppen

En strategisk grönstruktur för Sjäddalen och Fullersta, Huddinge kommun

Ett sammanhängande Huddinge, SpaceScape 210205

Fördjupad översiktsplan Storängen, Huddinge

Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö, Boverket

Huddinges natur – En redovisning av värdefull natur och grönstruktur för rörligt friluftsliv och biologisk mångfald, Huddinge

Handbok för tryggare stadsmiljöer, Huddinge

Handbok delaktighet Huddinge, Huddinge

Huddinge barnkonsekvensanalys-metodhandbok, Huddinge

Huddinge kommuns handbok för jämlikhetsanalys, Huddinge

Huddinge kommun, Enkätundersökning, Gator och naturområden 2018

Huddinge kommuns Riktlinjer för storlek på friyta vid förskolor och skolor, 2020
Kommunalekonomisk bedömning Huddinge ÖP 2030, Huddinge

Huddinge kommun miljöbarometer, Huddinge

Kommunens hållbarhetsmål 202, Huddinge

Mäta stad, En guide till forskningsdriven stadsbyggnad, SpaceScape

Parkplan del 1 Huddinge, Huddinge

Parkprogram för Huddinge kommun 2015, Huddinge

Riktlinjer för bostadsförsörjning Huddinge kommun, Huddinge

Rufs regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2050, Stockholms läns landsting
På väg mot Huddinge 2030, Hållbarhetsrapport 2014, Huddinge

Planbeskrivning, Detaljplan för fastigheten Fabriken och del av fastigheterna Förrådet och Hantverket inom kommundelen Sjäddalen, Huddinge

Samrådsförslaget till utvecklingsplan Sjäddalen Fullersta, Huddinge

SCB medborgarundersökningen 2019 Huddinge rapport, SCB

Social hållbarhetsstrategi Storängen 210520, Vincero

Sharing Cities 2020 Chapter on Stockholm, Lunds universitet

Social hållbarhet i fysisk planering i Huddinge, Huddinge

Social konsekvensbedömning av samrådsförslaget till Huddinge kommuns översiktsplan 2030, White arkitekter

Tingshuset, Social konsekvensanalys för Tingshuset, Huddinge 20201221, SpaceScape

Ung Under Coronapandemin, Kraftbyrå

Utformning av förskolegårdar Fabriken Förrådet, ÅWL arkitekter

Utvecklingsplan för kommundelarna Sjäddalen och Fullersta med fokus på centrala Huddinge, Huddinge

Översiktsplan Huddinge kommun 2030, Huddinge